

ME!

SUOMI 90 FINLAND

Suomi 90 vuotta
Finland 90 år

Suomi 90 vuotta
Finland 90 år

Suomi 90 vuotta. Juhlavuoden raportti

Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 3/2008

Toimittanut Ritva-Sini Merilampi, opetusministeriö
Ulkoasu Minna Westerlund, valtioneuvoston kanslia

Kustantaja valtioneuvoston kanslia 2008
www.vnk.fi/julkaisut

Julkaisun paino ja välitys:
Yliopistopaino, Helsinki
www.yliopistopaino.fi/kirjamyynti
Tilaukset: books@yliopistopaino.fi

1. painos

ISBN 978-952-5631-57-9 (nid)
ISBN 978-952-5631-58-6 (pdf)
ISSN 0782-6028

Finland 90 år. Rapport om jubileumsåret

Statsrådets kanslis publikationsserie 3/2008

Redigerad av Ritva-Sini Merilampi, undervisningsministeriet
Layout Minna Westerlund, statsrådets kansli

Utgivare statsrådets kansli 2008
www.vnk.fi/julkaisut

Tryckeri och förmedling:
Universitetstryckeriet, Helsingfors
www.yliopistopaino.fi/kirjamyynti
Beställning: books@yliopistopaino.fi

Första upplagan

ISBN 978-952-5631-57-9 (hft.)
ISBN 978-952-5631-58-6 (pdf)
ISSN 0782-6028

Oi maamme, Suomi...

Vårt land, vårt land...

INNEHÅLL

Till statsrådets kansli 7

BAKGRUND OCH MÅLSÄTTNING 11

JUBILEUMSÅRETS GRAFISKA PROFIL 13

Logotyp med text 13

Logotyp med bild 13

Publicering av den grafiska profilen 14

JUBILEUMSÅRETS KÄRNPROJEKT 17

Jubileumsåret invigdes i Finlandia-huset 17

Suomi(90)Areena i Björneborg 18

Glada Kvarten i hela Finland 20

Program på Europadagen 25

Jubileumsplenum i riksdagen 25

JUBILEUMSÅRETS TEMAN 29

Historia och framtid 29

Natur och sommar 37

Formgivning 39

Språk och kultur 42

Musik 46

Motion och sport 48

NYFINLÄNDARE OCH UTLANDSFINLÄNDARE 51

Evenemang i Finland 51

Evenemang utomlands 55

JUBILEUMSÅRETS KOMMUNIKATION 65

Webbplats www.suomi90finland.fi 65

Kommunikation kring Glada Kvarten 66

Massmedier 67

Jubileumsårets produkter 69

JUBILEUMSÅRETS EKONOMI 71

BUDKAVEL TILL DEM SOM FÖRBEREDER FINLAND 100-JUBILEET 73

Återanvändning av logotypen ME ! VI 73

Mediernas roll och Finlandsbilden ute i världen 73

En Kvant för Självständigheten på självständighetsdagsaftonen 74

En klar projektorganisation 74

SISÄLLYS

Valtioneuvoston kanslialle 7

TAUSTAA JA TAVOITTEENASETELUA 11

JUHLAVUODEN ILME 13

Sanallinen tunnus 13

Kuvallinen tunnus 13

Ilmeen julkistaminen 14

JUHLAVUODEN YDINHANKKEET 17

Avaus Finlandia-talossa 17

Suomi(90)Areena Porissa 18

Iloinen Vartti kaikkialla Suomessa 20

Eurooppa-päivän nimikko-ohjelma 25

Eduskunnan juhlaistunto 25

JUHLAVUODEN TEEMAT 29

Historia ja tulevaisuus 29

Luonto ja kesä 37

Muotoilu 39

Kieli ja kulttuuri 41

Musiikki 45

Liikunta ja urheilu 48

UUSUOMALAISET JA ULKOSUOMALAISET 51

Taphtumia kotimaassa 51

Taphtumia ulkomailla 55

JUHLAVUODEN VIESTINTÄ 65

Verkkosivusto www.suomi90finland.fi 65

Iloisen Vartin viestintä 66

Massamediat 67

Juhlavuoden tuotteet 69

JUHLAVUODEN TALOUS 71

VIESTI SUOMI 100 -JUHLAVUODEN VALMISTELIJOILLE 73

ME! VI! -tunnuksen uusiokäyttö 73

Medioiden rooli ja Suomi-kuva maailmalla 73

Vartti Itsenäisyydelle itsenäisyyspäivän aattona 74

Selkeä projektiorganisaatio 74

VALTIONEUVESTON KANSLIALLE

Valtioneuvoston kanslia asetti 20. tammikuuta 2006 Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhlavuoden valtuuskunnan ja sen alaisen toimikunnan. Organisaatiosta käytettiin nimityksiä Suomi 90 Finland -valtuuskunta ja -toimikunta sekä Suomi 90 Finland -juhlavuosihanke. Hankkeen tehtävänä oli valmistella ehdotus juhlavuoden viettämisestä vuonna 2007 sekä ehdotuksen tultua hyväksytyksi huolehtia sen toteuttamisesta ja tiedottamisesta yhteistyössä eri tahojen kanssa. Valtuuskunnan tuli ohjata, valvoa ja päättää juhlavuoden suunnitelmista. Toimikunta vastasi juhlavuoden suunnittelusta ja käytännön johtamisesta sekä toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Valtuuskunnan puheenjohtajana toimi kulttuuriministeri Tanja Saarela, 24.5.2007 alkaen kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallin ja varapuheenjohtajana kansliapäällikkö Markku Linna, 2.8.2006 alkaen kansliapäällikkö Harri Skog. Jäseniksi nimettiin alivaltiosihteeri Heikki Aaltonen, pääsihteeri Seppo Tiitinen, kansliapäällikkö Jarmo Viinanen, ylijohdaja Riitta Kaivosoja, ylijohdaja Jorma Karjalainen, osastopäällikkö Petri Tuomi-Nikula, kansliapäällikkö Ritva Viljanen, Puolustusvoimien henkilöstöpäällikkö Hannu Herranen (Pääesikunnan päällikkö Esa Tarvainen 20.6.2006 asti), hallintojohtaja Anitta Hämäläinen, rehtori Ilkka Niiniluoto, maaherra Rauno Saari, ruotsinkielisen toiminnan johtaja Christel von Martens, hallintoneuvos Niilo Jääskinen ja toimitusjohtaja Mikael Jungner.

Toimikunnan puheenjohtajana toimi kansliapäällikkö Markku Linna, 2.8.2006 alkaen kansliapäällikkö Harri Skog ja varapuheenjohtajana alivaltiosihteeri Heikki Aaltonen. Jäseniksi nimettiin vanhempi hallitussihteeri Kari Peltonen, tiedottaja Eero Kytömaa (tiedottaja Päivi Mutanen-Pirttilä 24.5.2007 asti), lainsäädäntöjohtaja Keijo Koivukangas, neuvonantaja Timo Tuovinen, viestintäjohtaja Marjo Merivirta, budjettineuvos Kati Suihkonen, yksikön päällikkö Timo Heino (yksikön päällikkö Kristina Pinqoud 31.5.2006

TILL STATSRADETS KANSLI

En delegation och en kommission underställd den tillsattes för 90-årsjubileet av Finlands självständighet av statsrådets kansli den 20 januari 2006. Organisationen kallades delegationen och kommissionen för Suomi 90 Finland samt jubileumsprojektet Finland 90. Projektet hade som uppgift att bereda ett förslag till hur jubileumsåret skulle firas 2007. Vidare var projektets uppgift att efter det förslaget godkänts genomföra det och sköta informationen i samarbete med olika intressenter. Delegationen hade som uppgift att leda, övervaka och besluta om planerna för jubileumsåret. Kommissionen ansvarade för planeringen och för den operativa ledningen av jubileumsåret samt för att arrangera verksamheten ändamålsenligt.

Delegationens ordförande var kulturminister Tanja Saarela, från den 24 maj 2007 kultur- och idrottsminister Stefan Wallin och dess vice ordförande kanslichef Markku Linna, från den 2 augusti 2006 kanslichef Harri Skog. Till medlemmar i delegationen utsågs understatssekreterare Heikki Aaltonen, generalsekreterare Seppo Tiitinen, kanslichef Jarmo Viinanen, överdirektör Riitta Kaivosoja, överdirektör Jorma Karjalainen, avdelningschef Petri Tuomi-Nikula, kanslichef Ritva Viljanen, Forsvarsmaktens personalchef Hannu Herranen (chefen för Huvudstaben Esa Tarvainen till den 20 juni 2006), förvaltningsdirektör Anitta Hämäläinen, rektor Ilkka Niiniluoto, landshövding Rauno Saari, Kommunförbundets direktör för den svenska verksamheten Christel von Martens, förvaltningsrådet Niilo Jääskinen och verkställande direktör Mikael Jungner.

Ordförande för kommissionen var kanslichef Markku Linna, från den 2 augusti 2006 kanslichef Harri Skog och vice ordförande understatssekreterare Heikki Aaltonen. Till medlemmar utsågs äldre regeringssekreterare Kari Peltonen, informatör Eero Kytömaa (informatör Päivi Mutanen-Pirttilä till den 24 maj 2007), lagstiftningsdirektör Keijo Koivukangas, rådgivare Timo Tuovinen, kommunika-

asti), yksikön päällikkö Juha Parikka, ylijohdaja Cay Sevón, lippueamiraali Antero Karumaa (Puolustusvoimien henkilöstöpäällikkö Hannu Herranen 20.1.–20.6.2006 ja lippueamiraali Hanno Strang 20.6.2006–16.10.2007), yksikön johtaja Rauno Selin, professori Laura Kolbe, osastopäällikkö Juha Mäntyvaara, yhteiskuntasuhdepäällikkö Kimmo Kajaste, yliasiamies Antti Arjava ja ohjelmapäällikkö Mary Gestrin.

Juhlavuoden pääsihteerinä toimi opetusneuvos Ritva-Sini Merilampi, sihteerinä ylitarkastaja Liisa Ranta, avustavana sihteerinä Marianne Österberg ja nettisihteerinä hallinnollinen avustaja Jenny Broberg, 28.11.2007 alkaen hallinnollinen avustaja Noora Mahlavuori.

Suomi 90 Finland -juhlavuosihankkeen toiminta- ja taoussuunnitelma esitettiin hallituksen iltakoulussa 22. marraskuuta 2006.

Valtuuskunta kokoontui 5 kertaa, toimikunta 10 kertaa ja yhteinen päätöskokous pidettiin tammikuussa 2008.

Yhtä valtuuskunnan kokousta johti valtiosihteeriksi Stefan Johansson ministeri Wallinin ollessa estynyt. Kokouksissa asiantuntijoina vierailivat Suomen Ylioppilaskuntien Liiton hallituksen jäsen Hanna Koskinen, Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssin puheenjohtaja Ossi Heinänen, toimittaja Kristiina Tuura, Finland Festivalin toimitusjohtaja Tuomo Tirkkonen, Agricola-juhlavuosihankkeen pääsihteeriksi Ossi Tuusvuori, liikenne- ja viestintäministeriön projektipäällikkö Tauno Äijälä, MTV3:n uutispäällikkö Esa Nieminen, varatoimitusjohtaja Salla Halme, projektipäällikkö Minna Koskinen ja graafikko Timo Kuoppala Recommended Finland Oy:stä, toimitusjohtaja Jyrki Litmanen, tuottaja Kati Korpinen ja myyntijohtaja Kaisa Mikola Tapahtumantekijät Oy:stä, Syväriiltä Kannakselle -elokuvien Tuki ry:n puheenjohtaja Jan Klenberg, erityisavustaja Markus Ojakoski, Innosuomi-hankkeen projektipäällikkö Timo Suokas ja Taideteollisen korkeakoulun professori Marjatta Itkonen.

Suomi 90 Finland -valtuuskunta ja -toimikunta ovat saaneet työnsä päätökseen ja jättävät kunnioittaen yksimielisen kertomuksensa valtioneuvoston kanslialle.

tionsdirektör Marjo Merivirta, budgetrådet Kati Suihkonen, enhetschef Timo Heino (enhetschef Kristina Pinqoud till den 31 maj 2006), enhetschef Juha Parikka, överdirektör Cay Sevón, flottiljämiral Antero Karumaa (Försvarsmaktens personalchef Hannu Herranen 20.1–20.6.2006 och flottiljämiral Hanno Strang 20.6.2006–16.10.2007), enhetschef Rauno Selin, professor Laura Kolbe, avdelningschef Juha Mäntyvaara, chefen för samhällsrelationer Kimmo Kajaste, överombudsman Antti Arjava och programchef Mary Gestrin.

Generalsekreterare för jubileumsåret var undervisningsråd Ritva-Sini Merilampi, sekreterare överinspektör Liisa Ranta och biträdande sekreterare Marianne Österberg. Webbsekreterare var administrativa medarbetaren Jenny Broberg, från den 28 november 2007 administrativa medarbetaren Noora Mahlavuori.

Verksamhets- och ekonomiplanen för jubileumsprojektet Suomi 90 Finland föredrogs vid regeringens aftonskola den 22 november 2006.

Delegationen sammanträdde 5 gånger, kommissionen 10 gånger och ett gemensamt avslutande sammanträde ordnades i januari 2008.

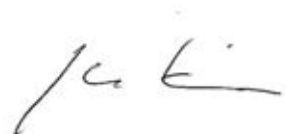
Vid ett av delegationens möten fördes ordet av statssekreterare Stefan Johansson när minister Wallin hade förhinder. Som sakkunniga inkallades styrelseledamoten Hanna Koskinen från Finlands Studentkårers Förbund, ordförande för Finlands Ungdomssamarbete – Allians Ossi Heinänen, redaktör Kristiina Tuura, verkställande direktören för Finland Festivals Tuomo Tirkkonen, generalsekreteraren för Agricola-jubileumsprojektet Ossi Tuusvuori, kommunikationsministeriets projektchef Tauno Äijälä, MTV3:s nyhetschef Esa Nieminen, vice verkställande direktör Salla Halme, projektchef Minna Koskinen och grafiker Timo Kuoppala från Recommended Finland Oy, verkställande direktör Jyrki Litmanen, producent Kati Korpinen och försäljningsdirektör Kaisa Mikola från Tapahtumantekijät Oy, ordförande för föreningen Syväriiltä Kannakselle -elokuvien Tuki ry Jan Klenberg, specialmedarbetare Markus Ojakoski, projektche-

fen för Innofinland-projektet Timo Suokas och professor Marjatta Itkonen från Konstindustriella högskolan.

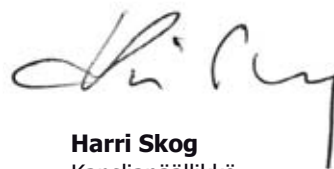
Delegationen och kommissionen för Suomi 90 Finland har slutfört sitt arbete och lämnar högakttningsfullt sin enhälliga rapport till statsrådets kansli.

Helsingissä 31. tammikuuta 2008

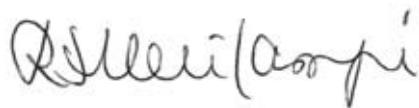
Helsingfors den 31 januari 2008

Stefan Wallin
Kulttuuri- ja urheiluministeri,
Suomi 90 -valtuuskunnan puheenjohtaja
Kultur- och idrottsminister,
Ordförande för delegationen Finland 90

Harri Skog
Kansliapäällikkö,
Suomi 90 -toimikunnan puheenjohtaja
Kanslichef,
Ordförande för kommissionen Finland 90

Ritva-Sini Merilampi
Opetusneuvos,
Suomi 90 -hankkeen pääsihteeri
Undervisningsråd,
Finland 90-projektets generalsekreterare

Liisa Ranta
Ylitarkastaja,
Suomi 90 -hankkeen sihteeri
Överinspektör,
Finland 90-projektets sekreterare

JUHLAVUODEN TEEMAT
JUBILEUMSÄRETS TEMAN

HISTORIA JA TULEVAISUUS
HISTORIA OCH FRAMTID

LUONTO JA KESÄ
NATUR OCH SOMMAR

KIELI JA KULTTUURI
SPRÅK OCH KULTUR

MUSIIKKI
MUSIK

MUOTOILU
FORMGIVNING

LIIKUNTA JA URHEILU
MOTION OCH IDROTT

TAUSTAA JA TAVOITTEENASETELUA

Valtiollisia juhlia on viime vuosina vietetty tiuhaan tahtiin, eduskunnan satavuotisjuhlista Snellmanin kaksisataavuotisjuhliin ja Agricola 450 -juhliin, uusimpana valtiollisena juhluvotena Merkkivuoden 1809 muistaminen. Mahdollisesta juhlaväsmyksestä huolimatta – itsenäinen Suomi on aina juhlimisen arvoinen asia!

Suomi 75 -juhlavuosi oli suurisuuntainen tapahtuma, Suomi 80 paljon pienimuotoisempi juhlavuosi. Samoin Suomi 90 -juhlavuoden profilli määriteltiin alkusuunnitelmissa matalaksi sillä perusteella, että voimavaroja säästetään Suomi 100 -juhlintaan.

Kun toimikunta kokoontui ensimmäisen kerran, löytyi juhlavuoden perusteema kuin itsestään. Pohdinta siitä, ettei kohderyhmäksi määritellä mitään erityisryhmää vaan pyritään ottamaan kaikki mukaan juhlintaan, toi oivaltavasti esiin ajatuksen meistä kaikista – näin syntyi juhlavuoden tunnus ME.

BAKGRUND OCH MÅLSÄTTNING

Statliga jubileer har firats rätt ofta under de senaste åren, från riksdagens hundraårsjubileum till Snellmans tvåhundraårsjubileum och Agricola 450-jubileet, och som senaste statliga jubileum jubileet till minne av Märkesåret 1809. Eventuell jubileumsleda till trots – ett självständigt Finland är alltid värt att fira!

Jubileumsåret Finland 75 var ett storstilat evenemang, Finland 80 högtidlighölls under anspråkslösare former. På samma sätt definierades en lägre framtoning för jubileumsåret Finland 90 i de första planerna med motiveringen att resurser ska sparas för Finlands 100-årsjubileum.

När kommissionen sammanträdde första gången löste sig frågan om grundtema för jubileumsåret som av sig självt. Reflexionerna kring att ingen specialgrupp ska definieras som målgrupp ledde fram till att försöka få alla med i jubileumsfestligheterna och till tanken om oss alla – så kom jubileumsårets logotyp ME ! VI till.

SUOMI 90 FINLAND

JUHLAVUODEN ILME

Sanallinen tunnus

Juhlavuoden sanallinen tunnus ME viittaa nykysuomalaisuuteen kaikessa laajuudessaan: kantaväestön ja vanhojen vähemmistöjen ohella uussuomalaisiin ja ulkosuomalaisiin. Suomalaiset ovat satoja vuosia yhteisvoimin kehittäneet suomalaista elämänmuotoa, jota nyt juhliittiin.

Me-hengen avulla on Suomessa saatu paljon hyvää aikaa. Yhteishengellä on tähänkin asti selvitty – yhdessä tehden ja toimien; on ylitetty sosiaalisia, alueellisia ja sukupolten välisiä rajoja

Suomalaisuuteen on aina kuulunut liikkuvuus, vuorovai-
kutushakuisuus ja innovaatioiden vastaanotto- ja kehittely-
kyky. Nyt liikkuvuus lisääntyy entisestään ja synnyttää uusia ulkosuomalaisten ryhmiä, samalla kun maahanmuutto lisääntyy ja monipuolistuu siinä määrin, että voidaan puhua myös uussuomalaisista suomalaisen yhteiskunnan rakentajina.

Juhlavuoden keskeisenä tavoitteena on ollut epädramatisoida suomalaisuutta ja nostaa se esiin elävänä tulevaisuuteen suuntautuneena yhteisenä voimana. ME voi merkitä myös maailmanennätystä – hyvä Suomi!

Kuvallinen tunnus

Juhlavuoden visuaalinen tunnus ME ! VI on toteutettu muotoilun, kuvataiteen ja graafisen suunnittelun opiskelijoille suunnattuna kutsukilpailuna. Mukaan kutsuttiin kaikki taidekorkeakoulut sekä ammattikorkeakoulut, joissa on muotoilun ja / tai kuvataiteen linjoja, yhteensä 18 oppilaitosta.

Kilpailu toteutettiin elo-syyskuussa 2006. Kilpailuehdotuksia saapui kaikkiaan 53. Tuomaristo professori Tapio Vapaasaloon puheenjohtajuudella kokoontui lokakuun

JUBILEUMSÅRETS GRAFISKA PROFIL

Logotyp med text

Jubileumsårets logotyp med text hänvisar till den moderna finländskheten i hela sin bredd: den ursprungliga befolkningen och de gamla minoriteterna sida vid sida med nyfinländare och utlandsfinländare. Finländarna har under sekternas lopp i samarbete utvecklat den finska livsformen som vi nu har firat.

Med vi-anda har mycket gott åstadkommit i Finland. Det är gemenskaps känslan som har burit oss så här långt – genom att samarbeta och agera tillsammans har vi överbryggar sociala och regionala gränser och könsskillnader.

Finländskheten har alltid inneburit rörlighet, växelverkan och intresse att ta emot och utveckla innovationer. Nu ökar rörligheten ytterligare och skapar nya grupper av utlandsfinländare, samtidigt som invandringen ökar och blir så mångsidig att man också kan tala om nyfinländarna som finska samhällsbyggare.

Jubileumsåret har haft som ett centralt mål att avdramatisera finländskheten och lyfta fram den som en levande, gemensam kraft med sikte på framtiden. Den finska förkortningen för VI – ME kan också betyda världsrekord – heja Finland!

Logotyp med bild

Jubileumsårets logotyp med bild ME ! VI har tagits fram genom en tävling för studerande inom formgivning, bildkonst och grafisk planering. Inbjudan till tävlingen gick ut till alla konsthögskolor och yrkeshögskolor med formgivnings- och/eller bildkonstlinjer, totalt 18 läroanstalter.

Tävlingen genomfördes i augusti-september 2006. Totalt 53 bidrag sändes in till tävlingen. I början av oktober sammanträdde juryn med professor Tapio Vapaasalo som

alussa. Kilpailussa jaettiin kolme palkintoa ja kaksi kunniamainintaa.

I	palkinto	3 500 €	Mikko Luotonen
II	palkinto	2 000 €	Suvi Rosenqvist
III	palkinto	1 000 €	Kari Markkanen

Kunniamaininnat	Maippi Ketola Tristan Trefoil Ruusunen
-----------------	---

Ensimmäisen palkinnon voittanutta työtä palkintolautakunta kuvaili seuraavasti:

”Juhlavuoden tunnuslause ME ! VI on onnistuneella tavalla saatu samaan kokonaisuuteen. Asia, joka osoittautui tavallistakin vaikeammaksi tehtäväksi. Kaksikielisyys toimii tässä ehdotuksessa erittäin hyvin. Voittanut tunnus on selkeä, tasapainoinen ja valmis sellaisenaan. Työn viimeistely on tasokasta laatua. Värit kuvastavat tutulla mutta silti virkistävällä tavalla sekä Suomen luontoa että samalla sielunmaisemaa olematta silti kulunut. Tunnuksen sommittelussa nouseva teksti koettiin raikkaan dynaamiseksi ja se toi niin voimaa kuin optimismia ratkaisuun. Tunnus toimii selittelemättä.”

Voittaneen tunnuksen sovellustyöt on tehnyt graafikko Timo Kuoppala tarjouskilpailun voittaneesta viestintätoimisto Recommended Finlandista.

Ilmeen julkistaminen

Juhlavuoden ilme julkistettiin itsenäisyyspäivän aattona 5.12. klo 12 vuonna 2006.

Sanallinen ja kuvallinen tunnus lomittuvat oivallisesti yhteen, samoin suomen ja ruotsin kieli. Kääntämällä M-kirjain ylösalaisin saadaan esiin myös englanninkielinen muoto WE (tai englanniksi myös me). Tunnus onkin herättänyt kiinnostusta ja ihailua niin kotimaassa kuin ulkomailla ja sitä on pidetty oivallisena esimerkkinä korkeatasoisesta suomalaisesta muotoilusta.

ordförande. I tävlingen delades det ut tre pris och två hedersomnämmanden.

I	pris	3 500 €	Mikko Luotonen
II	pris	2 000 €	Suvi Rosenqvist
III	pris	1 000 €	Kari Markkanen

Hedersomnämmanden	Maippi Ketola Tristan Trefoil Ruusunen
-------------------	---

Det alster som vann första pris beskrevs av juryn på följande sätt:

”Jubileumsårets motto ME ! VI har på ett lyckat sätt integrerats i samma helhet. Detta visade sig vara svårare än tänkt. Tvåspråkigheten fungerar mycket väl i detta förslag. Den segrande logotypen är enkel, välbalanserad och färdig som sådan. Bidragets finish är av hög kvalitet. Färgerna reflekterar på ett välkänt men ändå fräscht sätt både den finska naturen och samtidigt även ett själstillstånd, utan att bidraget känns slitet. Logotypens komposition med den stigande texten upplevdes som klart dynamisk och bidrog med både styrka och optimism i lösningen. Logotypen fungerar utan förklaringar.”

Tillämpningarna för logotypen har gjorts av grafikern Timo Kuoppala på kommunikationsbyrån Recommended Finland som vann anbudsörfarandet.

Publicering av den grafiska profilen

Jubileumsårets grafiska profil offentliggjordes på självständighetsdagsaftonen den 5 december 2006 kl. 12.

Logotypen med text och bild vävs på ett förträffligt sätt in i varandra, liksom finskan och svenskan. Vänder man bokstaven M upp och ned bildas logotypens engelskspråkiga form, WE, som står för ”vi”. Logotypen har med rätta väckt intresse och beundran såväl hemma som utomlands och den har ansetts vara ett utomordentligt exempel på högklassig finsk design.

Tunnus ja siitä tehdyt sovellustyöt osoittautuivat kaikin tavoin käyttökelpoisiksi. Lupapyyntöjä tunnuksen ei-kaupalliseen käyttöön mitä moninaisimpiin tarkoituksiin tuli yli 300 eri puolilta maata ja ulkomailta Uutta Seelantia myöten. Monet organisaatiot välittivät logonkäyttöoikeuden sitten alajärjestöilleen. Samoin monet maakunta- ja paikallislehdet käyttivät tunnusta juttujensa vinjetteinä. Lukuisat kirjastot, koulut, oppilaitokset ja korkeakoulut käyttivät tunnusta tapahtumissaan.

Tyypillisin graafinen käyttö oli tapahtumien ilmoittelussa, kutsukorteissa ja ohjelmissa. Logoä käytettiin muun muassa myös Suomen Yrittäjien jäsenilleen tunnustuksena antamissa kunniakirjoissa sekä yhdessä opinnäytetyössä.

Logotypen och tillämpningarna av den visade sig vara användbara på alla sätt. Över 300 ansökningar om tillstånd att använda logotypen för icke-kommersiella ändamål av mångahanda slag inkom från olika delar av landet och från utlandet ända från Nya Zeeland. Många organisationer förmedlade sedan rätten att använda logotypen till sina underorganisationer. På samma sätt använde landskaps- och lokaltidningar logotypen som vinjett för sina artiklar. Många bibliotek, skolor, läroanstalter och högskolor använde logotypen för sina evenemang.

Den mest typiska grafiska användningen var för annonsering, för inbjudningskort och program. Logotypen användes bl.a. även på de diplom som Företagarna i Finland rf delade ut till sina medlemmar samt på ett lärdomsprov.

Jukka Kuoppamäki laulatti avajaisyleisöä 4.1.2007 Finlandia-talossa. Jukka Kuoppamäki ledde allsången vid invigningen av jubileumsåret i Finlandia-huset 4.1.2007.

Tasavallan presidentin haastattelu juhluvuoden avaukseksi 4.1.2007 Finlandia-talossa.

Intervju med republikens president vid invigningen av jubileumsåret i Finlandia-huset 4.1.2007.

Olarin Voimistelijoiden Deltat 4.1.2007 Finlandia-talossa. Gymnastikgruppen Deltat från Olarin Voimistelijat i Finlandia-huset 4.1.2007.

Suomi 90 -ikätovereiden koululaishaastattelut / tiedotustilaisuus 18.7.2007 Porissa. Jännäriga med 90-åriga Finland intervjuas av skolelever/presskonferens i Björneborg 18.7.2007.

Näppärit Mauno Järvelän johdolla 4.1.2007 Finlandia-talossa. Gruppen Näppärit spelade under ledning av Mauno Järvelä i Finlandia-huset 4.1.2007.

Suomi 90 -infopiste 18.7.2007 Porin keskustassa. Finland 90-infodisken i Björneborgs centrum 18.7.2007.

JUHLAVUODEN YDINHANKKEET

Avaus Finlandia-talossa

Juhlavuoden avaustapahtuma oli tammikuun 4. päivänä klo 12.00–15.00 Finlandia-talossa Helsingissä. Suomen kunnille lähetettiin kutsu, jossa pyydettiin kutakin kuntaa nimeämään 2–3 eri-ikäistä ja eritaustaista kuntalaista osallistumaan juhlavuoden avaukseen. Tavoitteena oli – teeman mukaisesti – saada osallistujiksi läpileikkaus kaikista suomalaisista, yhteensä 1 700 vierasta. Mukaan oli kutsuttu myös eduskunta, valtionhallinnon ylin johto, kulttuuriväkeä sekä yhteistyökumppanit.

Tasavallan Presidentti Tarja Halonen toimi juhlavuoden avaajana. Avajaisissa esiteltiin taiteen keinoin juhlavuoden teemat ja tapahtumia sekä jaettiin tunnuskilpailun palkinnot. Avajaisissa julkistettiin myös juhlavuoden verkkosivusto www.suomi90finland.fi

Avaukselle asetettu tavoite toteutui hyvin. Vieraita Inaria ja Ahvenanmaata myöten oli saapunut paikalle; Finlandia-talo täyttyi. Avaus käynnisti juhlavuoden vieton tunnuksen mukaisesti me-kansalaistoimintana eri puolilla maata.

Palaute juhlasta oli kaikin osin positiivista:

”--- Harvoin olen ollut tilaisuudessa, jossa kaikki on mennyt näin ‘nappiin’, valot, äänet, mikrofonit, kuuluvuus, aikataulu, liikkeet lavalla, tekniikka kokonaisuudessaan. Juhlaohjelma oli tasapainoinen ja riittävän pitkä. Esiintyjät ja yleisö olivat vapautuneita. Oikeita ulkopuolisiksi itsensä tuntevia ryhmiä integroitiin mukaan. --- ” (Ministeri Jaakko Numminen)

” --- Haluaisin myös kiittää johdonmukaisesti toteutetusta kaksikielisyydestä. Tuntui todella siltä, että elämme konkreettisesti kaksikielisessä maassa. --- ” (Ylijohtaja Håkan Mattlin)

JUBILEUMSÅRETS KÄRNPROJEKT

Jubileumsåret invigdes i Finlandia-huset

Jubileumsåret invigdes den 4 januari kl. 12.00–15.00 i Finlandia-huset i Helsingfors. Till kommunerna sändes en inbjudan där varje kommun ombads utse 2–3 kommuninvånare i olika åldrar och med olika bakgrund att delta i invigningen av jubileumsåret. Målet var – enligt temat – att som deltagare få ett tvärsnitt av alla finländare, totalt 1 700 gäster. Till invigningen inbjöds även riksdagen, statsförvaltningens högsta ledning, företrädare för kulturen och samarbetspartner.

Republikens President Tarja Halonen invigde jubileumsåret. Jubileumsårets teman och evenemang presenterades med konstens medel och prisen i tävlingen om logotypen delades ut. Vid invigningen offentliggjordes även jubileumsårets webbplats www.suomi90finland.fi

Det mål som uppställt för invigningen genomfördes väl. Det kom deltagare från alla håll, från såväl Åland som Enare och de fyllde hela Finlandia-huset. Invigningen inledde firandet av jubileet i logotypens anda som vi-medborgarverksamhet på olika håll i landet.

Responsen från festen var till alla delar positiv:

”--- Sällan har jag varit med om ett evenemang där allting har ‘klaffat’ så väl, ljus, ljud, mikrofoner, hörbarhet, tidtabellen, rörelserna på scenen, tekniken i sin helhet. Jubileumsprogrammet var välavvägt och tillräckligt långt. Artisterna var naturliga och publiken avspänd. Grupper som känner sig utanför integrerades med. --- ” (Minister Jaakko Numminen)

”--- Jag vill också gärna tacka för en konsekvent genomförd tvåspråkighet. Det kändes verkligen att vi lever i ett konkret tvåspråkigt land. --- ” (Överdirektör Håkan Mattlin)

Suomi(90)Areena Porissa

Porissa 18. heinäkuuta järjestetyn tapahtumapäivän keskeisenä tavoitteena oli keventää itsenäisyysjuhlintaan perinteisesti liittyvää vakavuutta herättelemällä yhteiskunnallista keskustelua ja järjestämällä tapaamisia itsenäisyyden juhluvuoden merkeissä lempeään ja leppoisaan kesäaikaan.

Yhteistyökumppaneina olivat Porin kaupunki, Porin Jazz-festivaali sekä MTV3. Yhteistyö MTV3:n SuomiAreenan kanssa oli osa valtiollista jatkumoa: kesällä 2006 mukana oli Eduskunta 100 vuotta, nyt kesällä 2007 Suomi 90 vuotta. Kesällä 2008 traditiota jatkaa valtioneuvoston kanslian valtiollinen Merkkivuosi 1809 -hanke.

Suomi-kuva läheltä ja kaukaa

Ulkosuomalaiset ja uussuomalaiset -keskustelufoorumi

Foorumin lähtökohtana oli kysellä ja kuulostella, keitä ME! suomalaiset oikein olemme. Tapahtuman tarkoituksena oli hahmottaa Suomea ja suomalaisuutta uusista raikkaista näkökulmista erityisesti uus- ja ulkosuomalaissilmin.

Keskustelu oli jaettu kuuteen teemaan:

- Suomalaisuus kansainvälisyyden puristuksessa
- Kulttuurin ja kielen kansallisuus ja kansainvälisyys
- Suomesta lähdön syyt ja seuraukset
- Urheilu ja kansallinen identiteetti
- Monikulttuurisen perheen elämä
- Pakolaisuuden tulevaisuus Suomessa

Teemasta toiseen siirryttiin improvisaatioteatteri Reactorin vauhdikkaiden ja hauskojen esitysten siivittämänä. Juontajana toimi toimittaja Ella Kanninen.

Keskustelijoina olivat brittiläis-suomalais-trinidadilainen Michael Hutchinson-Reis, afgaanitaustainen kevään ylioppilas Abdullah Sadiqui, uussuomalainen kulttuurityöntekijä Oge Eneh, saksansuomalainen psykologi Päivi Oksi-Walter,

Suomi(90)Areena i Björneborg

Syftet med evenemanget Suomi(90)Areena som ordnades den 18 juli i Björneborg var att låta upp det traditionellt allvarsamma självständighetsfirandet genom att under den behagliga sommarsäsongen stimulera till samhällsdebatt och ordna möten i självständighetens tecken.

Samarbetspartner var Björneborgs stad, Pori Jazz-festivalen och MTV3. Samarbetet med MTV3:s SuomiAreena var ett led i en serie statliga evenemang som följer på varandra. Sommaren 2006 deltog Riksdagen 100 år och sommaren 2007 fortsatte evenemangen med Finland 90 år. På sommaren 2008 följts traditionen upp med det statliga projektet Märkesåret 1809 i statsrådets kanslis regi.

Finlandsbilden nära och fjärran

Diskussionsforumet Utlandsfinländare och nyfinländare

Forumets utgångspunkt var att fråga och höra efter vilka ME ! VI finländare egentligen är. Syftet med evenemanget var att gestalta Finland och finländskheten ur nya, fräscha synvinklar och särskilt att se dem med ny- och utlandsfinländares ögon.

Diskussionen var uppdelad i sex teman:

- Finländskheten under internationellt tryck
- Nationell och internationell kultur och språk
- Orsaker till och följderna av att åka iväg från Finland
- Sport och nationell identitet
- Mångkulturella familjers liv
- Unga flyktingars framtid i Finland

Improvisationsteatern Reactori introducerade varje nytt tema för publiken med sina fartfyllda och festliga uppvisningar. Konferencier var redaktör Ella Kanninen.

Debattörer var den brittisk-finsk-trinidadiske Michael Hutchinson-Reis, vårens student Abdullah Sadiqui av af-

urheilija Michael Quarshie ja australiansuomalainen arkkitehti Mikko Hietikko sekä asiantuntijana Suomi-Seuran puheenjohtaja Pertti Paasio. Puolueiden puheenjohtajat oli kutsuttu kommentaattoreiksi.

Suomi-kuva läheltä ja kaukaa -keskustelufoorumi kokosi nimensä mukaisesti yhteen Suomessa asuvia uussuomalaisia ja maailmalla asuvia suomalaisia, kaikkiaan lähes 200 osallistujaa.

Islam mediassa -tutkimuksen väliraportti

Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksen journalismin tutkimusyksikön (opetusministeriön Etnisyys ja rasismi mediassa -projektiin liittyvän) tutkimuksen Islam suomalaisissa joukkoviestimissä -väliraportti (Raittila, Creutz, Maasilta) julkistettiin uus- ja ulkosuomalaisuutta käsittelevän keskustelufoorumin yhteydessä osana Suomi 90 -kesätapahtumaa.

Pori Jazz Kids Festival

Suomi(90)Areenalla muistettiin myös lapsia ja nuoria. Ks. tarkemmin kohdassa Musiikki.

Suomi-kuva itsenäisen Suomen ikätovereiden silmin

Suomi(90)Areenalla julkistettiin porilaisten koululaisten tekemät 90-vuotiaiden haastattelut. Ks. tarkemmin kohdassa Historia ja tulevaisuus.

Suomi 90 Eetun-aukiolla

Suomi 90 -aineistoa oli saatavilla Porin kävelykadulla, jossa Sulasolin laulajat laulattivat Iloisen Vartin lauluja yleisötilaisuudessa useaan otteeseen iltapäivän kuluessa. Aukiolla saattoi myös itse painaa ME! -juhlakolikon.

gansk härkomst, den nyfinländske kulturarbetaren Oge Eneh, tysklandsfinländaren, psykolog Päivi Oksi-Walter, idrottaren Michael Quarshie och australienfinländaren, arkitekt Mikko Hietikko samt som sakkunnig ordföranden från Suomi-Seura Pertti Paasio. Partiernas ordförande hade inbjudits som kommentatorer.

Diskussionsforumet Finlandsbilden nära och fjärran samlade, som namnet säger, nyfinländare som bor i Finland och finländare som bor ute i världen. Totalt deltog nästan 200 personer.

Mellanrapport från undersökningen islam i medierna

Mellanrapporten från undersökningen om islam i de finska massmedierna (Raittila, Creutz, Maasilta), som anknyter till undervisningsministeriets projekt Etnisyys ja rasismi mediassa (Etnicitet och rasism i medierna) och har utförts av forskningsenheten för journalistik vid institutionen för informationsvetenskap vid Tammerfors universitet, publicerades i samband med diskussionsforumet om ny- och utlandsfinländare som var en del av sommarenemangent Finland 90.

Pori jazz kids festival

Under Suomi(90)Areena fanns också program för barn och unga. Se närmare under punkten Musik.

Finlandsbilden som det självständiga finlands jämnåriga ser den

Under Suomi(90)Areena publicerades intervjuer med 90-åriga medborgare som gjorts av skolelever från Björneborg. Se närmare under punkten Historia och framtid.

Finland 90 på Eetun-aukio

Finland 90-material fanns tillgängligt på gågatan i Björneborg, där Sulasols sångare sjöng Glada Kvantens sånger med publiken flera gånger under eftermiddagen. På Eetun-aukio kunde man också själv prägla ett ME ! VI-jubileumsmynt.

Iloinen Vartti kaikkialla Suomessa

Itsenäisyyden 90-vuotisjuhlavuosi huipentui itsenäisyyspäivän aattona 5. joulukuuta klo 12 Iloiseen Varttiin Itsenäiselle Suomelle. Kyseisenkaltainen Vartti toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 1997 Suomi 80 -juhlavuoden huipennukseksi. Tuolloin saaduista hyvistä kokemuksista johtuen Suomi 80 -toimikunta ”testamenttasi” tapahtuman myös seuraaville juhlatoimikunnille.

Iloinen Vartti poikkesi perinteisestä itsenäisyyspäivän vietosta. Juhlahetkeä vietettiin siinä ympäristössä, missä ihmiset elävät arkeaan: koulussa, työpaikalla, kodissa, vanhainkodissa, päiväkodissa, sairaaloissa, autossa, kadulla, kaupassa, turuilla ja toreilla.

Kaksikielinen Vartti lähetettiin suorana lähetyksenä YLEn TV1:ssä, FST5:ssä ja Radio Suomessa.

Vartti alkoi kirkonkellojen soitolla. Kirkkohallitukselle oli lähetetty jo keväällä kirje, jossa toivottiin tiedon välittämistä kirkonkellojen soitosta kaikille seurakunnille. Kirkonkellot parhaimmillaan symboloivat ilon, rauhan, rakkautta ja toivon sanomaa.

Suoran lähetyksen alussa haastateltiin tasavallan presidentti Tarja Halosta. Lisäksi kuultiin terveiset Inarista, Pohjanmaalta ja Helsingin kaupungintalolta.

Keskeinen osa Iloista Varttia oli ”koko kansan karaoke” laulettu onnittelulaulu isänmaalle. Yhteislauluksi oli ehdolla kolme laulua: Arvon mekin ansaitsemme, Lähteellä sekä Sininen ja valkoinen. Yleisö saattoi äänestää vuoden 2007 alusta lähtien joko internetissä tai syksyn aikana postikortilla itsenäisyyspäivän aattona laulettavaa yhteislaulua. Yleisöäänestyksen voitti Jukka Kuoppamäen Sininen ja valkoinen, joka sai kaikkiaan 12 609 ääntä. Toiseksi eniten ääniä sai Jaakko Juteinin sanoittama kansanlaulu Arvon mekin ansaitsemme, joka sai ääniä yhteensä 4301. Kolmannen sijan saavutti Runebergin sanoittama ja Lönnrotin suomentama Lähteellä - Vid en källa yhteensä 3742 äänellä. Voittaneen laulun sanat julkaistiin 4.12. sanomalehdissä

Glada Kvarten i hela Finland

Självständighetens 90-årsjubileum kulminerade i Glada Kvarten för det självständiga Finland på självständighetsdagsafton den 5 december kl. 12. En kvart av samma slag genomfördes första gången 1997 som en kulmen under jubileumsåret Finland 80. Som ett resultat av de goda erfarenheterna ”testamenterade” kommissionen Finland 80 evenemanget också till de följande festkommissionerna.

Glada Kvarten avvek från det traditionella självständighetsdagsfirandet. Den festliga stunden firades i den miljö där människorna vistas under vardagen: i skolan, på arbetsplatsen, hemma, på ålderdomshemmet, på daghemmet, på sjukhuset, i bilen, på gatan, i butiken och vida omkring.

Den tvåspråkiga Kvarten sändes som direktsändning i rundradions TV1, FST5 och Radio Suomi.

Kvarten inleddes med ringande kyrkklockor. Till kyrkostyrelsen hade redan på våren sänts ett brev med en begäran, som förmedlades till alla församlingar, om att ringa i kyrkklockorna. Kyrkklockor symboliserar bäst budskap om glädje, fred, kärlek och hopp.

I början av direktsändningen intervjuades republikens president Tarja Halonen. Dessutom kom hälsningar från Enare, Österbotten och Helsingfors stadshus.

En viktig del av Glada Kvarten var en lyckönskningssång till fosterlandet som sjöngs som ”hela folkets karaoke”. På förslag till allsång fanns tre sånger: Arvon mekin ansaitsemme, Vid en källa och Sininen ja valkoinen. Från början av år 2007 kunde allmänheten antingen på webben eller under hösten med postkort rösta fram den sång som skulle sjungas på självständighetsdagsaftonen. Jukka Kuoppamäkis Sininen ja valkoinen tog hem segern i omröstningen med totalt 12 609 röster. Näst mest röster fick folksången Arvon mekin ansaitsemme med text av Jaakko Juteini, som fick sammanlagt 4301 röster. På tredje plats kom Lähteellä – Vid en källa med text av Runeberg och i översättning av Lönnrot med totalt 3742 röster. Orden till den segrande sången

ITSENÄISYYSPÄIVÄ

kautta maan sekä suoran televisi-
olähetyksen yhteydessä tekstitet-
tynä.

Vartissa esiintyivät kaikki itse-
näisyyden vuosikymmenet Jukka
Ukkolan kirjoittaman ja Lars
Huldénin ruotsintaman runon
"Suomi on" muodossa yhdeksän
eri vuosikymmeneltä olevan lu-
kijan esittämänä.

publicerades den 4 december
i tidningar över hela landet
och textades i samband med
direktsändningen i tv.

I Kvarten uppträdde alla
självständighetens decennier
i form av en dikt, "Vad
Finland är", av Jukka Ukkola
och översatt av Lars Huldén.
Dikten framfördes av upp-
läsare som representerade
de nio decennierna.

Muutama kymmenen lapinjärveläistä kokoontui kassiväliköna puolitapäivän Inge-Majn kioskille laulamaan Suomi 90 -juhlatuoden kunnatki voittajajuhlan Sininen ja valkoinen.

Lapinjärvellä laulettiin Inge-Majn kioskilla

► Kunnantalon ja päiväkodin väki
ahkerimmin liikkeellä
► Sininen ja valkoinen soi
puolitapäivän eri puolilla maata

Merja Ojanivu
HELSINGIN SANOMAT

LAPINJÄRVI. Kahvi tuoksu ja
hedeilämpiä soi Inge-Maj Oj-
anin kioskilla lapin-
järven kirkonkylässä. Ulkona
puna peittyvät lumeen.

Menneet sukupolvet ovat
yhteisnäin rakentaneet kunnit.

taloja kyläparatin väreiden ja
nuohottamien sukupolvet ovat
nyt ymmärtäneet siirtäjä
Kun muutaman muuttanut
pääsi Porvoo-Komvalla-tielle
lokkainen rapa roikkua ja nuro-
vat koviin.

Kirkonkylän idylli on muuttanut
sijdelimen, kun Inge-Maj Oj-

lan pyyhkiä ulos kiokeistään
jokki hirttomaksi – ja laitta-
miksi ulos lailla varten. Lin-
viket lyhyen.
"Göd morgon", huikkaa tut-
tu aistak ja kehuu syönehtäl
rastakapasua erinomaisen hy-
vintuopuina. "Oliko kysyy-
kin kelloilla kokoonnuttavat 80-
go-vuotiaat. Kura-stakkarit
muovimäkeä.

Vainha rovea joku hedeilä-
murea! hankkivan ahisteesti
euroja-stummaa yhtäältä ta-
kasin.

Mikko Alastalo joki laulus edustamaan valtiotalossa.

lakis väli on rullat Lapin-
läsä, Heikkinylästä ja Harjo-
kassa lämpökäytävillä hotumman
viikotonta ototona ja apreek-
kainonta.
Ollas ei ulos keskiviikkoi-
nen kanta-astikkoidensa rhyt-
tyjen kesken on velle kello-
kolla.
Plan ei ole siikkain. Tai ei ai-
nakaan keltäviä, sillä torveyra-
kassa vartti Ollasta valenta-
maan kahvimiettimen väreiden
livausain.

Käde pitäisi pytyä pese-
min joka kerta, kun myy
muovimukillisen kahvia.

Kioskien pihalla Raulo Ek-
man seivitelee kovaääniseen

johto ja virittelee autotrodota
Ylen Radio Sininen aamulle.
Tulitonta on kunnatella yhde-
sa iltoinen vartti ihmettelie-
Suomella ja kajaista Ylen Yle-
säätelykeskissä valitua Ylen Yle-
nietelutulu Sininen ja valko-
nen.
Ekan muistuttaa, että kün-
nalla sin tavollaan tuplatastaa-
syytyhä: vunen viikolla La-
loivissa kassa.

Hilman ennen puolitapäivä
suunnata turmiin silloin
nasta ja muistama nise.
Kunnan yhteisöpalvelusasa-
va Antra Siltävä jakaa vieldä
iluhansoja. Kunnantjohtaja

Peter Rasmannilla on sininen
solmio ja valkoinen puuta Hän
skoolilla pähviellä glöggimäki-
la.
Onsantivärsiin turvalivei-
hakaan päiväkodin lapset hoi-
rutuon matsovat paikalle.
Käikkein pöytämuuta onn-
ontaa kyydään juhlapöydille
vaivasta.

Kylänraitin varrella jienlälä-
knuusen ympäristöön kirkon
muutama myös ruocokäivliet:
Välkimmen!
Nordenin Elppimmitarin lu-
kima nousee yhdeksi pakka-
areesta noikan. Noinkohan
puna vieldä itsetäytyyypäivä
ovat lumiset.

Eeva Bergman istuu Sininen ja valkoinen Mylly-
juonin seurustelussa Helsingissä.

Harri Räsänen (vas.), Simo Toivola, Kai Akkas, Jukka Saaremaa, Annu Lahtonen ja Riia Lahtonen iluivat go-vuotilaile
Suomella Rymäläylin torilla. Taustalla hämmöttä saavittolokunnan kirkon.

Helena Pääkkö (vas.), Roope Paavola, Claudia Viikman ja Joonas Niemiin juhivat löissa varttia
Hämmentilan entisen kauppaoppilaitoksen salissa. Oppilaitalon oma Ahyseiston kide on remnessä.

Vad Finland är

90 år, Martti Maikkunen

Finland är mossar, hackor och seghet,
Finland är barkbröd, päror och vete.
Finland är skogar som susar i vinden,
björken, röda stugan och stigen till grinden.

80 år, Aira Samulin

Finland är bastun och lördagskvällen,
Finland är månguld på fuktiga ställen.
Finland är kärlek och giftasplaner,
män av allvar och dämpade damer.

70 år, Erkki Toivanen

Finland är Lappo, Kollaa, Karelen.
Finland är Marsken och Rokka och spelen
Finland är perkele, kauhavakniven,
Alko – och blåvita flaggan är given.

60 år, Ritva-Sini Merilampi

Finland är norr och öster och väster
Finland är värme, köld och polyester.
Finland är vaggvisor, ungar och bilar,
skulder och stugor och tavlor och pilar.

50 år, Marja-Liisa Kirvesniemi

Finland är Nurmi och ishockeykamper.
Finland är spjutkastning, formularamper.
Finland är Elmo, medaljer i travar,
kånka på hustrur och trava med stavar.

40 år, Stefan Wallin

Finland är finska och Finland är svenska
Finland är sami och också fingelska.
Finland är fjärran och Finland är nära,
mobil och global och digi och kära.

(40-v, suomeksi

Suomi on finska ja suomi on svenska,
suomi on saame ja hieman fingelska
Suomi on kaukana, Suomi on liki,
mobiili, globaali, hitech ja digi.)

30 år, Mouni Abdellaoui

Finland är opp och ner och infinitiver.
Finland är ställen och ad- och inessiver.
Finland är borta och Finland är hemma,
hit kan man komma och hamna i klämma.

20 år, Pikku G, rappare (egna ord)

Finland är fritt och säkert och renligt.
Finland är trä men med konstler förenligt.
Finland är toner, rytmer och sånger,
stadigt står landet och fint alla gånger.

10 år, Santeri Nuutinen

Finland är morsan och farsan och skolan.
Finland är Mumin, Lucia och julen.
Finland är nätet och mejla och tjatta,
häftigt, toppen, kiva och jätte.

Suomi on

90-v, Martti Maikkunen

Suomi on suota ja kuokka ja sisu,
Suomi on pettu ja pottu ja nisu.
Suomi on kuusi ja koivu ja petäjä,
punainen tupa ja polku ja veräjä.

80-v, Aira Samulin

Suomi on sauna ja lauantai-ilta,
Suomi on järvellä kuutamoin silta.
Suomi on riiuu ja hääyöaie,
totinen mies ja hiljainen nainen.

70-v, Erkki Toivanen

Suomi on Lapua, Kollaa ja Karjala,
Suomi on Marski ja Rokka ja Koskela.
Suomi on perkele, puukko ja Alko,
sininen risti ja valkoinen salko.

60-v, Ritva-Sini Merilampi

Suomi on itä ja länsi ja pohjoinen,
Suomi on kylmä ja lämmin ja sohjoinen.
Suomi on lapsi ja kehtolaulu,
velka ja mökki ja tikkataulu.

50-v, Marja-Liisa Kirvesniemi

Suomi on Nurmi ja jääkiekkohalli
Suomi on keihäs ja formularalli.
Suomi on Elmo ja voittoa toivoo
eukkoa kantaa ja suksitta sauvoo.

40-v, Stefan Wallin

Finland är finska och Finland är svenska
Finland är sami och också fingelska.
Finland är fjärran och Finland är nära,
mobil och global och digi och kära.

(40-v, suomeksi

Suomi on finska ja suomi on svenska,
suomi on saame ja hieman fingelska
Suomi on kaukana, Suomi on liki,
mobiili, globaali, hitech ja digi.)

30-v, Mouni Abdellaoui

Suomi on alus ja maine ja infinitiivi,
Suomi on paikka ja verbi ja imperatiivi.
Suomi on koto ja Suomi on vento
ulkotulento ja sisäolento.

20-v, räppäri Pikku G (oma sanoitus)

Suomi on vapaa, puhdas ja turva,
Suomi on taidetta, metsiä ja puita.
Suomi on sävel, rytmi ja runo,
kunnialla seisoo maa vankka ja sulo.

10-v, Santeri Nuutinen

Suomi on äiti ja isä ja koulu,
Suomi on Muumi ja Rölli ja joulukuu.
Suomi on netti ja mese ja tsätti,
ihku ja fantsu ja namu ja nätti.

Iloinen Vartti sai enimmäkseen myönteistä palautetta:

”Kiitos Iloisesta Vartista! Toivottavasti perinne jatkuu tulevinakin vuosina. Etelä-Karjalan ammattiopiston sosiaali- ja terveystalon koulussa kokoonnuimme auditorioon nauttimaan yhdessä Iloisesta Vartista. Ohjelma oli loistavasti toteutettu ja oli ihanaa laulaa yhdessä monen muun suomalaisen kanssa Sinistä ja valkoista. --- Tämä oli hyvä tapa juhlia tärkeää päivää yhdessä.” (Leena Tervonen)

”Hieno juttu juhlia näin yhdessä kautta Suomen rakasta synnyinmaatamme. Kiitämme kutsusta osallistua Iloiseen Vartiin! Meillä on juuri samaan aikaan työttömien ja eläkeläisten joulujuhla. Osallistumme juhlassamme Iloiseen Vartiin laulamalla tuon ’voittokappaleen’ kanttorimme säestäessä meitä. Siunattua itsenäisyyspäivää ja joulun odotusta.” (Parkanon seurakunnan diakoniatyö)

Myös soraääniä kuului:

”Kuten surkeista äänestäjämääristä näkee, eivät ehdotamamme laulut kiinnostaneet ketään. Kaikki samaa umpisurkeaa, veltoa kurjuuden ylistystä, jankkaavaa vollotusta. Mentiin taas suurten ikäluokkien ehdoilla? Meidät viisikympiset ja nuoremmat unohdettiin täysin. Olisihan tuota maailmassa hyvääkin musiikkia ollut tarjolla. --- ” (peke129@hotmail.com)

Iloista Varttia vietettiin myös ulkomailla:

” --- Saksalais-suomalainen Seura DFG ry järjesti Iloinen Vartti -tapahtuman Karlsruhen kirjamessuilla, jossa Suomi esiintyy teemamaana. Kuoron muodosti kymmenen Karlsruhessa asuvaa suomalaista ja Suomen ystävää Badisches Staatstheaterissa solistina toimivan suomalaisen Mikka Kareksen mainiosti tukemana. Sininen ja valkoinen - lauluun yhdyttiin klo 11 (klo 12 Suomen aikaan). Baden-Württembergin DFG:n puheenjohtaja Siegfried Breiter selitti yleisölle Iloisen Vartin idean ja esitti laulun säkeet saksaksi.” (Siegfried Breiter)

”--- At our meeting on Monday, we celebrated the Joyous Quarter right at noon. We had 15 blue balloons with messages inside that dealt with the history or culture of Finland. Each minute we burst a balloon and then one of

Glada Kvarten rönte mesta dels positiv respons:

”Tack för Glada Kvarten! Hoppas traditionen följs upp också under kommande år. Vi i yrkesinstitutet för social- och hälsovård Etelä-Karjalan ammattiopiston sosiaali- ja terveystala samlades i auditoriet för att tillsammans njuta av Glada Kvarten. Programmet genomfördes på ett lysande sätt och det var underbart att tillsammans sjunga sången Sininen ja valkoinen med många andra finländare. --- Det var ett bra sätt att tillsammans fira den viktiga dagen.” (Leena Tervonen)

”Det var fint att fira vårt kära fosterland Finland så här tillsammans. Vi tackar för inbjudan till Glada Kvarten! Vi har samtidigt julfest för arbetslösa och pensionärer. Under vår fest deltar vi i Glada Kvarten genom att sjunga den ”segrande sången” till ackompanjering av vår kantor. Välsignad självständighetsdag och juletid.” (Diakoniarbetet i Parkano församling)

Även negativ kritik hördes:

”Som man kan se av de sorgligt låga röstetalen är ingen intresserad av de sånger ni föreslagit. Allt är samma genombedrövliga, slöa lovsång till eländet, hulkande böl. Skedde det än en gång på de stora ålderklassernas villkor? Vi femtioåringar och yngre glömdes bort totalt. Visst hade det funnits också god musik till buds. --- ” (peke129@hotmail.com)

Glada Kvarten firades även utomlands:

”--- Tysk-finska Sällskapet DFG rf ordnade Glada Kvarten på bokmässan i Karlsruhe, där Finland är temaland. Kören bestod av tio finländare och Finlandsvänner som bor i Karlsruhe och stöddes utmärkt av finländaren Mikka Kares som är solist vid Badisches Staatstheater. Vi stämde in i sången Sininen ja valkoinen kl. 11 (kl. 12 finsk tid). Ordföranden för Baden-Württemberg DFG Siegfried Breiter förklarade idén med Glada Kvarten för publiken och framförde sångens verser på tyska.” (Siegfried Breiter)

”--- Vid vårt möte på måndagen firade vi Glada Kvarten exakt vid middagstid. Vi hade 15 blå ballonger med meddelanden inuti. Meddelandena handlade om Finlands historia

the guests read the short message - fun!" (Vivian Williams / Ladies of Kaleva, Minnesota, USA)

Eurooppa-päivän nimikko-ohjelma

Robert Schuman esitti 9. toukokuuta 1950 ehdotuksensa järjestyneen Euroopan luomisesta. Nykyisin toukokuussa vietettävä Eurooppa-päivä symboloi Euroopan unionia poliittisena tahona yhdessä unionin lipun, hymnin, tunnuslauseen ja yhteisen rahayksikön euron kanssa. Eurooppa-päivän tapahtumat ja juhlatilaisuudet pyrkivät tuomaan unionin lähemmäksi kansalaisiaan ja unionin kansat lähemmäksi toisiaan.

Suomalaisuus on myös eurooppalaisuutta. Suomi 90 -juhlavuosihanke osallistui 9. toukokuuta Eurooppa-päivän viettoon yli kymmenellä paikkakunnalla eri puolilla maata. Helsingin lisäksi ainakin Turussa, Porissa, Savonlinnassa, Hämeenlinnassa, Vaasassa, Rovaniemellä, Jyväskylässä ja Joensuussa kuultiin professori Laura Kolben laatima Suomi 90 Finland -juhlavuoden tervehdys Eurooppa-päivää viettävälle sekä laulatettiin yhteislauluina itsenäisyyspäivän aaton Iloiseen Varttiin valittavia lauluja.

Helsingissä Suomi 90 -nimikko-ohjelma toteutettiin Esplanadin puistossa. Laulattajana toimi Mari Kätkä hanureineen ja Suomi 90-tervehdyksen esitti kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallin.

Eduskunnan juhlaistunto

Eduskunnan puhemiesneuvosto päätti itsenäisyyden 90-vuotisjuhlavuoden kunniaksi järjestää juhlaistunnon itsenäisyyspäivän aattona 5. joulukuuta klo 14.00. Juhlaistunto toteutettiin ajankohtaiskeskusteluna ja sen teema oli "Itsenäinen Suomi matkalla 100 vuoden ikään". Puhemiehen tervehdyssanojen jälkeen seurasivat eduskuntaryhmien viisiminuuttiset puheenvuorot. Istunnon päätteeksi kohotettiin kolminkertainen eläköön-huuto isänmaalle.

eller kultur. Varje minut spräckte vi en ballong och sedan läste någon gäst det korta meddelandet – roligt!" (Vivian Williams/Ladies of Kaleva, Minnesota, USA)

Program på Europadagen

Robert Schuman lade fram sitt förslag om att skapa ett organiserat Europa den 9 maj 1950. Europadagen som nu förtiden firas i maj symboliserar Europeiska unionen som en politisk institution tillsammans med unionens flagga, hymnen, mottot och den gemensamma myntenheten euro. Syftet med Europadagens evenemang och festligheter är att skapa samhörighet mellan unionens medborgare och unionen och få folken inom unionen att närma sig varandra.

Finländskheten är också en europeisk identitet. Jubileumsprojektet Finland 90 deltog i firandet av Europadagen den 9 maj på mer än tio orter på olika håll i landet. Inte bara i Helsingfors utan även åtminstone i Åbo, Björneborg, Nyslott, Tavastehus, Vasa, Rovaniemi, Jyväskylä och Joensuu upplästes en hälsning skriven av professor Laura Kolbe till dem som firade Europadagen. Under programmets gång sjöng man tillsammans de sånger som kunde röstas fram för Glada Kvarten på självständighetsdagsafton.

I Helsingfors genomfördes ett eget program för Finland 90 i Esplanadparken. Mari Kätkä med sitt dragspel ledde allsången och Finland 90-hälsningen framfördes av kultur- och idrottsminister Stefan Wallin.

Jubileumsplenum i riksdagen

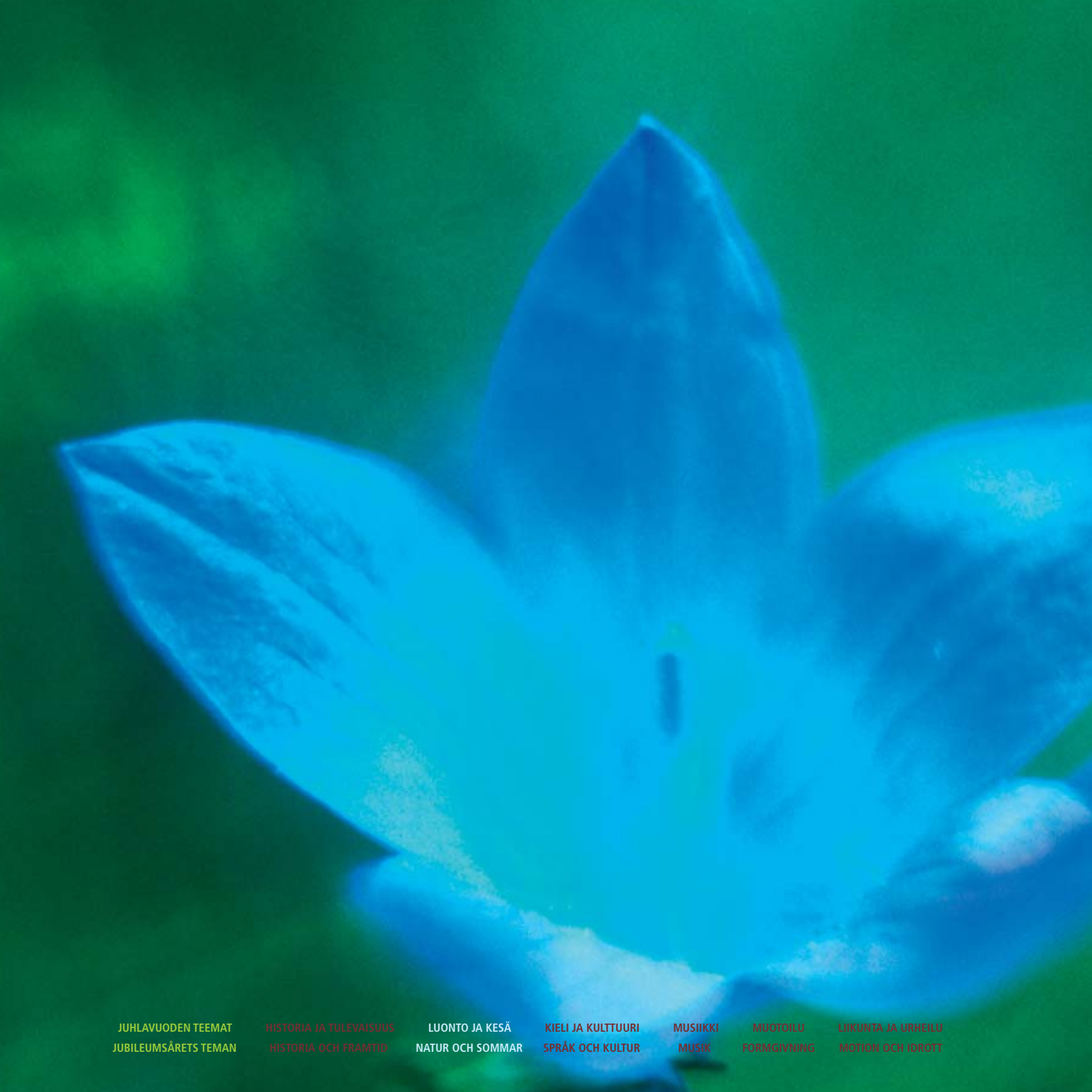
Med anledning av 90-årsjubileet av självständigheten beslutade riksdagens talmanskonferens ordna ett jubileumsplenum på självständighetsdagsaftonen den 5 december kl. 14.00. Jubileumsplenumet genomfördes som en aktualitetsdebatt och temat var "Finland mot hundra år av självständighet". Efter talmannens välkomstord följde riks-

Istuntoon osallistuivat tasavallan presidentti puolisoineen, entiset presidentit puolisoineen, entiset puhemiehet, valtiopäiväneuvokset, valtion virkamiesjohto, sotien veteraaneja, eri järjestöjen edustajia sekä eduskunnan henkilökuntaa. Yleisradio lähetti juhlaistunnon suorana lähetyksenä TV1:ssä. Istunnon päätyttyä kutsuvieraat siirtyivät valtiosaliin, jossa oli kuohuviinitarjoilu. Puhemiehen johdolla kohotettiin malja itsenäisyyden kunniaksi.

dagsgruppernas anföranden på fem minuter var. Plenumet avslutades med ett trefaldigt leve för fosterlandet.

Republikens president med make, tidigare presidenter med makor, tidigare talmän, riksdagsråd, statens tjänstemannaledning, krigsveteraner, företrädare för olika organisationer och riksdagens personal var närvarande vid plenum. Rundradion hade en direktsändning från jubileumsplenumet i TV1. Efter plenum samlades de inbjudna gästerna i rikssalen, där det serverades mousserande vin. Under talmannens ledning höjdes en skål för självständigheten.

JUHLAVUODEN TEEMAT
JUBILEUMSÅRETS TEMAN

HISTORIA JA TULEVAISUUS
HISTORIA OCH FRAMTID

LUONTO JA KESÄ
NATUR OCH SOMMAR

KIELI JA KULTTUURI
SPRÅK OCH KULTUR

MUSIIKKI
MUSIK

MUOTOILU
FORMGIVNING

LIIKUNTA JA URHEILU
MOTION OCH IDROTT

JUHLAVUODEN TEEMAT

Juhlavuoden teemat syntyivät sekä valmistelijoiden yhteisistä ideoinneista että aktiivisten kansalaisyhteiskunnan toimijoiden yhteydenotoista. Kaikkiaan teemoja oli kuusi: historia ja tulevaisuus; luonto ja kesä; kieli ja kulttuuri; musiikki; muotoilu; liikunta ja urheilu.

Juhlavuoden yhteistyökumppanit toteuttivat teemoihin liittyvät tapahtumat pääosin itse. Kaikkiaan teematapahtumia juhlavuoden aikana oli yli sata eri puolilla Suomea etelästä pohjoiseen, idästä länteen. Suomen kunnat ovat olleet juhlavuonna erityisen aktiivisia järjestäessään perinteisiä itsenäisyysjuhliaan.

Lisäksi mukana juhlinnassa ovat olleet niin ulkosuomalaiset Australiasta myöten kuin uussuomalaisetkin täällä Pohjolassa. Näin juhlavuoden tunnuksen ME! -velvoite on hyvin täyttynyt.

Tähän on koottu tapahtumista sellaisia, joissa Suomi 90 -hanke on ollut tavalla tai toisella aktiivisena osapuolena: mukana suunnittelussa, osatoteuttajana, osarahoittajana, neuvonantajana, osallistujana luennoitsijana tms. roolissa.

Historia ja tulevaisuus

Ilman historiatietoa ja historiallisten tapahtumien ymmärtämistä ei voi ymmärtää tulevaisuuttakaan. Tulevaisuus ei ole kuin luonnonvoima – tulva tai maanjäristys. Se ei tule, vaan me teemme sen yhteisten valintojemme kautta ja avulla.

Suomi-kuva itsenäisen Suomen ikätovereiden silmin

Suomi 90 -valtuuskunta päätti keväällä 2007, että juhlavuoden tekona organisoidaan itsenäisen Suomen ikätovereiden, 1917 syntyneiden haastattelut. Haastattelun pilotti käynnistettiin Porissa yhteistyössä Porin koulutoimen kanssa.

Haastattelijoina toimivat peruskoulun kuudesluokkalaiset. Lasten ja vanhusten yhteisessä haastatteluhetkessä

JUBILEUMSÅRETS TEMAN

Jubileumsårets teman tillkom dels utifrån idéer som spånades fram av dem som förberedde jubileumsåret, dels genom att initiativrika aktörer i medborgarsamhället tog kontakt. Totalt var det sex teman: historia och framtid, natur och sommar, språk och kultur, musik, formgivning, motion och idrott.

Jubileumsårets samarbetspartner genomförde i regel själva de evenemang som knöt an till deras tema. Under jubileumsåret ordnades totalt drygt hundra olika temaevenemang på olika håll i Finland från norr till söder och öster till väster. Under jubileumsåret var Finlands kommuner särskilt aktiva när de ordnade sina traditionella självständighetsfestligheter.

I festligheterna deltog utlandsfinländare ända från Australien liksom också nyfinländare här i Norden. Därmed uppfylldes det åliggande som förknippats med jubileumsårets logotyp ME ! VI.

Här följer ett sammandrag av sådana evenemang där Finland 90-projektet på ett eller annat sätt har varit en aktiv part, antingen genom att delta i planeringen, i genomförandet, i finansieringen, som rådgivare, som föreläsare eller i någon liknande roll.

Historia och framtid

Den som saknar kunskaper i historia och historiska skeenden kan inte heller förstå framtiden. Framtiden är inte någon naturkraft, översvämning eller jordbävning. Framtiden kommer inte utan vi formar den tillsammans genom våra val.

Finlandsbilden som det självständiga Finlands jämnåriga ser den

Delegationen Finland 90 beslutade på våren 2007 att organisera intervjuer med det självständiga Finlands jämn-

välitty eletty aika tämän päivän lapsille ja nuorille; syntyi aitoa sukupolvien välistä vuoropuhelua.

Kokeilusta saatujen tulosten perusteella muokattiin yhteistoiminnallinen pedagoginen malli 90-vuotiaiden haastatteluista. Opetushallitus välitti syyskuussa verkkosivustojensa kautta kyseisen mallin kaikille kouluille ja oppilaitoksille. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkisto lupautui tallentamaan haastattelut.

Pilotoinnin perusteella vanha Suomi näyttäytyi agraarisena, työteliäänä, köyhänä mutta tyytyväisenä, kirkossakäyväenä, sivistysuskoisena ja selviytymiskykyisenä maana ja kansana. Oppilaiden laatimat kysymykset vaihtelivat kouluittain. Keskeisiä teemoja olivat lapsuuden kokemukset, perhe ja asuminen, kokemukset kouluajalta ja työstä, entisaikojen ruoka ja vaatteet sekä Suomen tulevaisuus.

Nuorina aikuisina raskaan sota-ajan kokeneet nyt 90-vuotiaat vanhukset toivoivat tulevaisuuden Suomelle rauhaa ja itsenäisyyttä: "Säilyis keskinäinen rauha, jos ulkomainen rauha joskus repeilee."

Valtio palkitsee -näyttely

Kansallisarkiston Valtio palkitsee -näyttely, joka oli avoinna syyskuusta joulukuuhun, kertoi valtiollisesta palkitsemisjärjestelmästä autonomian ja itsenäisyyden ajan Suomessa. Näyttelyssä esiteltiin, miten kansainvälistä ansiomerkki- ja arvonimikäytäntöä on toteutettu maassamme. Esillä oli suomalaisia kunniamerkkejä ja ansiomitaloja, diplomeja sekä taiteilijoiden kunniamerkkisuunnitelmia. Näyttely kattoi myös sellaiset kunniamerkit ja ansiomitalit, joita saa kantaa valtiollisten kunniamerkkien ohella.

Suomen vuoden 1919 hallitusmuodon mukaan tasavallassa ei ollut mahdollista antaa aatelisarvoja eikä muitakaan perinnöllisiä arvoja – sen sijaan katsottiin mahdolliseksi antaa sellaisia arvonimiä, jotka eivät periydy. Arvonimi on kansalaiselle hänen yhteiskunnan hyväksi tekemästään työstä myönnettävä julkisen arvonannon osoitus. Arvonimen saajan on oltava nuhteeton, hyvämaineinen ja yli 50-vuotias. Arvonimet eivät ole syntymäpäivälahjoja, minkä vuoksi ar-

åriga, med dem som föddes 1917. Ett pilotförsök med intervjuer startades i Björneborg i samarbete med Björneborgs skolväsen.

Intervjuare var sjätteklassister i grundskolan. Vid barnens och åldringarnas gemensamma intervjustund förmedlades den gångna tiden till dagens barn och unga, och det uppstod en äkta dialog mellan generationerna.

Utifrån resultatens från försöket utformades en samverkande pedagogisk modell för intervjuerna med 90-åringarna. I september förmedlade utbildningsstyrelsen modellen till alla skolor och läroanstalter på sin webbplats. Finska Litteratursällskapets folkminnesarkiv lovade dokumentera intervjuerna.

Pilotprojektet visade det gamla Finland som ett agrart land med ett arbetsamt, fattigt men förnöjsamt folk som gick i kyrkan, trodde på bildning och hade förmåga att reda sig. De frågor eleverna formulerade varierade från skola till skola. Centrala teman var barndomsupplevelser, familjen och boendet, erfarenheter från skoltiden och arbetet, forna dagars mat och kläder samt Finlands framtid.

De 90-åriga åldringarna som upplevt den tunga krigstiden som unga vuxna önskade framtidens Finland fred och självständighet: "Må den inre freden bestå, även om den yttre freden ibland bryts."

Utställningen Staten belönar

Riksarkivets utställning Staten belönar, som pågick från september till december, beskrev det statliga belönings-systemet under autonomins tidevarv och självständighetstiden. Utställningen presenterade hur den internationella praxisen med förtjänsttecken och titlar har tillämpats i Finland. Finska utmärkelsestecken, förtjänstmedaljer och diplom samt konstnärers utkast till utmärkelsestecken ställdes ut. Utställningen omfattade även sådana utmärkelsestecken och förtjänstmedaljer som kan bäras samtidigt med statliga utmärkelsestecken.

vonimiä ei myönnetä ajankohtana, jolloin henkilö täyttää tasavuotia.

Yksityisten henkilöiden, yritysten tai yhteisöjen tekemät arvonimiesitykset käsittelee valtioneuvoston kanslia ja pääministerin puheenjohtajalla toimiva arvonimilautakunta, joka antaa niistä lausuntonsa arvonimien myöntäjälle, tasavallan presidentille.

Valtio palkitsee -näyttely järjestettiin yhteistyössä Museoviraston, Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan Ritarikunnan kanslian ja Valtion virastojen ja laitosten pääjohtajakunnan kanssa Suomi 90 -yhteistyöhankkeena.

Valtio palkitsee -näyttelyyn liittyvä viitenä iltana järjestetty 11 luennon luentosarja järjestettiin Kansallisarkistossa loka-marraskuussa.

Näyttelyyn ja luentosarjaan liittyi joulukuussa 2007 Kansallisarkiston ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran yhteisjulkaisuna ilmestynyt lähes 300-sivuinen teos Valtio palkitsee – Staten belönar. Teoksen 14 artikkelissa selvitetään Suomen ritarikuntalaitosta ja muita palkitsemisjärjestelmiä kansainvälistä taustaa vasten sekä niiden historiallisia juuria. Teos sai erittäin hyvän vastaanoton. Ensimmäinen 1500 kappaleen painos myytiin loppuun kuukaudessa.

Juhlavuoden kunniaksi Kansallisarkisto digitoi ja julkaisi digitaaliarkistossaan senaattorien 4.12.1917 allekirjoittaman, Suomen kansalle osoittaman alkuperäisen itsenäisyysjulistuksen.

Elokuva Tali-Ihantala 1944

Elokuva Tali-Ihantala 1944 oli osa Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhlavuoden ohjelmistoa ja sai juhlallisen ensiesitelynsä itsenäisyyspäivän aattona. Juhlavuoden ohjelman mukaisesti veteraanijärjestöt – Sotainvalidien Veljesliitto, Suomen Sotaveteraaniliitto, Rintamaveteraaniliitto ja Rintamanaisten Liitto – olivat mukana järjestämässä elokuvan ennakkonäytöksiä Suomen Lukiolaisten Liiton kanssa 40 paikkakunnalla ympäri Suomea, katsojia kaikkiaan yli 11 000. Elokuvateattereihin kokoontui veteraaneja ja lukiolaisia katsomaan elokuvaa ja keskustelemaan maamme

Enligt 1919 års regeringsform för Finland var det inte möjligt att i republiken förläna adelstitlar och inte heller andra titlar som går i arv – däremot ansågs det vara möjligt att förläna sådana titlar som inte gick i arv. En titel är en bekräftelse på offentlig belöning som förlänas en medborgare för arbete som han eller hon utfört för samhällets bästa. Mottagaren av en titel ska vara klanderfri, ha gott rykte och vara över 50 år. Titlarna är inte födelsedagspresenter, varför titlarna inte förlänas vid en sådan tidpunkt då en person fyller jämna år.

Framställningar om titel som gjorts av privatpersoner, företag eller sammanslutningar behandlas av statsrådets kansli och titelnämnden i vilken statsministern är ordförande. Titelnämnden ger utlåtanden om framställningarna till republikens president som förlänar titlarna.

Utställningen Staten belönar ordnades i samarbete med Museiverket, Ordenskapitlet för Finlands Vita Ros och Finlands Lejons Orden och de statliga ämbetsverkens och inrättningarnas generaldirektörskår som ett Finland 90-samarbetsprojekt.

En föreläsningsserie med 11 föreläsningar under fem kvällar ordnades i anslutning till utställningen Statens belönar i Riksarkivet i oktober-november.

Till utställningen och föreläsningsserien anknöt verket Valtio palkitsee – Staten belönar på nästan 300 sidor som utgavs i december 2007 som en samutgåva av Riksarkivet och Finska Litteratursällskapet. I verkets 14 artiklar redovisas för det finska ordensväsendet och andra belönings-system mot en internationell bakgrund och belönings-systemens historiska rötter. Verket fick ett mycket gott bemötande. Den första upplagan på 1 500 exemplar såldes slut på en månad.

Med anledning av jubileet digitaliserade Riksarkivet den ursprungliga självständighetsförklaringen och publicerade den i sitt digitala arkiv. Självständighetsförklaringen är rikstad till Finlands folk och undertecknades av senatorerna den 4 december 1917.

itsenäisyyden merkityksestä. Keskeinen tavoite oli synnyttää vuoropuhelua vanhojen ja nuorten välillä. Tavoite tuntui toteutuneen hyvin.

Opiskelijakorttia ja tammenlehvää näyttämällä veteraanit ja lukiolaiset pääsivät katsomaan elokuvaa ensi-illan jälkeen kuudella eurolla kaikkialla Suomessa. Elokuvan teatteriensi-ilta oli 7.12.2007.

Åke Lindmanin ja Sakari Kirjavaisen ohjaamaokuva Tali-Ihantala 1944 kertoo yhdestä Suomen historian ratkaisevimmasta taistelusta. Se kuvaa kesän 1944 hukkaan valuvista yrityksistä tehdä mahdoton, pysäyttää musertavan ylivoimainen vihollinen. Elokuva kertoo suomalaisten viimeisestä ponnistuksesta torjua venäläiset ja estää varmalta näyttävä tappio.

Elokuvaan liittyi myös Ääniä sodasta -kirjoituskilpailu, joka oli suunnattu peruskoulun yläluokkien oppilaille sekä lukioiden ja toisen asteen ammatillisten oppilaitosten opiskelijoille. Kilpailun järjestivät Historian ja yhteiskuntaopin opettajien liitto ja Äidinkielen opettajain liitto yhteistyössä Åke Lindman Film-Productions Oy:n kanssa.

Mannerheim – Mannen och myten på Svenska Teatern

Svenska Teatern uppförde under september 2007 ett verk som behandlar Mannerheim och vårt lands historia. Pjäsen har en flerspråkig form där huvudspråket är svenska och vissa karaktärer håller sig till sina egna modersmål, finska och tyska. Urpremiären var den 28 september 2007.

Mannerheim är ett laddat historiskt drama som för sina åskådare tillbaka till avgörande ögonblick i Finlands historia. Det låter oss leva med i 1940-talets ödesår med deras fruktan och hjältemod, vanmakt och idealism, elände och kamratskap. Mitt under krigets brännande relationer till Sovjetunionen och Nazi-tyskland, när Finland är nära att förlora allt, stiger Marskalken av Finland fram i all sin grandiositet, med sin viljestyrka och handlingskraft, men också i sin mänsklighet, rörande och fascinerande.

Filmen Tali-Ihantala 1944

Filmen Tali-Ihantala 1944 var en del av programmet under 90-årsjubileet av Finlands självständighet och den fick en högtidlig premiär på självständighetsdagsaftonen. I enlighet med jubileumsårets program var veteranorganisationerna – Krigsinvalidernas Brödrärförbund, Finlands Krigsveteranförbund, Frontveteranernas förbund och Rintamanaisten Liitto (Frontkvinnornas förbund) – med och ordnade förhandsvisningar av filmen tillsammans med Finlands Gymnasistförbund på 40 orter på olika håll i Finland för totalt drygt 11 000 personer. På biograferna samlades veteraner och gymnasister för att se filmen och diskutera innebörden av Finlands självständighet. Det centrala syftet var att skapa dialog mellan gamla och unga och det föreföll ha utfallit väl.

Genom att uppvisa veteranernas eklövssymbol och studiekort kunde veteranerna och gymnasisterna se filmen för sex euro efter premiären överallt i Finland. Filmen hade premiär på biograferna den 7 december 2007.

Filmen Tali-Ihantala 1944, som är regisserad av Åke Lindman och Sakari Kirjavainen, berättar om ett av de mest avgörande slagen i Finlands historia. Filmen skildrar händelserna sommaren 1944 då man försökte göra det som var omöjligt, dvs. stoppa fienden som var förkrossande överlägsen. Den berättar om finländarnas sista kraftansträngning för att avvärja ryssarna anfall och förhindra ett säkert nederlag.

Till filmen anknöt också en skrivartävling Ääniä sodasta (Röster om kriget), som var riktad till de högre klasserna i grundskolan samt gymnasister och studeranden i andra stadets yrkesläroanstalter. Tävligen ordnades av Förbundet för lärarna i historia och samhällslära och Äidinkielen opettajain liitto (Modersmållärarnas förbund) i samarbete med Åke Lindman Film-Production Oy.

Mannerheim – Mannen och myten på Svenska Teatern

Svenska Teatern uppförde under september 2007 ett verk som behandlar Mannerheim och vårt lands historia. Pjäsen

Askaisten Ritaripuisto

Askaisten kunta perusti Ritaripuiston Mannerheim-ristin ritarien sekä sotiemme veteraanien kunniaksi. Ritaripuisto on ainutlaatuinen huomionosoitus koko ritari- ja veteraanisukupolvelle, heidän saavutuksilleen sekä ajalle ja hengelle, jota he edustavat.

Puisto on keskeisellä paikalla Saariston Rengastien sekä Suomen vanhimman matkailureitin niin sanotun Seitsemän kirkon reitin varrella – ja Suomen Marsalkka Mannerheimin syntymäkodin, Louhisaaren kartanolinnan, läheisyydessä. Aateliskirkkoa vastapäätä sijaitsevassa ritaripuistossa on jokaisella 191 ritarilla Kurun mustaa graniittia oleva muistokivi ja alueen keskuselementtinä yhteinen Kunniakivi.

Askaisten Ritaripuisto vihittiin käyttöön kesäkuussa Suomi 90 -yhteistyöhankkeena.

Senioriklubi – historiaa niin että heikottaa

Mikael Agricolan kuolemasta oli vuonna 2007 kulunut 450 vuotta. Koululaitos, kirkko, kirjastolaitos, museolaitos ja muut toimijat pyrkivät ottamaan tämän huomioon omassa toiminnassaan juhluvuoden aikana. Agricolan asialla olivat myös monet kansalaisjärjestöt ja kulttuuritoimijat, joita Agricolan perintö puhutti omalla tavallaan.

Turun maakuntamuseo järjesti Senioriklubin Suomi 90- ja Agricola -juhlavuotta koskevan luentosarjan yhteistyössä Turun kaupunginkirjaston kanssa. Aiheita käsiteltiin eri näkökulmista niin, että osanottajille luentojen avulla muodostui kokonaisvaltainen käsitys Agricolan merkityksestä ja niistä tekijöistä, jotka vallitsivat hänen elinaikanaan ja omalla tavallaan muokkasivat niin yhteiskuntaa kuin jokapäiväistä elämää.

Suomi 90 -luennon helmikuussa piti pääsihteeri.

Itsenäisyytemme aika

– tarkastelussa 90-vuotias Suomi

Ikäihmisten yliopistossa järjestettiin lukukauden kestävä luentosarja, joka koottiin Suomi 90 -teeman ympärille. Tarkoituksena oli luoda ikääntyville mahdollisuuksia tie-

har en flerspråkig form där huvudspråket är svenska och vissa karaktärer håller sig till sina egna modersmål, finska och tyska. Urpremiären var den 28 september 2007.

Mannerheim är ett laddat historiskt drama som för sina åskådare tillbaka till avgörande ögonblick i Finlands historia. Det låter oss leva med i 1940-talets ödesår med dess fruktan och hjältemod, vanmakt och idealism, elände och kamratskap. Mitt under krigets brännande relationer till Sovjetunionen och Nazi-tyskland, när Finland är nära att förlora allt, stiger Marsalken av Finland fram i all sin grandiositet, med sin viljestyrka och handlingskraft, men också i sin mänsklighet, rörande och fascinerande.

Villnäs Riddarpark

Villnäs kommun grundade Riddarparken som en hyllning till Mannerheimkorsets riddare och samtidigt även hela veterangenerationen. Riddarparken är en unik hyllning till hela riddar- och veterangenerationen och deras bragder samt den tid och anda som de representerar.

Parken ligger centralt invid Skärgårdens Ringväg och Finlands äldsta turistrutt, en rutt med sju kyrkor – och i närheten av Marsalken av Finland Mannerheims födelsehem, Villnäs slott. I Riddarparken, som är belägen mittemot adelskyrkan, har alla 191 riddare en minnessten av svart granit från Kuru och som centralelement på området en gemensam sten, en hedersten.

Villnäs Riddarpark invigdes i juni som ett samarbetsprojekt för Finland 90.

Seniorklubben – historia så att det svindlar för ögonen

År 2007 hade det förflutit 450 år sedan Mikael Agricolas död. Skolväsendet, kyrkan, biblioteksväsendet, museiväsendet och andra aktörer försökte beakta detta i sin verksamhet under jubileumsåret. Också många medborgarorganisationer och kulturaktörer som på olika sätt tagit till sig av Agricolas arv synliggjorde Agricola i sin verksamhet.

teellisen tiedon hankkimiseen, vireyden ylläpitämiseen ja parantamiseen sekä omien vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen. Ikäihmisten yliopistossa ei ole ikä- eikä pohjakoulutusrajoituksia vaan kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan toimintaan.

Ikäihmisten yliopistotoimintaa järjestetään yhteistyössä Hämeen kesäyliopiston, Riihimäen kansalaisopiston, Riihimäen kaupungin sekä Hausjärven kansalaisopiston ja Lopen opiston kanssa. Yhteistyöyliopistona toimii Tampereen yliopisto.

Suomi 90 seniorisilmin -luennon Riihimäellä syyskuussa piti pääsihteeri.

Oskari Tokoi -juhlaseminaari: suomalainen parlamentarismi 90 vuotta

Parlamentarismimme historiassa 26. maaliskuuta 1917 on merkkipäivä. Oskari Tokoin johtamasta senaatista tuli Suomen ensimmäinen parlamentaarinen hallitus. Tokoin toiminta oli historiallista myös Suomen itsenäistymisen kannalta: senaatin puheenjohtajana Tokoi oli ensimmäinen, joka lausui eduskunnassa julki tavoitteen Suomen valtiollisesta itsenäisyydestä. Tämä tapahtui 20. huhtikuuta 1917.

Tokoin ja Chydeniuksen perinnöllä tulevaisuuteen -seminaarin järjestivät kesäkuussa Oskari Tokoi -seura ja Anders Chydenius -säätiö yhteistyössä Kokkolan, Kannuksen, Keski-Pohjanmaan liiton ja eduskunnan kanssa. Seminaariaineisto taustakirjoituksineen julkaistaan kirjana.

Valtiosihteeri Stefan Johansson avasi seminaarin Suomi 90 -hankkeen edustajana.

Perinneteko -palkinto

Suomen Isovanhemmat ry yhteistyökumppaneineen toteutti Suomen juhlavuoden kunniaksi ja koulujen tueksi Perinneteko-yhteistyöhankkeen.

Tavoitteena oli aktivoita kouluja laatimaan ns. perinnehjelma/perinneteko -ohjelma, jolla osoitettiin koulun hyödyntävän paikallista ikäihmisten vielä elävää tietoa ja taitoa koulun oppilaiden parhaaksi. Perinneteko-yhteistyömalleilla

Åbo landskapsmuseum ordnade Seniorklubbens föreläsningsserie om Finland 90- och Agricola-jubileumsåret i samarbete med Åbo stadsbibliotek. Ämnena behandlades ur olika synvinklar så att deltagarna genom föreläsningarna kunde bilda sig en helhetsuppfattning om Agricolas betydelse och om de faktorer under hans livstid som kom att forma såväl samhället som vardagslivet.

Föreläsningen om Finland 90 hölls av generalsekreteraren.

Vår självständighetstid – Finland 90 år i fokus

Inom senioruniversitetsverksamheten ordnades en föreläsningsserie kring temat Finland 90, som sträckte sig över en termin. Avsikten var att skapa möjligheter för äldre att skaffa sig vetenskaplig kunskap, upprätthålla och förbättra sin vitalitet och öka sina möjligheter att påverka. Vid senioruniversitetet finns det inga begränsningar i fråga om ålder eller grundutbildning utan alla intresserade är välkomna med i verksamheten.

Verksamhet vid senioruniversitet ordnas i samarbete med bl.a. Hämeen kesäyliopisto, medborgarinstitutet i Riihimäki, Riihimäki stad och medborgarinstitutet i Hausjärvi och Lopen opisto. Tammerfors universitet koordinerar senioruniversitetsverksamheten på finska.

Generalsekreteraren höll en föreläsning rubricerad Finland 90 sett med seniorögon i Riihimäki i september.

Oskari Tokoi-jubileumsseminariet: den finländska parlamentarismen 90 år

I vår parlamentariska historia är den 26 mars 1917 en märkesdag. Den senat som leddes av Oskari Tokoi blev Finlands första parlamentariska regering. Tokois verksamhet var historisk också för Finlands självständighet: som ordförande för senaten var Tokoi den första som i riksdagen förde fram tanken på statlig suveränitet för Finland. Detta skedde den 20 april 1917.

Seminariet 'Med arvet efter Chydenius och Tokoi mot framtiden' ordnades av sällskapet Oskari Tokoi-seura och

voitiin rohkaista kouluja osallistumaan paikallisten tieto- ja taitopankkien hyödyntämiseen ja samalla lähentämään ja vahvistamaan sukupolvien välistä siltää.

Palkintosumma oli 3 944 euroa (vrt. sodan aika 1939–1944). Palkinnot jaettiin eduskunnassa itsenäisyyspäivän aatonaattona.

Satukontti: Suomen historiaa

nukketeatterin keinoin

Nukketeatteri Sytkyillä tuli ensi-iltaan itsenäisyyden 90-vuotisjuhlavuonna uusi nukkeproduktio Satukontti, joka kertoi satuasuun puettuna Anni Swanin elämästä ja saduista Jean Sibeliuksen musiikin siivittämänä. Nukkeproduktio oli tarkoitettu lähinnä 3–9-vuotiaille. Teatteriesityksiä oli juhlavuoden aikana kymmeniä eri puolilla maata sekä Ruotsissa.

Talvisodan katsaukset -dvd

Suomen Elokuva-arkisto julkaisi talvisotaa käsittelevän dvd:n, jossa ensimmäisen kerran sotien jälkeen talvisotaa käsitelleet uutiskatsaukset tuodaan suuren yleisön saataville sellaisinaan, mitään poistamatta tai lisäämättä. Mukana on myös erittäin harvoin nähty ranskalainen sekä myös amerikkalainen katsaus aiheeseen. Julkaisussa myös tutkijat analysoivat ja kertovat taustoja filmeille. Talvisodan katsaukset on tekstitetty ruotsiksi.

Juha-elokuva 70 vuotta

Avauksena Juhani Ahon 150-vuotisjuhlaprojektille esitettiin juhlanäytöksenä Nyrki Tapiovaaran vuonna 1937 ohjaama elokuva Juha tuotantoyhtiö Aho & Soldanin alkuperäisversiona Bio-Rexissä huhtikuussa. Kyseinen elokuva täytti tuoloin 70 vuotta.

Politiikkaa ja valtapeliä -keruukilpailu

Yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen liittyvää muistitietoa kerättiin syksystä 2006 lähtien ja keruu päättyi kesäkuussa 2007. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkiston järjestämän ”Politiikkaa ja valtapeliä” -keruukilpai-

Anders Chydenius Stiftelse i samarbete med Karleby stad, Kannus stad, förbundet Keski-Pohjanmaan liitto och riksdagen. Seminariematerialet med bakgrundsskildring kommer att publiceras som bok.

Statssekreterare Stefan Johansson öppnade seminariet som representant för Finland 90-projektet.

Pris för en traditionsbragd

Med anledning av Finlands jubileumsår och som stöd för skolorna genomförde mor- och farföräldraföreningen Suomen Isovanhemmat ry med sina samarbetspartner ett samarbetsprojekt kallat traditionsbragd.

Syftet var att aktivera skolorna att skapa ett program kallat traditionsprogram eller traditionsbragd. Programmet skulle visa hur skolan använder lokala äldre människors ännu levande kunskap och färdigheter för elevernas bästa. Med traditionsbragd-samarbetsmodellerna kunde man uppmuntra skolorna att använda de lokala informations- och färdighetsbankerna och samtidigt närma generationerna och stärka bron mellan dem.

Prissumman var 3 944 euro (jfr. krigsåren 1939–1944). Prisen delades ut i riksdagen på självständighetsdagsaftonen.

Pjäsen Satukontti (Sagosäcken): Finlands historia som dockteater

Dockteatern Sytkyt hade premiär på en ny dockproduktion Satukontti under självständighetens 90-årsjubileumsår. Pjäsen skildrade i sagoform Anni Swans liv och sagor till musik av Jean Sibelius. Dockteaterproduktionen var avsedd närmast för 3–9-åringar. Under jubileumsåret ordnades flera tiotal dockteaterföreställningar på olika håll i Finland och i Sverige.

Dvd-översikter från vinterkriget

Finlands Filmarkiv gav ut en dvd med vinterkrigsmaterial. På dvd:n presenteras nyhetsöversikterna om vinterkriget för den stora allmänheten för första gången efter krigen

lun tulokset julkistettiin ja palkinnot jaettiin joulukuussa. Palkintolautakuntaan kuului SF90-valtuuskunnan edustajana ylijohdaja Riitta Kaivosoja.

Mediakasvatus tulevaisuuteen kasvattamisena

Suomi toimi itsenäisyyden juhlavuonna myös Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajanaan. Pohjoismainen historiamme on itsenäisyydestä pidempi ja juhlavuoden teemana pohjoismaisuus saattoi tarjota laajan kirjon erityispiirteitämme korostavia alateemoja. Yksi alateemoista oli pohjoismainen mediakasvatus.

Medialukutaidoista on tullut yksi tietoyhteiskunnan suurista haasteista. Mediataidot ovat tärkeitä kansalaistaitoja ja media nähdään yhtenä kansalaisvaikuttamisen areenana. Mediakasvatuksen lähtökohtana on tukea varsinkin lasten ja nuorten medialukutaidon kehittymistä.

Suomalaiset mediakasvattajat järjestivät mediakasvatusta käsittelevän konferenssin Vaasassa sekä toukokuussa että lokakuussa. Konferenssit olivat osa Pohjoismaiden ministerineuvoston Suomen puheenjohtajuuskautta.

Viestintäkasvatuksen seura ry julkaisi 20-vuotisjuhlavuotensa kunniaksi ja itsenäisyyden juhlavuoden tekona oppaan ”Miten järjestän viestintäleirin?”. Viestintäleirillä jokainen saa toimia lehden toimittajana, radion kuuluttajana, videotuottajana. Leiriläiset kiertävät ryhmissä kaikissa toimipisteissä ja saavat näin harjaannusta tietoyhteiskunnan kansalaistaidoissa.

INNOSUOMI

INNOSUOMEN vuoden 2007 teemana oli ”Innovaatiot ja ikä” itsenäisyyden juhlavuoden kunniaksi. Teemalla juhlistettiin myös sitä, että vuonna 2007 suurista ikäluokista kaikkein suurin täytti 60 vuotta.

INNOSUOMI oli Suomi 90 -yhteistyökumppani ja toi omalta osaltaan esille Suomen mahdollisuudet innovatiivisena, luovana ja kilpailukykyisenä maana.

som sådana, utan att något har utelämnats eller lagts till. Med finns även en ytterst sällan visad fransk översikt och också en amerikansk översikt över ämnet. I utgåvan analyserar även forskare filmen och berättar bakgrunden till dem. Översikterna från vinterkriget har textats till svenska.

Filmen Juha 70 år

Som invigning av projektet kring Juhani Aho 150-årsjubileum ordnades en jubileumsföreläsning av ursprungsversionen av filmen Juha som regisserades av Nyrki Tapiovaara 1937 och producerades av produktionsbolaget Aho & Soldan. Filmen visades i ursprungsversion på Bio-Rex i april. Filmen Juha fyllde då 70 år.

Insamlingstävlingen Politik och maktspel

Minneskundskap om samhällelig påverkan samlades in från hösten 2006 till juni 2007. Resultaten av insamlingstävlingen ”Politik och maktspel”, som ordnades av Folkminnesarkivet vid Finska Litteratursällskapet, publicerades och prisen delades ut i december. Till juryn hörde överdirektör Riitta Kaivosoja som representant för delegationen Finland 90.

Mediefostran som fostran för framtiden

Under självständighetens jubileumsår var Finland också ordförandeland i Nordiska ministerrådet. Vår nordiska historia är längre än vår självständighetstid och som jubileumsårets tema kunde det nordiska erbjuda ett brett spektrum underteman som lyfte fram våra särdrag. Ett underteman var nordisk mediefostran.

Medieläskunnigheten har blivit en av de största utmaningarna för informationsamhället. Mediekompetensen är en viktig medborgarfärdighet och medierna uppfattas som en arena för medborgarpåverkan. Utgångspunkten för mediefostran är att stödja främst utvecklingen av barns och ungas medieläskunnighet.

Finländska mediefostrare ordnade en konferens i Vasa i både maj och oktober. Konferenserna var en av aktivite-

Luonto ja kesä

Luonto ja ympäristö ovat ohittamaton osa suomalaisuutta ja sen historiaa. Suomalainen luonto on ainutlaatuinen ja suomalainen luontosuhde omanlaisensa. Sitä leimaa vuodenaikojen vaihtelu. Kun perinteisesti itsenäisyyspäivän vietto keskittyy synkeään talviaikaan, juhluvuonna päätettiin viritellä aihetta myös kesällä.

Metsä on osa suomalaista sielunmaisemaa

Metsät ovat maamme ainoa merkittävä luonnonvara ja niillä on ollut keskeinen merkitys itsenäisen Suomen rakentamisessa. Myös tulevaisuudessa metsien merkitys on huomattava sekä kansantalouden ja yksityistalouden näkökulmasta että henkisen virkistykseen lähteenä.

Metsällä ja metsäluonnolla on perinteisesti ollut tärkeä sija suomalaisten elämässä. Metsä on tarjonnut toimeentuloa, ruokaa ja virkistystä. Metsä on osa suomalaista sielunmaisemaa. Se ei ole mikään ihme, sillä noin kolme neljänestä Suomesta on metsän peitossa – enemmän kuin missään muussa Euroopan maassa. Jokaista suomalaista kohden metsää on neljä hehtaaria.

Suomalainen metsätalous on leimallisesti perhemetsätaloutta. Tavalliset perheet omistavat kaksi kolmannesta Suomen metsistä. Lähes joka viides suomalainen omistaa metsää. Metsä tuo siis leivän moneen suomalaispöytään.

Metsätalouden kehittämiskeskus TAPIO järjesti juhluvuonna yhdessä metsäsektorin muiden organisaatioiden kanssa lukuisia metsään ja luontoon liittyviä tapahtumia.

Kansallisen metsäohjelman 2015 tulevaisuustyön osana julkaistiin Kertomus Suomenmaan metsistä 2015 -kirja, joka jaettiin juhluvuoden avajaisten lähtiäislahjana.

Finland Festivals

Finland Festivals on koko Suomen kattava kulttuuritapahtumien ketju. Mukana on yli 80 festivaalia, jotka kattavat kaikki taiteen lajit ja jotka vuosittain keräävät yli kaksi

terna i anslutning till Finlands ordförandeskap i Nordiska ministerrådet.

Föreningen för mediefostran Viestintäkasvatuksen Seura ry gav ut en handbok om hur man ordnar ett kommunikationsläger "Miten järjestän Viestintäleirin?" med anledning av sitt 20-årsjubileum och som ett bidrag till självständighetsjubileet. På ett kommunikationsläger får alla agera redaktör för en tidning, programpresentatör i radio och video-producent. Lägerdeltagarna går med sin grupp från uppgift till uppgift och får därmed övning i informationssamhällets medborgarfärdigheter.

INNOFINLAND

INNOFINLAND hade valt "Innovationerna och åldern" som tema för 2007 med anledning av självständighetsjubileet. Med temat firade man också att 2007 fyllde den största av de stora åldersklasserna 60 år.

INNOFINLAND var samarbetspartner med Finland 90-projektet och lyfte för sin del fram Finlands möjligheter att agera som ett innovativt, kreativt och konkurrenskraftigt land.

Natur och sommar

Naturen och miljön kan inte förbigås när man talar om finländskheten och dess historia. Den finska naturen är enastående och finländarnas förhållande till naturen är något alldeles särskilt. Förhållandet präglas av årstidernas växlingar. Eftersom självständighetsdagen traditionellt firas under den mörka vintertiden, beslutade man att under jubileumsåret ta upp ämnet också på sommaren.

Skogen är en del av det finländska själslandskapet

Skogarna är den enda betydande naturresursen i Finland och de har haft en central betydelse för uppbyggnaden av Finland under självständighetstiden. Även i framtiden kommer skogarna att ha en avsevärd betydelse ur både samhällsekonomisk och privatekonomisk synvinkel och som källa för andlig rekreation.

miljoonaa kävijää, myös ulkomailta. Useimmat tapahtumat järjestetään kesäaikaan.

Vuoden 2007 festivaaliksi valittu Kajaanin Runoviikko esiintyi ja palkittiin Suomi 90 -juhluvuoden avajaisissa Finlandia-talossa tammikuun alussa.

Kansanluonto-dokumenttielokuva

Luonto on ollut aikojen kuluessa ravinnon antaja, suoja ja uhkakin, jota suomalaiset ovat kunnioittaneet. Suomalaisilla on ollut ja on edelleen kiinteä luontosuhde – suomalaiset vaalivat arvokasta kansallisperintöään. Se onkin yksi selitys sille, miksi Suomi on ympäristöasioiden hoitamisessa monella tapaa edelläkävijä maailmassa.

Kansanluonto on elokuva Suomen monimuotoisesta luonnosta ja suomalaisten suhteesta luontoon itsenäisyyden aikana. Kansanluonto kuvaa upeasti luontomme herkkyyttä ja ankaruutta. Se kulkee käsi kädessä luonnon kierron kanssa, syntymästä kuolemaan, kuolemasta syntymään, kaikkina vuoden- ja vuorokaudenaikoina. Se vieraillee maamme eri ääriissä: polttavassa kuumuudessa ja hyytävässä kylmyydessä, valossa ja pimeydessä, tyynessä ja myrskyssä. Se tarkastelee luontoamme taivaalta ja pinnan alta, pohjoisesta ja etelästä, metsän uumenista ja tuntureiden lakeuksilta.

Kansanluonnossa kalevalainen poljento yhdistyy uutta kukoistustaan elävään kansanmusiikkiin ja sen ennakkolulottomaan ja rajoja rikkovaan esittämiseen. Elokuvan laulu ja ääntely valloittavat ennakkolulottomuudellaan. Musiikki säestää luonnon monimuotoista kuvaa ja viitoittaa kansalaisten aatteita ja tunteita eri aikakausilta.

Kansanluonto on elämyksellinen dokumenttielokuva, jossa yhdistyvät huikeat luontokuvat, valloittava moderni kansanmusiikki ja suomalaisten puntaroidut ajatukset luonnosta itsenäisyyden ajalta.

DocArt on tuottanut elokuvan, jonka käsikirjoitus ja ohjaus on Petteri Saarion. Saario on kansainvälisesti ja kansallisesti palkittu luontodokumenttien tekijä. Elokuva on valmistunut yhteistyössä Yleisradion, Suomen ympä-

Skogen och skogsnaturen har av tradition varit viktiga för finländarna. Skogen ger försörjning och levebröd. Skogen är en del av det finländska själslandskapet. Detta är inget att undra över, eftersom tre fjärdedelar av Finlands areal är skogklädd, vilket är mer än i något annat europeiskt land. För varje finländare blir det fyra hektar skog.

Till sin karaktär är det finska skogsbruket ett familjeskogsbruk. Två tredjedelar av de finska skogarna ägs av vanliga familjer. Så gott som var femte finländare äger skog. Skogen är således det som många lever på.

Under jubileumsåret ordnade Skogsbrukets utvecklingscentral TAPIO tillsammans med skogssektorns andra organisationer många evenemang som knöt an till skogen och naturen.

Som en del av framtidsarbetet inom det nationella skogsprogrammet 2015 utkom en bok om skogarna i Finland, "Kertomus Suomenmaan metsistä 2015" som delades ut som avskedspresent vid invigningen av jubileumsåret.

Finland Festivals

Finland Festivals är en kedja av kulturevenemang som täcker hela Finland. I kedjan ingår drygt 80 festivaler för alla konstgrenar, som årligen samlar över två miljoner besökare, bland dem även besökare från utlandet. De flesta evenemangen ordnas sommartid.

Diktveckan Kajaanin Runoviikko, som valdes till 2007 års festival, framträdde och mottog sitt pris vid invigningen av Finland 90-jubileumsåret i Finlandia-huset i början av januari.

Dokumentärfilmen Kansanluonto

Naturen har genom tiderna varit en källa till näring, ett skydd och även ett hot, som finländarna har respekterat. Finländarna har alltid haft och har fortfarande ett starkt förhållande till naturen – finländarna värnar om sitt värdefulla nationalarv. Det är en förklaring till att Finland i många avseenden internationellt sett är föregångare i miljöfrågor.

ristökeskuksen SYKE, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran, opetusministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, ympäristöministeriön sekä Lapsi ja luonto -säätiön kanssa.

Elokuva esitettiin ensiesityksenä kutsuvieraille yhteistyössä Suomi 90 -hankkeen kanssa Helsingissä joulukuussa ja TV1:ssä jouluna.

Muotoilu

Muotoilu on aina ollut vahvasti mukana kansakuntamme käännekohtissa ja uudistamisessa itsenäisyyden syntyhetkiltä nykyhetkeen. Se on kehittänyt kansakuntamme kilpailukykyä ja innovatiivisuutta sekä edistänyt elämänlaatua ja hyvinvointia. Suomi profiloituu maailmalla vahvaksi designmaaksi.

Tribuutti Suomen lipulle -näyttely

Vallila Interiorin aloitteesta Eat&Joy -tapahtumatuotantoyhtiö kutsui Suomen itsenäisyyden 90- juhluvuoden teemalla 25 suomalaista luovien alojen tekijää ylittämään kulttuurin tekemisen raja-alueita ja suunnittelemaan lipun Suomen lipun kunniaksi. Tribuutti Suomen Lipulle -näyttely avattiin Lasipalatsin aukiolla syyskuussa.

Lippujen suunnittelijoiden joukossa olivat edustettuina luovien alojen eri osa-alueet sekä Helsingin kaupungin ylipormestari. Mukana olivat kuvataide, graafinen suunnittelu, näyttämötaide, ruokataide, valokuvaus, ääni ja musiikki, muotoilu, arkkitehtuuri, vaatesuunnittelu ja mm. tanssitaide.

Yhteistyössä Helsingin kaupungin Kulttuuriasiaksekskuksen kanssa lähetetään Lippunäyttely Pariisiin vuoden 2008 Saison Finlandais -tapahtumaan.

Tyhjä kulho -tapahtuma

Tyhjä kulho -projekti on kansainvälinen ruohonjuuritason tapa taistella nälkää vastaan. Se on poikkitaiteellinen tapahtuma, jolla kerätään varoja ruoka-apua tarvitseville. Hanke toimii niin, että keramiikka- ja lasitaitelijat valmista-

Kansanluonto (folknatur) är en film om finska naturens biologiska mångfald och finländarnas förhållande till naturen under självständighetstiden. Filmen skildrar storartat det känsliga och det stränga i vår natur. Den går hand i hand med naturens växlingar, från födelse till död, från död till födelse under alla årstider och tider av dygnet. Den besöker de olika ytterligheterna i vårt land: brännande hetta, isande köld, ljus och mörker, stiltje och storm. Den betraktar vår natur från himlen och under ytan, från norr och från söder, från innersta skogen och från fjällvidderna.

I filmen förenas rytmen från Kalevala med folkmusiken, som fått en ny blomstring, på ett fördomsfritt och gränsöverskridande sätt. Sången och ljuden hänför med sin fördomsfrihet. Musiken ackompanjerar den skiftande naturen och utstakar medborgarnas tankar och känslor från olika epoker.

Filmen om folknaturen är en upplevelsefylld dokumentärfilm som kombinerar storartade naturbilder, en intagande modern folkmusik och finländarnas funderingar om naturen under självständighetstiden.

Filmen är producerad av DocArt. Manus är av Petteri Saario som också regisserat filmen. Saario är en nationellt och internationellt belönad skapare av naturdokument. Filmen har kommit till i samarbete med Rundradion, Finlands miljöcentral (SYKE), Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra, undervisningsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet samt stiftelsen Lapsi ja luonto -säätiö.

Filmen hade premiär för inbjudna gäster i samarbete med Finland 90-projektet i Helsingfors i december och i TV1 under julen.

Formgivning

Formgivningen har alltid varit starkt med i nationens förnyelseprocess ända sedan Finland blev självständigt och till våra dagar. Den har utvecklat vår konkurrenskraft och

vat keittokulhoja ja paikalliset ravintolat ja yritykset lahjoittavat keittoa ja leipää.

Rahalahjoitusta vastaan vierailijat saavat valita mieleisensä keiton ja kulhon, jonka he saavat mukaansa muistutukseksi siitä, että maailmassa on paljon tyhjiä kulhoja.

Helsingin viides Tyhjä kulho -tapahtuma järjestettiin syyskuussa Tuomiokirkon kryptassa. Tapahtumassa kävi yli 850 vierailijaa ja UNICEFille kerättiin noin 11.200 euroa.

Tyhjä kulho -tapahtuma oli osa Helsingin Design Week'iä, joka puolestaan oli Suomi 90 -yhteistyökumppani.

Design House IDOLI

Juhlavuoden huipennuksessa, Iloisessa Vartissa, saatiin myös design-terveiset. Jokin aika sitten pohjoisimpaan Lappiin, Inarijärven rannalle avattu Design House IDOLI on lunastanut paikkansa modernin suomalaisen muotoilun eksoottisena näyteikkunana. Vuoden 2007 aikana näyttelyn ovat löytäneet hyvänä ja mieleenpainuvana käyntikohteena omille tärkeille vierailleen niin alueen merkittävät matkailutoimijat kuin eri aloja edustavat suomalaiset yritykset ja yhteisötkin. Onnistuneen ja korkealaatuisen medianäkyvyyden ansiosta myös lukemattomat alasta kiinnostuneet ja uudenlaisia elämyksiä etsivät yksityiset matkailijaryhmät ovat vierailleet IDOLIssa.

Juhlapostimerkki

Suomen Posti Oyj:n yhdessä Helsingin Sanomien kanssa järjestämän valokuvakilpailun "Muistikuvia Suomesta" pohjalta syntyneet juhlapostimerkit julkaistiin Helsingin Pääpostitalossa marraskuussa. Samalla julkistettiin Suomi 90 vuotta -erikoisleima. Saatavilla tilaisuudessa oli myös Suomi 90 -juhlavuoden materiaalia.

Palkintolautakunnassa SF90 -hanketta edusti pääsihteeri.

Juhlavuoden mitali

Suomen Mitalitaiteen Kilta sai Sotavahinkosäätiöltä apurahan juhlamitalin teettämiseksi. Juhlavuoden mitalin

innovativitet samt främjat livskvalitet och välfärd. Finland profilerar sig som ett starkt formgivningensland ute i världen.

Utställningen Tribut till Finlands flagga

På initiativ av Vallila Interior inbjöd företaget för evenemangsproduktion Eat&Joy 25 finländska företrädare för de kreativa branscherna att använda Finlands 90-åriga självständighet som tema för att överskrida gränsområdena för kulturskapande och planera en flagga som hyllning till Finlands flagga. Utställningen öppnades på Glaspalatsets gård i september.

De som planerade flaggor var företrädare för olika delområden av de skapande branscherna och Helsingfors stads överborgmästare. Delområdena bildkonst, grafisk planering, scenkonst, matkonst, fotografering, ljud och musik, formgivning, arkitektur, kläddesign och bl.a. danskonst var representerade.

I samarbete med Helsingfors stads Kulturcentral sänds flaggutställningen till evenemanget Saison Finlandais 2008 i Paris.

Evenemanget Tyhjä kulho (Tom skål)

Projektet Tyhjä kulho är ett internationellt sätt att på gräsrotsnivå kämpa mot hungern. Det är ett tvärkonstnärligt evenemang som går ut på att samla in medel till dem som behöver mathjälp. Projektet går till så att keramik- och glas-konstnärer tillverkar soppskålar och lokala restauranger och företag donerar soppa och bröd.

Mot en penningdonation får besökarna välja den soppa och skål de önskar och dessutom ta skålen med sig som en påminnelse att det finns många tomma soppskålar i världen.

Helsingfors femte Tyhjä kulho-evenemang ordnades i Domkyrkans krypta i september. Drygt 850 personer besökte evenemanget och till UNICEF inflöt ca 11 200 euro. Evenemanget var en del av Helsinki Design Week, som för sin del var samarbetspartner med Finland 90-projektet.

”Suomi-Finland IX Decennia” suunnitteli kuvanveistäjä Pirkko Viitasalo.

Juhlaraha

Suomen Pankki laski liikkeelle juuri ennen itsenäisyyspäivää kaksi miljoonaa kappaletta kahden euron erikoisrahaa, jonka oli suunnitellut kuvanveistäjä Reijo Paavilainen. Kuvassa yhdeksän ihmistä soutaa venettä pitkillä airoilla, kuvan alaja yläreunassa ovat vuodet 1917 ja 2007 ja oikeassa reunassa maatunnus FI. Rahan arvopuoli on sama kuin kahden euron käyttörahan arvopuoli.

Juhlavuoden kunniaksi lyötiin myös 100 euron ja 5 euron juhlarahat.

Kieli ja kulttuuri

Kieli on sidoksissa kulttuuriin. Nykyisessä kulttuurimassassa verbaalisen kielen ohella myös visuaalinen kieli näyttyy keskeisenä. Juhlavuonna esiin nousi suomalaisuuden historia paitsi suomen ja ruotsin kielen kautta myös kuvataiteiden kautta.

Juhlavuoden nuorten käännöskilpailu: kielellisesti lahjakkailla nuorilla tilaisuus näyttää taitojaan

Vuonna 2007 oli kulunut 450 vuotta Mikael Agricolan kuolemasta. Agricola-juhlavuoden teema oli ”Oma kieli, oma mieli”. Tällä haluttiin ilmaista oman kielen, kulttuurin ja kansallisen identiteetin merkitystä nykyajan Suomessa, Euroopassa ja maailmassa. Opetushallitus järjesti yhdessä Suomi 90 -hankkeen kanssa käännöskilpailun ”Juhlavuoden nuoret kääntäjät” osana Mikael Agricolan juhlavuotta.

Kilpailuun tuli kaikkiaan 83 käännöstyötä, 57 peruskoulusarjaan ja 26 lukiosarjaan. Peruskoulusarjassa käännettiin eniten englannin kielestä. Lukion lähtötekstivalinnat jakautuivat melko tasaisesti eri kielten välillä. Osallistujissa tytöt olivat poikia ahkerampia kääntäjiä. Arvosteluraadin puheenjohtajana toimi opetusneuvos Pirjo Sinko

Design House IDOLI

Till jubileumsårets höjdpunkt, Glada Kvarten, förmedlades även formgivningshälsningar. Design House IDOLI, som för en tid sedan öppnades på stranden av Enare sjö i det nordligaste Lappland, har skapat sig en nisch som den moderna finska formgivningens exotiska skyltfönster. Under 2007 har såväl regionens betydande turistaktörer som olika finländska branschföretag och också sammanslutningar upptäckt att utställningen är ett bra och imponerande besöksmål för deras viktiga gäster. Tack vare framgångsrik och högklassig synlighet i medierna har IDOLI även besökts av otaliga privata turistgrupper som är intresserade av branschen och söker nya upplevelser.

Jubileumsfrimärke

Jubileumsfrimärken som kom till utifrån fototävlingen ”Minnesbilder från Finland” som Helsingin Sanomat ordnade med Posten Finland Abp utkom i november. Samtidigt offentliggjordes också specialstämpeln Finland 90 år. Vid utgivningen fanns även Finland 90-jubileumsårets material tillgängligt.

I juryn representerades Finland 90-projektet av generalsekreteraren.

Jubileumsårets medalj

Gillet för Medaljkonst i Finland fick ett stipendium av krigsskadestiftelsen Sotavahinkosäätiö för att framställa en jubileumsmedalj. Jubileumsmedaljen ”Suomi-Finland IX Decennia” planerades av skulptören Pirkko Viitasalo.

Jubileumsmynt

Finlands Bank gav strax före självständighetsdagen ut två miljoner stycken specialmynt med valören två euro, som hade planerats av skulptör Reijo Paavilainen. På bilden ror nio människor en båt med långa åror. På den övre och nedre kanten på bilden står åren 1917 och 2007 och på den högra kanten landkoden FI. Myntets valörsida är densamma som valörsidan på två euros bruksmynt.

Opetushallituksesta. Alkukarsinnan tekivät Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen asiantuntijat.

Nuorten kääntäjien haasteina olivat suomennoksen hyvä suomen kieli, lähtötekstin sävyn ja sisällön välittyminen, huumorin ja riittelyn suomentaminen sekä dialogin luonteisuus.

Kilpailun suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuivat Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto SKTL, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus Kotus, pedagogiset järjestöt Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ja Äidinkielen opettajain liitto ÄOL sekä Helsingin yliopiston englannin kielen laitos ja Tampereen yliopiston kieli- ja käännöstieteiden laitos.

Palkinnot jaettiin opetusministeriössä joulukuussa.

Monikielisyys Suomessa, Ruotsissa ja Sveitsissä -seminaari

Sveitsin suurlähetystön aloitteesta järjestettiin Suomi 90 -juhlavuoden kunniaksi monikielisyysseminaari Hanasaaren ruotsalais-suomalaisessa kulttuurikeskuksessa joulukuun alussa.

Suomi, Ruotsi ja Sveitsi ovat monikielisiä maita, mutta monikielisyydellä on erilaiset lähtökohdat. Suomessa on kansallinen ruotsinkielinen vähemmistö ja kaksi virallista kieltä. Kielellisellä tasa-arvolla on vahva suoja perustuslaissa.

Ruotsin eduskunta antoi vähemmistöaseman saamelaisille, Tornionjokilaakson suomalaisille, ruotsinsuomalaisille, romaneille ja juutalaisille vuonna 1999. Samalla saamen kieli, meänkieli, suomen kieli, jiddisch ja romani chib saivat virallisen aseman kansallisina vähemmistökielinä, joilla on oikeus tiettyyn yhteiskunnalliseen tukeen. Suomi ja saamen kieli on otettu käyttöön hallintokielinä muutamassa Ruotsin Norrbottenin kunnissa. Ruotsissa tehdään parhaillaan selvitystä kielelliset hallintoalueet mahdollisesti korvaavasta järjestelmästä.

Sveitsissä on kolme virallista kieltä: saksa, ranska ja italia. Neljännellä kielellä, retoromaanilla, on kansalliskielen asema, mikä tarkoittaa, että retoromaaneilla on oikeus

Med anledning av jubileumsåret präglades även jubileumsmynt med valören 100 euro och 5 euro.

Språk och kultur

Språket och kulturen är knutna till varandra. I dagens kulturlandskap har det visuella språket vid sidan av det verbala språket en central betydelse. Under jubileumsåret lyftes det historiska perspektivet på finländskhet fram inte bara via det finska och det svenska språket utan även via bildkonsten.

Jubileumsårets tävling för unga översättare: språkligt begåvade unga hade en chans att visa sina kunskaper. År 2007 hade det förflutit 450 år sedan Mikael Agricolas död. Agricola-jubileumsårets tema var "Oma kieli, oma mieli" (Eget språk, egen tanke). Genom detta ville man framhålla hur betydelsefullt det är att ha ett språk, en kultur och en nationell identitet som är våra egna i dagens Finland, Europa och ute i världen. Som en del av Mikael Agricola-jubileumsåret ordnade utbildningsstyrelsen tillsammans med Finland 90-projektet en översättningstävling kallad jubileumsårets unga översättare.

Till tävlingen sändes det in totalt 83 bidrag; 57 till grundskoleserien och 26 till gymnasieserien. I grundskoleserien fanns det mest översättningar från engelska. I gymnasiet fördelades urvalet av ursprungstext ganska lika mellan de olika språken. Flickorna deltog aktivare i tävlingen än pojarna. Ordförande i juryn var undervisningsrådet Pirjo Sinko från Utbildningsstyrelsen. En första gallring av texterna utfördes av språkexperter från Forskningscentralen för de inhemska språken.

De unga översättarnas utmaningar var att översätta till god finska, att tonen och innehållet i översättningen förmedlade ursprungstexten, att kunna översätta humor och rim till finska och att översätta en dialog naturligt.

Till planeringen och genomförandet av tävlingen bidrog Finlands översättar- och tolkförbund FÖTF, Forskningscentralen för de inhemska språken Focis, de pe-

käyttää äidinkieltään asioidessaan virallisten tahojen kanssa. Kanttoonit ovat yksikielisiä, lukuun ottamatta kolmea, jotka ovat virallisesti kaksikielisiä (saksa ja ranska). Tämän lisäksi yksi kantooni on virallisesti kolmikielinen (saksa, retoromaani ja italia).

Seminaarissa käytiin läpi monia keskeisiä aihealueen kysymyksiä: pitääkö vähemmistökielillä olla omat maantieteelliset suojelualueet; mitä yhteiskunnallista tukea tarvitaan, jotta vähemmistökielet voisivat kehittyä; millä tavalla monikielisyys tukee yhteiskunnan kehitystä; mikä on äidinkielen merkitys ihmisen identiteetille; miten meidän tulisi suhtautua englannin kielen kasvavaan vaikutusvalttaan kielialueillamme.

Seminaariin osallistui lähes 100 asiantuntijaa sekä kotimaasta että ulkomaiden lähetystöistä. Loppupuheenvuoron valtiohallan tervehdystenä esitti eurooppaministeri Astrid Thors.

Suomi 90 -juhlavuoden taidenäyttely

Suomalaisten taidesäätiöiden yhdistys STSY aloitti toimintansa joulukuussa 2006. Yhdistyksen perustajajäseniä ovat Gösta Serlachiuksen taidesäätiö, Taidesäätiö Merita, UPM-Kymmenen Kulttuurisäätiö, Fortumin taidesäätiö, Enson taidetalkoot -säätiö sekä Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi.

Yhdistyksen kokoelmissa on lähes 5 000 arvosteosta, joiden joukossa on monia kansallisia merkkitaitteita ja suomalaisen kuvataiteen helmiä. Kokoelmissa on lisäksi korkeatasoisia nykytaidetta ja ulkomaisia teoksia.

Suomalaisten taidesäätiöiden yhdistys avasi Suomi 90 -juhlavuoteen liittyvän taidenäyttelyn Amos Andersonin taidemuseossa Helsingissä marraskuussa. Taidenäyttely jatkuu helmikuuhun 2009 saakka.

Näyttelyn teema rakennettiin juhlavuoden sanallisen tunnuksen Me! (Vi!) ympärille. Säätiöiden kokoelmista poimittavien teosten avulla esitellään paitsi maamme itenäistymiseen vaikuttaneita tapahtumia ja henkilöitä myös

dagogiska organisationerna Språkläraryrket i Finland SUKOL och modersmålläraryrket Äidinkielen opettajain liitto ÄOL samt Engelska institutionen vid Helsingfors universitet och Institutionen för språk- och översättningsvetenskap vid Tammerfors universitet.

Prisutdelningen ordnades vid utbildningsstyrelsen i december.

Seminarium om flerspråkighet i Finland, Sverige och Schweiz

Med anledning av jubileumsåret Finland 90 ordnades det på schweiziska ambassadens initiativ ett seminarium om flerspråkighet på Hanaholmens svensk-finska kulturcentrum i början av december.

Finland, Sverige och Schweiz är flerspråkiga länder, men utgångspunkterna för flerspråkigheten är olika. Finland har en nationell svenskspråkig minoritet och två officiella statsspråk. Den språkliga jämlikheten har en stark grund i grundlagen.

Svenska riksdagen gav 1999 minoritetsstatus till samer, tornedalsfinnar, sverigefinnar, romer och judar. Samtidigt erkändes samiska, tornedalsfinska, finska, jiddisch och romani chib som nationella minoritetsspråk som har rätt till ett särskilt stöd från samhället. Finska och samiska har införts som förvaltningspråk i några kommuner i svenska Norrbotten. I Sverige utförs för närvarande en utredning om ett alternativt system till språkliga förvaltningsområden.

Schweiz har tre officiella språk: tyska, franska och italienska. Ett fjärde språk, rätoromanska, har status som nationellt språk, vilket innebär att rätoromaner kan tala sitt modersmål i kontakter med offentlig förvaltning. Kantonerna är enspråkiga, förutom tre som är officiellt tvåspråkiga (tyska och franska). Dessutom är en kanton officiellt trespråkig (tyska, rätoromanska och italienska).

Under seminariet gick man igenom många centrala frågor: måste minoritetsspråken ha sina egna geografiska reservat, vilka ramar ska samhället ställa upp med för att

Suomi-kuvan rakentamista kuvataiteen keinoin 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alkupuolella.

Taidesäätöiden yhteisnäyttelyssä nähdään arvoteoksia, joita on harvoin esitelty julkisuudessa. Taitelijoista mainittakoon Albert Edelfelt, Hjalmar Munsterhjelm, Akseli Gallen-Kallela, Victor Westerholm, Pekka Halonen, Hugo Simberg, Eero Järnefelt, Eric O.W. Ehrström, Maria Wiik ja Hugo Backmansson.

Sininen neliö -taidenäyttely

Suomen itsenäisyyden juhlavuoden näyttely Visavuoren museon Kari-paviljongissa avattiin kesäkuussa. Kaksitoista suomalaista nykytaiteilijaa oli haastettu maalaamaan maalaus, jossa on sininen neliö valkoisella pohjalla.

Visavuoren museosäätö haastoi ketjun ensimmäiseksi taiteilijaksi Risto Suomen, joka haastoi seuraavan taiteilijan ja tämä taas seuraavan, kunnes kaikki taiteilijat oli löydetty. Näyttelyyn osallistuivat Risto Suomen lisäksi Sinikka Tuominen, Teemu Saukkonen, Outi Pienimäki, Markus Konttinen, Juhana Blomstedt, Carolus Enckell, Pekka Nevalainen, Silja Rantanen, Senja Vellonen Petri Hytönen ja Kirsi Jokelainen.

Sininen neliö -taidenäyttelyn avasi SF90 -hankkeen edustajana pääsihteeri. Näyttely jatkui itsenäisyyspäivään saakka.

Suomen kansaa -maalauksia

Suomen Kansallisoopperassa oli vuoden 2007 ajan esillä suomalaista kansaa ja sen arkista elämäntodellisuutta kuvaava näyttely, joka oli koottu Gösta Serlachiuksen taidesäätöön kokoelmista. Teosvalinnat perustuivat teemaltaan kansallisen juhlavuoden tunnuksen ME!

Teokset ajoittuivat 1900-luvun alkuvuosikymmenille, aikaan juuri ennen maamme itsenäistymistä ja heti sen jälkeen. Suuren valtioshistoriallisen käännekohdan aikoihin myös maalaustaiteemme eli yhtä murroskausistaan. Nuoren taiteilijapolven edustajat eivät enää kultakauden mestarei-

språkliga minoriteter ska kunna utvecklas, på vilket sätt kan flerspråkigheten stödja den samhälleliga utvecklingen, vilken betydelse har modersmålet för den enskilde individens identitet, hur ska vi reagera på engelskans intrång i våra språkdomäner.

I seminariet deltog nästan 100 experter från både Finland och de utländska ambassaderna. Slutorden framfördes som statsmaktens hälsning av Europaminister Astrid Thors.

Finland 90-jubileumsårets konstutställning

Föreningen Finländska konststiftelser STSY inledde sin verksamhet i december 2006. Föreningens konstituerande medlemmar är Gösta Serlachius konststiftelse, Konststiftelsen Merita, UPM-Kymmenes Kulturstiftelse, Fortums Konststiftelse, Stiftelsen Ensos konstsamlingar och Ömsesidiga Livförsäkringsbolaget Suomi.

I föreningens samlingar finns nästan 5 000 högklassiga verk; bland dem många nationellt betydande verk och den finska bildkonstens pärlor. I samlingarna finns dessutom högklassig nutidskonst och utländska verk.

Föreningen Finländska konststiftelser öppnade en konstutställning i anknytning till jubileumsåret Finland 90 i Amos Anderssons konstmuseum i Helsingfors i november. Konstutställningen är öppen till februari 2009.

Temat för utställningen byggdes upp kring jubileumsårets logotyp med bild ME ! VI. Med hjälp av verk ur stiftelsernas samlingar beskrivs inte bara händelser och personer som bidrog till att Finland blev självständigt utan även hur man byggde upp bilden av Finland med bildkonstens medel i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet.

I konststiftelsernas samutställning visas betydande verk som endast sällan visats för en större allmänhet. Bland konstnärerna kan nämnas Albert Edelfelt, Hjalmar Munsterhjelm, Akseli Gallen-Kallela, Victor Westerholm, Pekka Halonen, Hugo Simberg, Eero Järnefelt, Eric O.W. Ehrström, Maria Wiik och Hugo Backmansson.

den jalanjäljissä vain kuvanneet vähäosaista kansaa, vaan monet heistä olivat itse lähtöisin tästä taustasta.

Kansallisoopperassa esillä olleen näyttelyn taiteilijat ovat 1900-luvun alun suomalaisen maalaustaiteen keskeisiä nimiä. Kuuden taiteilijan (Sjöström, Favén, Collin, Cawén, Bäck ja Carlstedt) maalaukset heijastavat paitsi yhteistä historiaamme ja taiteemme kehitystä, myös yhden maamme teollisuushistorian tunnetuimman vaikuttajan, vuorineuvos Gösta Serlachiuksen, läheistä suhdetta aikansa uudistuvaan kuvataiteeseen.

Musiikki

Suomalainen musiikki on menestynyt hyvin maailmalla – Sibeliuksesta Nightwish'iin. Musiikki on ehtymätön syvältä kumpuava voima suomalaisessa elämänmuodossa.

Juhlaoppera

100-vuotisjuhliensa kunniaksi eduskunta yhdessä Savonlinnan Oopperajuhlien kanssa tilasi uuden oopperan. Se valmistui syksyllä 2006 ja sai kantaesityksensä Savonlinnan Oopperajuhlilla heinäkuussa 2007.

Isän tyttö -ooppera kertoo Suomesta ja suomalaisesta lähihistoriasta. Oopperan on säveltänyt Olli Kortekangas, joka on myös kirjoittanut libreton yhdessä Michael Baranin kanssa.

Oopperan juoni keskittyy suomalaisen perheen tarinaan toisen maailmansodan jälkeisessä Suomessa. Mukana on niin vuosisadan alkupuolella syntynyt, suurten ikäluokkien edustaja kuin 1970-luvulla kasvanut perheenjäsen. Tarinaan voi siten samastua kaikenikäinen katsojakunta.

Oopperan tarina kulkee yksittäisen ihmisen kautta ja kuvaa samalla yhteiskunnallisen ja poliittisen elämän sekä arvojen muutosta. Muodoltaan ooppera on perinteinen ja sisältää aarioita sekä kuoro-kohtauksia.

Konstutställningen Blå kvadrat

En utställning med anledning av Finlands självständighetsjubileum öppnades i Kari-paviljongen i Visavuori museum i juni. Tolv finländska konstnärer hade fått en utmaning att måla en målning med en blå kvadrat på vit botten.

Museistiftelsen Visavuoren museosäätiö utmanade först konstnären Risto Suomi, som utmanade nästa konstnär och denne nästa och så vidare. I utställningen deltog, utöver Risto Suomi, Sinikka Tuominen, Teemu Saukkonen, Outi Pienimäki, Markus Konttinen, Juhana Blomstedt, Carolus Enckell, Pekka Nevalainen, Silja Rantanen, Senja Vellonen, Petri Hytönen och Kirsi Jokelainen.

Konstutställningen Blå kvadrat invigdes av Finland 90-projektets generalsekreterare. Utställningen fortgick till självständighetsdagen.

Målningar av det finska folket

En utställning som skildrade det finska folket och dess vardagsverklighet visades på Finlands Nationalopera under 2007. Utställningen var sammanställd av målningar ur Gösta Serlachius konststiftelses samlingar. Urvalet av verk grundade sig på temat för det nationella jubileumsårets logotyp ME ! VI.

Verken var från 1900-talets första decennier, från tiden strax innan landet blev självständigt och tiden strax därpå. Under tiden för den stora brytningsperioden i statens historia levde även vår målarkonst ett av sina brytningsskeden. Företrädarna för den unga konstnärsgenerationen skildrade inte bara det mindre bemedlade folket i likhet med guldålderns mästare, utan många av dem hade själva denna bakgrund.

De konstnärer vars verk visades på utställningen i Nationaloperan är de viktigaste namnen inom den finländska målarkonsten i början av 1900-talet. Målningarna av sex konstnärer (Sjöström, Favén, Collin, Cawén, Bäck och Carlstedt) avspeglar inte bara vår gemensamma historia och konstens utveckling, utan även det nära förhållande som en av landets mest inflytelserikaste personer, bergs-

Kaustinen Folk Music Festival

Kaustinen Folk Music Festival järjestettiin 40. kerran heinäkuussa. Festivaali sisälsi paljon kaustislaisia konsertteja, hieman nostalgiaa, komeasti kotimaisen sekä näyttävän ja eksoottisen ulkomaisen ohjelmiston.

Juhlittiin 90 vuotta täyttävää Suomea kahdella kielellä, savolaishuumorilla sekä koko kansan musiikin merkeissä. Ohjelmassa oli lähes 300 tilaisuutta ja konserttia.

Ministeri Wallin esitti tervehdyksensä Suomi 90 -teemapäivän pääjuhlassa ja lainsäädäntöjohtaja Keijo Koivukangas osallistui juhlaan SF90 -toimikunnan edustajana.

Pori Jazz Kids Festival

Pori Jazzin yhteydessä heinäkuussa järjestettiin lasten omat jatsit kolmatta kertaa. Pori Jazz Kids -festivaalilla halutaan kannustaa lapsia ja nuoria musiikin pariin. Viiden päivän ajan soitto soi ja laulu raikui kolmella lavalla. Musiikkipajojen lisäksi tarjottiin nuorten omia esityksiä Jazzkadulla.

Arvioitu kävijämäärä yksin Kirjurinluodossa oli 12 000 henkeä. Musiikkipajoihin ja rytmirinkiesityksiin osallistui päivittäin yli 300 lasta. Yhteensä kahdella eri lavalla esiintyi viiden päivän aikana noin 2 000 lasta ja nuorta, osa ensimmäistä kertaa instrumenttia soittaen.

”Svenska Dagenina” Sås o Kopp -parivaljakon isännöimän päivän iloisessa ja vauhdikkaassa ohjelmassa oli taidokkurin ja ruotsalaisen sirkusorkesterin lisäksi suomenruotsalaisten nuorten laulu- ja soittoesityksiä.

Ministeri Wallin avasi loppukonsertin Suomi 90 -tervehdyksellä.

Puolustusvoimien Suomi 90 vuotta -juhlakonsertti ja -tattoo

Puolustusvoimien Suomi 90 vuotta -juhlakonsertti ja -tattoo järjestettiin Helsingissä marraskuussa. Tilaisuudessa esiintyivät Kaartin Soittokunta ja Panssarisoittokunta solisteinaan Paula Koivuniemi ja Kari Tapio, Sibelius-lukion kuoro sekä Varusmiessoittokunnan kivääritaitoryhmä. Tapahtuman to-

rådet Gösta Serlachius, hade till sin tids bildkonst, som var stadd i omvandling.

Musik

Den finska musiken har rönt stora framgångar ute i världen – detta gäller allt från Sibelius till Nightwish. Musiken är en outsinlig, djup kraftkälla i den finländska livsformen.

Jubileumsopera

Med anledning av sitt 100-årsjubileum beställde riksdagen en opera tillsammans med Operafestivalen i Nyslott. Operan slutfördes hösten 2006 och uruppfördes på Operafestivalen i Nyslott i juli 2007.

Operan Pappas flicka berättar om Finland och landets närhistoria. Operan är komponerad av Olli Kortekangas som också skrivit librettot tillsammans med Michael Baran.

Intrigen i operan är en finländsk familjs historia i Finland efter andra världskriget. Med är såväl en representant för de stora åldersklasserna som är född under seklets förra hälft som en familjemedlem som vuxit upp på 1970-talet. En publik i alla åldrar kan således identifiera sig med handlingen.

Intrigen utgår från den enskilda människan och skildrar samtidigt vilka förändringar det samhällsliga och politiska livet liksom värderingarna genomgått. Operan är till formen traditionell och den innehåller arior och körpartier.

Kaustinen Folk Music Festival

Kaustinen Folk Music Festival ordnades i juli för 40:de gången. Festivalen innehöll många konserter av Kaustbytyp: lite nostalgi, en storslagen inhemsk och en imponerande och exotisk utländsk repertoar.

Det 90-åriga Finland hyllades på två språk, med savolaxhumor och hela folkets musik. Programmet omfattade nästan 300 evenemang och konserter.

Minister Wallin framförde sin hälsning vid huvudfesten för temadagen Finland 90 och lagstiftningsdirektör Keijo

teutti Pääesikunnan Viestintöosasto yhteistyössä konsertinjärjestäjä Eastwayn kanssa.

Veteraanikuorojen juhlakonsertti

Kuoroyhdistys Cantus Aboensis 2002 järjesti yhdessä Turun Sotaveteraanit ry:n kanssa Turussa Sotaveteraanikuorojen ja niiden perinnekuorojen IX laulujuhlat. Isänmaallisessa tapahtumassa lavalle nousi noin 1 200 laulajaa 25 veteraanikuorosta sekä yhtä monesta nuoremasta mieskuorosta. Elossa olevien veteraanien keski-ikä on jo 86 vuotta, joten tämänlaajuisia tapaamisia tuskin kovin montaa enää pystytään järjestämään. Konsertti lähetettiin TV2:ssa itsenäisyyspäivänä.

Jean Sibeliuksen Kullervo / Kuhmo

Kuhmon Mieslaulajien aloitteesta toteutettiin Jean Sibeliuksen Kullervosta suuri kainuulainen konserttituotanto joulukuussa 2007. Teoksella juhlistettiin sekä Suomen 90-vuotista itsenäisyyttä että kunnioitettiin säveltäjämestarin kuoleman 50. muistovuotta. Konsertit esitettiin kolmella paikkakunnalla: Kuhmossa, Kajaanissa ja Varkaudessa. Kuoromestarina toimi Jarmo Kokkonen tukenaan Sotkamon ja Kajaanin mieskuorojen johtajat ja orkesterina Sinfonietta Lentua. Konserttiin liittyi laaja tiedotustoiminta julisteina, lehdistötiedotteina sekä myös suorana yleisökoulutuksena Konserttia odotellessa -tilaisuuksissa.

Juhlajumalanpalvelus itsenäisyyspäivänä

Suomen itsenäisyyden ekumeeninen 90-vuotisjuhlajumalanpalvelus pidettiin Helsingin Tuomiokirkossa. Perinteinen itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus oli tavallista juhlavampi palvelus, johon oli myös tuotettu uutta liturgista kirkkomusiikkia tilaustyönä Suomen 90-vuotisjuhlan kunniaksi. Säveltäjinä olivat Johannes Vesterinen ja Ritva Holma.

Koivukangas deltog i festen som representant för kommissionen Finland 90.

Pori Jazz Kids Festival

I samband med Pori Jazz ordnades i juli för tredje gången egna jazzevenemang för barn. Genom Pori Jazz Kids-festivalen vill man sporra barn och unga att engagera sig i musiken. Under fem dagar sjöngs och spelades det på tre scener. Utöver musikverkstäderna uppträdde de unga själva på Jazzgatan.

Antalet besökare uppskattades till 12 000 personer enbart på Skrivarholmen. I musikverkstäderna och i ryttring-uppvisningarna deltog dagligen över 300 barn. Sammanlagt uppträdde ca 2 000 barn och unga på två scener under fem dagar och en del av dem uppträdde första gången med ett instrument.

I ett glatt och fartfyllt program kallat "Svenska Dagen" med Sås o Kopp-parhästarna ingick det utöver en trollkonstnär och en svensk cirkusorkester, även framträdanden med sång och musik av finlandssvenska unga.

Minister Wallin öppnade slutkonserten med en Finland 90-hälsning.

Försvarsmaktens jubileumskonsert och -tattoo Finland 90 år

Försvarsmaktens jubileumskonsert och -tattoo Finland 90 år ordnades i Helsingfors i november. Under evenemanget uppträdde Gardets Musikkår och Pansarmusikkåren med Paula Koivuniemi och Kari Tapio som solister, en kör från gymnasiet Sibelius-lukio samt Beväringsmusikkårens grupp för gevärsexercis. Evenemanget genomfördes av Huvudstabens press- och informationsavdelning i samarbete med konsertarrangören Eastway.

Veterankörernas jubileumskonsert

Körföreningen Cantus Aboensis 2002 ordnade tillsammans med krigsveteranföreningen Turun Sotaveteraanit ry den nionde sångfesten för krigsveterankörer och körer med ve-

Liikunta ja urheilu

Suomalaiset ovat aina olleet urheiluhullua kansaa – penkkiurheilusta omaan liikuntaharrastukseen, hiihdosta sauvakävelyyn. Kautta aikain urheilu on toiminut kansallisen identiteetin vahvistajana.

Suomen Urheilumuseon perusnäyttelyn avajaiset

Suomen Urheilumuseon perusnäyttely uusittiin. Esillä on esineitä yli 2 000 vuoden ajalta. Vanhin niistä on suksi 400-luvulta eKr. ja tuoreimmat edustavat nykypäivää. Näyttelyn kunniapaikalla ovat museon tunnetuimmat esineet, Paavo Nurmen kullattu piikkari ja Matti Nykäsen mitalikokoelma.

Perusnäyttelyn avajaiset pidettiin toukokuussa ja avajajana toimi Suomi 90 -valtuuskunnan puheenjohtaja ministeri Wallin.

Golfia juhluvuonna

Gentlemen's Golf Club of Finland (GGC) järjesti kesäkuussa golf-tapahtuman, jossa muistettiin Suomen Marsalkan 140 vuoden takaista syntymää ja maamme 90-vuotista itsenäisyyttä.

terantraditioner. Det fosterländska evenemanget samlade ca 1 200 sångare från 125 veterankörer och från lika många yngre manskörer. Genomsnittsåldern för veteranerna är i dag redan 86 år, så sammankomster av lika stor omfattning kommer sannolikt inte att kunna ordnas så många gånger mera. Konserten sändes i TV2 på självständighetsdagen.

Jean Sibelius Kullervo/Kuhmo

På initiativ av manskören Kuhmon Mieslaulajat genomfördes en stor konsertproduktion av Jean Sibelius Kullervo i Kajanaland i december 2007. Med orkesterverket ville man celebrera både Finlands 90-åriga självständighet och hedra 50-årsminnet av mästerekompositörens död. Konserterna framfördes på tre orter: i Kuhmo, Kajana och Varkaus. Jarmo Kokkonen var kördirigent, biträdd av körledarna för Sotkamo och Kajana manskörer. Orkester var Sinfonietta Lentua. Till konserten hörde en brett upplagd informationsverksamhet i form av affischer och pressmeddelanden samt även direkt publikutbildning före föreställningen, i väntan på konserten.

Jubileumsgudstjänst på självständighetsdagen

Med anledning av 90-årsminnet av Finlands självständighet ordnades en ekumenisk gudstjänst i Helsingfors Domkyrka. Den traditionella självständighetsdagens gudstjänst var festligare än vanligt. Till gudstjänsten hade det som beställningsarbete även komponerats ny liturgisk kyrkomusik med anledning av 90-årsjubileet. Kompositörer var Johannes Vesterinen och Ritva Holma.

Motion och sport

Finländarna har gjort sig kända som ett idrottsintresserat folk, med allt från bänkidrott till eget motionsintresse, och skidåkning till stavgång. Genom tiderna har sporten stärkt den nationella identiteten.

Invgning av den permanenta utställningen vid Finlands Idrottsmuseum

Den permanenta utställningen vid Finlands Idrottsmuseum byggdes om. På utställningen finns föremål från drygt 2 000 år. Äldst av dem är en forntida skida från 400-talet f.Kr. och de nyaste är föremål från vår tid. På hedersplats i utställningen finns museets mest kända föremål, en för-gylld spiksko som tillhört Paavo Nurmi och Matti Nykärens medaljsamling.

Den permanenta utställningen invigdes i maj av ordföranden för delegationen Finland 90, minister Wallin.

Golf under jubileumsåret

Gentlemen's Golf Club of Finland (GGC) ordnade ett golf-evenemang i juni. I samband med evenemanget hedrades 140-årsminnet av Marskalken av Finlands födelse och landets 90-åriga självständighet.

**ÄLÄ PORTKONGIS
PID AJOPELEJÄS**

JUHLAVUODEN TEEMAT
JUBILEUMSÄRETS TEMAN

HISTORIA JA TULEVAISUUS
HISTORIA OCH FRAMTID

LUONTO JA KESÄ
NATUR OCH SOMMAR

KIELI JA KULTTUURI
SPRÅK OCH KULTUR

MUSIIKKI
MUSIK

MUOTOILU
FORMGIVNING

LIIKUNTA JA URHEILU
MOTION OCH IDROTT

UUSUOMALAISET JA ULKOSUOMALAISET

Tapahtumia kotimaassa

Suomi-koulujen tukeminen

Suomi-koulut eli suomen kielen kerhot antavat täydentävää opetusta ulkosuomalaisille lapsille ja nuorille, jotka puhuvat suomea äidinkielenään tai toisena kielenä. Opetusta annetaan yleensä kerran viikossa 1–2 tuntia kerrallaan.

Maailmalla on nykyisin 150 Suomi-koulua 35 maassa ja niissä oppilaita lähes 3 700. Suomalaisyriyten kansainvälistyessä suomea äidinkielenään puhuvien oppilaiden määrä on kasvanut nopeasti. Vanhimmat koulut ovat toimineet jo yli 40 vuotta. Eniten Suomi-kouluja on Saksassa, Yhdysvalloissa, Kanadassa ja Iso-Britanniassa.

Liikesivistysrahasto myönsi Suomen 90-vuotisjuhlavuoden kunniaksi 50 000 euroa tueksi eri puolilla maailmaa sijaitseville suomen kieltä ja kulttuuria ylläpitäville Suomi-kouluille. Liikesivistysrahasto halusi omalta osaltaan olla tukemassa Suomen kansainvälistymistä. Tuki myönnettiin Liikesivistysrahastoon kuuluvasta kauppaneuvos Kari Kaarnalahden opintorahastosta.

Myös Suomi 90 -valtuuskunta ja -toimikunta päättivät tukea Suomi-kouluja juhlavuositilaisuuksista saatavilla hyväntekeväisyystuloilla.

Tervetuloa juhlavuoden Suomeen! -luennon Suomi-koulujen opettajien koulutuspäivillä elokuussa piti pääsihteeri.

Opetusministeriö lahjoitti marraskuussa kaikille Suomi-kouluille teoksen Leevi ja Suomen lipun salaisuus (Harri István Mäki / Lasten Keskus).

NYFINLÄNDARE OCH UTLANDSFINLÄNDARE

Evenemang i Finland

Stöd till Finlandskolorna

Finlandskolorna, dvs. finska språkklubbar som ger kompletterande undervisning till sådana utlandsfinska barn eller unga som har finska som modersmål eller som andra språk. Undervisning ges i allmänhet en gång i veckan 1–2 timmar per gång.

Ute i världen finns det för närvarande 150 Finlandskolor i 35 länder och elevernas antal är nästan 3 700. I och med att de finländska företagen internationaliserar ökar antalet elever med finska som modersmål snabbt. De äldsta skolorna har verkat redan i drygt 40 år. Det finns flest Finlandskolor i Tyskland, Förenta staterna, Kanada och Storbritannien.

Med anledning av Finlands 90-årsjubileum beviljade Liikesivistysrahasto 50 000 euro som stöd till Finlandskolorna. Finlandskolorna arbetar för att upprätthålla det finska språket och den finska kulturen runt om i världen. Liikesivistysrahasto ville för sin del vara med och stöda Finlands internationalisering. Stödet utdelades ur kommerserådet Kari Kaarnalahtis studiefond.

Även delegationen och kommissionen för Finland 90 beslutade stöda Finlandskolorna med de välgörenhetsinkomster som flyter in från jubileumsprodukterna.

Generalsekreteraren höll en föreläsning kallad Välkommen till Jubileums-Finland! vid utbildningsdagarna för Finlandskolornas lärare i augusti.

I november donerade undervisningsministeriet till alla Finlandskolor verket om Leevi och hemligheten med Finlands flagga "Leevi ja Suomen lipun salaisuus" (Harri István /Lasten keskus).

Otakantaa.fi -kansalaiskeskustelu uus- ja ulkosuomalaisuudesta

Oikeusministeriön otakantaa.fi -verkkosivustolla käynnistettiin toukokuuksi 2007 kansalaiskeskustelu, joka luotasi kansalaisten näkemyksiä uus- ja ulkosuomalaisuudesta sekä ennen kaikkea suomalaisuudesta.

Nettikeskustelu käynnistettiin esittämällä kolme teemaan liittyvää kysymystä: mitä tulee mieleen käsitteistä uussuomalaisuus ja ulkosuomalaisuus ja millaisilla termeillä niitä voisi paremmin kuvata; mitä mieltä olet ajatuksesta ”kielitaitoni rajat ovat maailmani rajat” ja millaisia ratkaisuja ehdotat kieliongelmiin ylittämiseksi; mitä ajattelet monikulttuurisista perhesuhteista.

Toukokuun aikana tuli kaikkiaan 84 viestiä, joista 8 otakantaa.fi -toimitus hylkäsi, koska ne eivät noudattaneet netiketä. Nimien ja nimimerkkien perusteella keskustelijoita oli vain 42, sillä osa käytti useampia puheenvuoroja. Osa viesteistä oli lyhyitä tekstiviestinomaisia kiittäviä edellisiin viesteihin, osa hyvinkin perusteellisia pitkiä pohdintoja.

Kielen ja kielten – äidinkielen ja vieraiden kielten – merkityksestä identiteetin luojana ja kommunikaatiopintojen synnyttäjänä käytiin vilkkain keskustelu: lähes 80 % aiheista käsitteli kieltä, kieliä sekä niihin liittyvää kulttuuria. Kielikeskustelussa selvästi eniten ja selvästi kärjekkäimpiä pohdintoja synnyttivät suomi-ruotsi -kielikysymykset. Ulkosuomalaisuus ja uussuomalaisuus eivät paljoakaan puhuttaneet, samoin eivät monikulttuuriset perhesuhteet. Suomen asema itsenäisenä valtiona kyseenalaistettiin muutamissa viesteissä.

Nettikeskustelu parhaimmillaan synnytti aitoa dialogia yhteiskunnallisista ratkaisuista ja osoitti paikoitellen oivaa argumentaatiotaitoa. Ongelmaksi Suomi 90 -keskustelussa nousi viestien vähäisyys, kovin pieni määrä keskustelijoita, joiden katsantoperspektiivistä ei ollut tarkempaa tietoa. Paikoin keskustelu kummallisesti ”valtiollistui” eikä enää ollut luonteeltaan ”kansalaiskeskustelua”. Valtionhallinto saanee joka tapauksessa nettikeskusteluista viitteitä ja suun-

Medborgardiskussion om ny- och utlandsfinländare på dinasikt.fi

På justitieministeriets webbplats dinasikt.fi ordnades i maj 2007 en medborgardiskussion som pejlade medborgarnas synpunkter på nyfinländskhet och utlandsfinländskhet och i synnerhet på hur det är att vara finländare.

Webbdiskussionen öppnades med tre frågor som anslöt till temata: Vad tänker du på när du hör begreppen nyfinländare och utlandsfinländare, och vilka termer skulle beskriva dem bättre? Vilka synpunkter har du på påståendet ”mitt språks gränser är min världs gränser” och vilka förslag har du till åtgärder för att lösa språkproblemen? Vilka synpunkter har du på mångkulturella familjeförhållanden?

I maj registrerades sammanlagt 84 inlägg. Av dem refuserade redaktionen åtta som bröt mot netiketten. Utifrån namn och signaturer var det endast 42 personer som deltog i diskussionen, för några deltagare stod för flera inlägg. En del av inläggen var kortfattade av typen textmeddelande som kommenterade tidigare inlägg, medan andra var långa och utförliga utläggningar.

Språkets och språkens – modersmålets och främmande språks – betydelse som identitetsskapare och förutsättning för kommunikation väckte den livligaste diskussionen: nästan 80 % av diskussionsämnena behandlade språket, språk och kulturell identitet i anslutning till språk. I språkdiskussionen var det frågor i anslutning till finska och svenska i Finland som gav upphov till de flesta och de mest tillspetsade åsikterna. Begreppen utlandsfinländare och nyfinländare väckte inte mycket diskussion, inte heller frågan om mångkulturella familjeförhållanden. Finlands ställning som självständig stat ifrågasattes i några inlägg.

Bra webbdiskussioner skapar äkta dialog om samhällsfrågor och ibland förekommer förträfflig argumentationskonst. Ett problem i Finland 90-diskussionen var de fåtaliga inläggen, att antalet deltagare var så litet och att det inte framgick närmare ur vilken synvinkel deltagarna granskade frågorna. Tidvis blev diskussionen besynnerligt ”officiell” och hade inte längre karaktären av ”medborgardiskus-

taa-antavaa aineistoa kansalaisten ajattelusta, toiveista ja tarpeista.

Ulkosuomalaisen tarina -näyttely ja dokumenttisarja

Kotimaamme lähihistoriaan liittyvien tapahtumien seurauksena ulkomailla asuu noin 1,3 miljoonaa suomalaista. He ovat muuttaneet pysyvästi pois synnyinmaastaan vieraisiin olosuhteisiin. Lähdön syyt ovat hyvin moninaisia ja yksilöllisiä, samoin kohdemaat, joissa asutaan. Usein tarkoitus on ollut viipyä vain muutama vuosi, mutta monen kohdalla jääminen onkin muuttunut pysyväksi. Tämän päivän siirtolaisuus elää voimakasta murrosvaihetta: vanhemmat siirtolaiskukupolvet ovat väistyneet tai väistyvät nopeasti.

Ulkosuomalaisen tarina – liikkuva visuaalinen kiertonäyttely aloitti heinäkuussa Satakunnan museossa Porissa. Filmihalli Oy:n tuottaman näyttelyn tarkoituksena oli kertoa ulkosuomalaisuudesta ja ulkosuomalaisten elämänvaiheista eri puolilla maailmaa. Näyttely koostui muun muassa Siirtolaisuusinstituutin arkistomateriaalista ja kuvausmatkoilta kerätyistä valokuvista. Dokumenttisarja esitettiin syyskuun aikana TV2:ssa.

Näyttelyn avasi heinäkuussa ministeri Wallin Suomi 90-tervehdyksin.

Monikulttuuriset avioliitot sillanrakentajina -seminaari

Siirtolaisuusinstituutti, Ulkosuomalaisparlamentti, Monikulttuuristen perheiden liitto ja Familia Club järjestivät Monikulttuuriset avioliitot sillanrakentajina -seminaarin syyskuussa Finlandia-talossa.

Seminaari tarjosi foorumin monikulttuurisessa perheessä tai parisuhteessa eläville ja näiden perheiden parissa työskenteleville kokemusten ja ajatusten vaihtoon. Seminaari antoi mahdollisuuden eri alojen asiantuntijoille, tutkijoille, viranomaisille ja järjestöjen työntekijöille ja jäsenille verkostoitua ja kehittää tukitoimia monikulttuurisille perheille Suomessa ja ulkomailla.

sion”. Webbdiskussionerna ger trots allt statsförvaltningen en fingervisning om medborgarnas åsikter, önskemål och behov.

Utställning och dokumentärserie om utlandsfinländarnas historia

Som en följd av händelser i Finlands närhistoria bor det ca 1,3 miljoner finländare utomlands. De har för gott flyttat bort från det land de föddes i till främmande förhållanden. Orsakerna till att de åkte i väg är mångahanda och individuella, liksom de länder de åkte till och bor i. Ofta är tanken att stanna bara några år, men för många har tillståndet blivit bestående. Dagens migration lever i ett starkt brytningsskede: de äldre emigrantgenerationerna har snart gått i graven.

Den mobila visuella vandringsutställningen om utlandsfinländarnas historia öppnades i juli i Satakunta museum i Björneborg. Syftet med denna utställning som Filmihalli Oy sammanställt var att beskriva utlandsfinländskheten och utlandsfinländarnas livsskeden på olika håll i världen. Utställningen bestod bl.a. av Migrationsinstitutets arkivmaterial och fotografier som samlats in under dokumentationsresor. Dokumentärserien visades i TV2 under hösten.

Minister Wallin invigde utställningen i juli med en hälsning från Finland 90.

Seminarium om mångkulturella äktenskap som brobyggare

Migrationsinstitutet, Utlandsfinländarparlamentet, förbundet Monikulttuuristen perheiden liitto och Familia Club ordnade ett seminarium om mångkulturella äktenskap som brobyggare i Finlandia-huset i september.

Seminarieriet erbjöd ett forum för utbyte av erfarenheter och tankar för dem som lever i en mångkulturell familj eller ett mångkulturellt parförhållande och för dem som arbetar med dessa familjer. Seminarieriet erbjöd olika branschernas experter, forskare, myndigheter och anställda och medlemmar i organisationer en möjlighet att bilda nätverk och

Ministeri Wallin esitti seminaarissa Suomi 90 -tervehdyksen.

Ulkosuomalaisparlamentti

Ulkosuomalaisparlamentti (USP) on maailmalla asuvien suomalaisten avoin yhteistyö- ja edunvalvontafoorumi. Se perustettiin vuonna 1997 ulkosuomalaisyhteisöjen yhteistyöfoorumiksi, jossa maailmalla asuvat suomalaiset yhdessä päättävät tärkeiksi kokemistaan asioista. USP:n tehtävä on toimia vaikutuskanavana niin, että ulkosuomalaisten näkökulmat huomioidaan julkishallinnon päätöksiä tehtäessä. Ulkosuomalaisten yhteiset päätökset välittyvät ulkosuomalaisparlamentilta Suomen valtiolle ja viranomaisille. Ulkosuomalaisparlamentti on vakiintunut tärkeäksi ja varteenotettavaksi tekijäksi ulkosuomalaisyhteisössä maailman eri puolilla samoin kuin koti-Suomessakin.

Ulkosuomalaisparlamentin 10-vuotisjuhlaistunto pidettiin Finlandia-talossa syyskuussa.

Sotaveteraaneille kaksoiskansalaisuus

Juhlavuoden kunniaksi sisäasiainministeriö teki – Ulkosuomalaisparlamentin puhemiestön aloitteesta – päätöksen, että suomalaisille sotaveteraaneille myönnetään maksutta kaksoiskansalaisuus vuodesta 2007 alkaen.

Suomen kielen ja kulttuurin seminaari ulkosuomalaisnuorille

Suomi-Seura järjesti suosituksen suomen kielen ja suomalaisen kulttuurin seminaarin 18–35-vuotiaille ulkosuomalaisnuorille heinäkuussa Helsingissä. Seminaarissa opiskeltiin suomen kieltä 50 tuntia kolmessa eri tasoryhmässä vasta-alkajista edistyneisiin. Ohjelmaan sisältyi luentoja muun muassa Suomen historiasta, yhteiskunnasta sekä suomalaisesta musiikista ja taiteesta. Kurssilaiset osallistuivat myös Suomi 90 -keskustelufoorumiin Porissa.

utveckla stödåtgärder för mångkulturella familjer i Finland och utomlands.

Vid seminariet framförde minister Wallin en hälsning från Finland 90.

Utlandsfinländarparlamentet

Utlandsfinländarparlamentet (UFP) är ett öppet samarbets- och intressebevakningsforum för finländare som är bosatta i utlandet. Det grundades 1997 som ett samarbetsforum för utlandsfinländska sammanslutningar. Inom samarbetsforumet beslutar utomlands bosatta finländare tillsammans om frågor som de anser vara viktiga. UFP:s uppgift är att fungera som påverkningsskanal så att utlandsfinländarnas synpunkter beaktas när den offentliga förvaltningen fattar beslut. Utlandsfinländarnas gemensamma beslut förmedlas av utlandsfinländarparlamentet till finska staten och de finska myndigheterna. Utlandsfinländarparlamentet har blivit en viktig faktor att räkna med såväl i utlandsfinländarnas sammanslutningar runt om i världen som hemma i Finland.

Utlandsfinländarparlamentets 10-årsjubileumssession ordnades i Finlandia-huset i september.

Dubbelt medborgarskap för krigsveteraner

Med anledning av jubileet beslutade inrikesministeriet – på förslag av Utlandsfinländarparlamentets presidium – att finländska krigsveteraner beviljas dubbelt medborgarskap utan avgift fr.o.m. 2007.

Seminarium om finska språket och kulturen för utlandsfinländare

Suomi-Seura ordnade ett populärt seminarium om finska språket och den finländska kulturen för 18–35-åringar utlandsfinländare i Helsingfors i juli. Under seminariet studerade man finska 50 timmar i grupper på tre nivåer från nybörjare till längre hunna. I programmet ingick föreläsningar bl.a. om Finlands historia och samhälle samt om den finska

Yhtenäinen Suomi – itsenäisyysjuhla uussuomalaisille

Suomen itsenäisyys on perinteisesti ollut suomalaisten juhla, jossa ei välttämättä ole huomioitu uussuomalaisia eikä muita ulkomaalaisia henkilöitä. Kaikki Suomessa asuvat arvostavat suomalaisessa yhteiskunnassa samoja asioita: rauhaa, itsenäisyyttä ja hyvinvointia. Taustoistamme riippumatta nämä asiat ovat meille kaikille arvokkaita ja tärkeitä. Paras tapa tämän osoittamiseen on juhlistaa yhdessä Suomen itsenäisyyspäivää.

Somaliyhdistys Berde ry yhdessä Suomen Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan piirin kanssa järjesti monikulttuurisen itsenäisyyspäivän juhlan 6. joulukuuta Helsingissä, Kinaporin palvelukeskuksessa.

Monikulttuurisen Suomen itsenäisyyspäivän juhla ”Yhteinen itsenäisyys” järjestettiin ensimmäisen kerran Helsingissä vuonna 2006 Kulttuurikeskus Caisassa. Juhlaan osallistuneiden uussuomalaisten ja kantasuomalaisten palaute oli erittäin myönteinen.

Suomi 90 -juhlan tarkoituksena oli antaa maahanmuuttajille puheenvuoro ja foorumi, jossa he voivat kertoa kantasuomalaisille, mitä he arvostavat Suomessa ja miksi he haluavat asua täällä. Juhlaan kutsuttiin enemmistönä maahanmuuttajataustaisia henkilöitä viettämään Suomen itsenäisyyspäivää yhdessä toistensa ja kantasuomalaisten kanssa. Juhlassa pidettiin puheita Suomesta ja suomalaisuudesta, oli musiikki- ja tanssiesityksiä sekä nautittiin makupaloja eri kulttuureista.

Samankaltaisia itsenäisyysjuhlia osana Suomi 90 -hanketta pidettiin myös muutamissa muissa kaupungeissa kuten Vantaalla ja Espoossa.

Tapahtumia ulkomailla

Suomen itsenäisyyspäivää juhlistettiin ulkomailla näyttävästi. 90-vuotiaan itsenäisen Suomen kunniaksi järjestettiin suurlähetystöjen perinteisten itsenäisyyspäivävastaanottojen lisäksi monenlaisia tapahtumia, juhlia, luentoja

musiken och konsten. Kursdeltagarna deltog också i Finland 90-diskussionsforumet i Björneborg.

Ett enat Finland – självständighetsfest för nyfinländare

Finlands självständighet har traditionellt varit en fest för finländare där man nödvändigtvis inte beaktat vare sig nyfinländare eller andra utländska personer. Alla som bor i Finland värdesätter samma saker i det finländska samhället: fred, självständighet och välfärd. Oberoende av vår bakgrund är dessa saker värdefulla och viktiga för oss alla. Det bästa sättet att visa detta är att tillsammans högtidligt hålla Finlands självständighetsdag.

Somalierföreningen Berde ry ordnade tillsammans med Finlands Röda Kors Helsingfors och Nylands distrikt en mångkulturell självständighetsdagsfest den 6 december i Helsingfors, i servicecentret Kinapori.

En mångkulturell finländsk självständighetsdagsfest rubricerad ”Gemensam självständighet” ordnades första gången i Kulturcentret Caisa i Helsingfors 2006. Responserna från de nyfinländare och infödda finländare som deltog i festen var mycket positiv.

Syftet med Finland 90-festen var att ge invandrare ordet och ett forum där de kan berätta för de infödda finländarna vad de uppskattar i Finland och varför de vill bo här. Till festen inbjöds en majoritet av personer med invandrarbakgrund att fira Finlands självständighet tillsammans med varandra och infödda finländare. På festen hölls tal om Finland och finländskhet, framfördes musik och dans och avnjöts smakprov på olika kulturer.

Liknande självständighetsdagsfester ordnades som en del av Finland 90-projektet även i några andra städer, såsom Vanda och Esbo.

Evenemang utomlands

Finlands självständighetsdag firades stort utomlands. I syfte att hedra det självständiga Finlands 90-årsjubileum ordna-

ja konsertteja ympäri maailman. Tärkeässä osassa olivat etenkin ulkosuomalaiset. Suomalaiset seurat, seurakunnat ja ystävähdistykset ovat järjestäneet omia juhliiaan, ja tahtumien kutsuvieraina olivat erityisesti ulkomailla asuvat suomalaiset, koululaisista veteraaneihin.

Ruotsissa, jossa asuu lähes 100 000 Suomen kansalaista, Suomen 90-vuotisjuhlia vietettiin erityisen näkyvästi. Monet suomalaiset seurat ja seurakunnat järjestivät omat juhlansa, mutta myös Ruotsin valtiopäivillä järjestettiin Suomen teemajuhla. Muista pohjoismaista Kööpenhaminassa Tanska-Suomi yhdistys myös järjesti itsenäisyyspäivän illallisen.

Itsenäisyyspäivän juhlakonserteissa kunnioitettiin myös Sibeliuksen muistoa, jonka kuolemasta tuli vuonna 2007 kuluneeksi 50 vuotta. **Roomassa** Sibeliuksen tyttärentytär viulutaiteilija Satu Jalas soitti Gianicolo-kukkulalla Villa Lantessa isoisältä perittyä viuluun pianisti Folke Gräsbeckin säestäessä.

Pietarissa Suomen 90-vuotisjuhlavuoden huipentuma oli Leif Segerstamin johtaman Helsingin kaupunginorkesterin marraskuussa pidetty Sibelius-konsertti Pietarin filharmoniaassa. Managuan Suomen-suurlähetystö järjesti marraskuun lopulla kutsuvieraskonsertin, jossa **Nicaraguan** filharmoninen nuoriso-orkesteri esitti Sibeliuksen ja nicaragualaisten säveltäjien tuotantoa. Konsertti myös nauhoitettiin, ja se tullaan esittämään Nicaraguan televisiossa. **Irlannissa** Finnish Business Society järjesti konsertin Trinity Collegen Atrium Hall -salissa.

Suomalaiset puhujat nostivat 90-vuotiaan Suomen esiin useissa tilaisuuksissa ulkomailla. **Virossa** talvi- ja jatkosodan veteraanit eli Suomen-pojat pitivät Viru-hotellissa oman seminaarinsa, jossa puhui muun muassa ministeri Max Jakobson. Mustapäiden majassa juhlapuhujana oli valtioneuvos Riitta Uosukainen. **Brasiliassa** on suunnitteilla professori Raimo Väyrysen 90-vuotista Suomea käsittelevä vierailuluentojen sarja. **Japanissa** suurlähettiläs Jorma Julin on pitänyt useita Suomi-aiheisia puhetilaisuuksia.

des det utöver de traditionella självständighetsdagsmottagningarna vid ambassaderna även många slags evenemang, fester, föreläsningar och konserter världen över. En viktig roll spelade särskilt utlandsfinländarna. Finska föreningar, församlingar och vänföreningar ordnade egna fester och till evenemangen inbjöds i synnerhet finländare som bor utomlands, allt från skolelever till veteraner.

I **Sverige**, där det bor nästan 100 000 finska medborgare, fick festerna med anledning av Finlands 90-jubileum alldeles särskild synlighet. Många finska föreningar och församlingar ordnade egna fester, men även i Sveriges riksdag ordnades en temafest för Finland. Av evenemangen i de andra nordiska länderna kan nämnas Danmark-Finland-föreningens supé på självständighetsdagen i Köpenhamn.

Vid självständighetsdagens jubileumskonserter hedrades även Sibelius minne, eftersom det 2007 hade förflutit 50 år sedan kompositörens död. I Villa Lante på Gianicolokullen i **Rom** spelade Sibelius dotterdotter violinisten Satu Jalas den violin hon ärvt av sin morfar till ackompanjering av Folke Gräsbeck.

I **S:t Petersburg** var höjdpunkten på Finlands 90-årsjubileum Helsingfors stadsorkesters Sibelius-konsert under ledning av Leif Segerstam som ordnades i S:t Petersburgs Filharmonia-konsertersal i november. Finlands ambassad i Managua ordnade en konsert för inbjudna gäster i slutet av november. Konserten bestod av verk av Sibelius och **nicaraguanska** kompositörer och de framfördes av Nicaraguas filharmoniska ungdomsorkester. Konserten bandades också och den kommer att sändas i Nicaraguas television. I **Irland** ordnade Finnish Business Society en konsert i Atrium Hall-salen i Trinity College.

Vid flera evenemang utomlands lyfte finländska talare fram det 90-åriga Finland. I **Estland** ordnade vinter- och fortsättningskrigets veteraner, de s.k. Suomen-pojat, ett seminarium i hotell Viru. Vid seminariet talade bl.a. minister Max Jakobson. I Svartbrödernas hus var statsrådet Riitta Uosukainen festtalare. I **Brasilien** planeras en serie föreläsningar om det 90-åriga Finland med professor

Vietnamissa Vietnam-Finland Friendship Association järjesti yhteistyössä edustuston kanssa illanvieton vuonna 1985 Hanoi vesiprojektin työmaa-asuntolaksi rakennetussa Finnish Village -kylässä. **Pekingissä** juhlittiin suomalaisyhteisön uudessa kokoontumispaikassa, The Club -nimisessä ravintolassa. Itsenäisyysjuhlan järjesti Suomen Pekingin suurlähetystö yhdessä Peking Finnish Business Councilin kanssa.

Yhdysvalloissa Suomen Los Angelesin pääkonsulaatti oli kutsunut itsenäisyyspäivän vastaanotolle Kaliforniassa asuvia sotiemme veteraaneja.

ME! -näyttely Genevessä

Geneven seudun suomalaisten taiteilijoiden ME! -näyttely pidettiin joulukuussa Geneven vanhan kaupungin kupeessa olevassa Athénée 4 -galleriassa. Näyttelyyn osallistui 14 taiteilijaa ja sen lisäksi Geneven ja Lausannen suomenkoululaiset valmistivat siihen ME-aiheiset posterit sekä piirustuksia.

Itsenäisyyspäivän juhla Lake Worthissa, Floridassa

Itsenäisyyspäivän juhlaa, jonka järjesti American Finnish Community Club, vietettiin Lake Worthissa. Juhlapuhujana oli Suomi 90 -toimikunnan edustajana Suomen Kuntaliiton yhteiskuntasuhdepäällikkö Kimmo Kajaste, joka tapasi matkansa aikana satoja amerikansuomalaisia. Lake Worthin ja Lantan kaupungien alueilla suomalaisasutus on tiivistä. Kajaste osallistui puhujana myös muihin kyseisellä seudulla pidettyihin itsenäisyyden juhlavuoden tapahtumiin. Suomi 90 -sanoma sai kaikkialla hyvän vastaanoton.

Aurinkorannikon itsenäisyysjuhla

Aurinkorannikon suomalaisyhteisöt järjestivät Espanjassa Fuengirolassa suomalaisen perinteen mukaisen Suomi 90 vuotta – itsenäisyysjuhlan. Juhlan järjesti Espanjassa rekisteröity suomalainen kulttuuriyhdistys Kaleva / Asociación Cultural Kaleva. Juhlapuhujana toimi ministeri Elisabeth

Raimo Väyrynen som gästföreläsare. I **Japan** har ambasadör Jorma Julin ordnat flera talarmöten med Finland som ämne.

I **Vietnam** ordnade Vietnam-Finland Friendship Association i samarbete med beskickningen en kvällssammankomst i byn Finnish Village, som byggdes upp för att skapa bostäder för dem som genomförde vattenprojektet i Hanoi 1985. I **Peking** firade man i den finska kolonins nya mötesplats, restaurangen The Club. Självständighetsfesten ordnades av Finlands ambassad i Peking tillsammans med Peking Finnish Business Council.

I **Förenta staterna** inbjöd finska generalkonsulatet i Los Angeles våra krigsveteraner som bor i Kalifornien till självständighetsdagens mottagning.

ME ! VI-utställning i Genève

De finländska konstnärerna från Genève-regionen ordnade en ME ! VI-utställning i december i Athénée-galleriet invid gamla stan i Genève. I utställningen deltog 14 konstnärer och dessutom bidrog eleverna i Finlandskolorna i Genève och Lausanne med affischer och ritningar med ME ! VI-motiv.

Självständighetsdagsfest i Lake Worth, Florida

Självständighetsdagens fest, som ordnades av American Finnish Community Club, firades i Lake Worth. Festtalare var i egenskap av företrädare för Finland 50-kommittén Finlands Kommunförbunds chef för samhällsrelationer Kimmo Kajaste, som under sin resa träffade flera hundra amerikafinländare. Den finska bosättningen i städerna Lake Worth och Lantana är tät. Kajaste deltog även som talare i andra evenemang i anslutning till självständighetsjubileet som ordnades i trakten kring städerna. Finland 90-budskapet fick ett gott mottagande överallt.

Självständighetsfest på Solkusten

Finländarsammanslutningarna på Solkusten ordnade en självständighetsfest Finland 90-år enligt finsk tradition i

Rehn. Pääjuhlan lisäksi oli järjestetty valokuvanäyttely sekä pidettiin juhlahjumanpalvelus.

Itsenäisyyspäivän juhla Torrevejassa Espanjassa

Itsenäisyyspäivän juhla alkoi yhteisellä jumalanpalveluksella keskustan katolisessa kirkossa, jonka jälkeen siirryttiin juhlapaikalle. Tilaisuus oli avoin kaikille suomalaisille. Illalla oli mahdollisuus seurata televisiosta Presidentinlinnan juhlia.

Itsenäisyysjuhla Färösaarilla

Suomen Färösaarten pääkonsulin aloitteesta järjestettiin Färösaarilla 8. joulukuuta Suomi 90 -juhla. Juhlapuheen ”Finland – et fremgångsrikt land” piti SF90 -toimikunnan edustajana professori Laura Kolbe.

Suomi 90 -juhla Eurooppa-koulussa

Brysselin Eurooppa-koulun Suomen osasto juhli itsenäisen Suomen 90-vuotispäivää näyttävin menoin. Ohjelmassa oli oppilaiden esityksiä, lauluja ja tanssia. Koko kolmetuhattapäinen koulu ja sen yhdeksän kieliosastoa osallistuivat juhlintaan.

Fuengirola i Spanien. Festen ordnades av den finska kulturföreningen Kaleva/Asociación Cultural Kaleva, som är registrerad i Spanien. Minister Elisabeth Rehn var festtalare. Utöver huvudfesten ordnades en fotoutställning och hölls en jubileumsgudstjänst.

Självständighetsfest i spanska Torreveja

Självständighetsdagsfesten inleddes med en gemensam gudstjänst i den katolska kyrkan i centrum. Därefter samlades man på festplatsen. Evenemanget var öppet för alla finländare. På kvällen var det möjligt att se mottagningen i Presidentens slott på tv.

Självständighetsfest på Färöarna

På initiativ av Finlands generalkonsul på Färöarna ordnades en Finland 90-årsfest den 8 december på Färöarna. Festtalet ”Finland – et fremgångsrikt land” hölls av professor Laura Kolbe som företrädare för kommissionen Finland 90.

Finland 90-fest i Europaskolan

Finska avdelningen vid Europaskolan i Bryssel firade det självständiga Finlands 90-årsjubileum under storartade ceremonier. På programmet fanns elevernas framträdanden med sånger och danser. Hela den tretusenhövdade skolan och dess 15 språkvadlingar deltog i firandet.

ME!-hengessä juhlittava Suomen itsenäisyyden juhlavuosi huipentumassa

"Suomalaisuuskäsite saa uusia muotoja"

Ilmestymässä lauantai

POHJOIS Suomessa täytetään 90 vuotta K. Ikonenilla. Myös 90-vuorokauden pitkästi aloittanut K. Ikonen on tänään ja se on Ikonenille 90-vuorokauden pitkästi aloittanut K. Ikonenille.

Kokouksen puolesta on ME!-lehden toimittaja K. Ikonen. K. Ikonen on ollut Suomessa, myöskin Suomessa ja Suomessa.

- Suomalaisuuskäsite on laajentunut ja se on uusia muotoja. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

Me!-lehden toimittaja K. Ikonen. ME! on Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhlavuoden vieraileva lehti. K. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

FAKTA

Ilmoitus varti Ihantala
Suomella 1. joulukuuta
Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhlavuoden vieraileva lehti. K. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

Tali-Ihantala 1944 ensi-illassa myös Porvoossa

POHJOIS Porvoossa 1. joulukuuta. T. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

Kokouksen puolesta on ME!-lehden toimittaja K. Ikonen. K. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

Presidentti tuli, Saarela lomaili

KUNNAT K. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

Kokouksen puolesta on ME!-lehden toimittaja K. Ikonen. K. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

Kokouksen puolesta on ME!-lehden toimittaja K. Ikonen. K. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

ILTALEHTI 5.1.2007

SUOMI ILMANOMAT 5.1.2007

KUIN KIILTOKUVASSA

TODELLINEN ARKI

Koko Suomi vartiksi laulamaan

Kokouksen puolesta on ME!-lehden toimittaja K. Ikonen. K. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

KONSERTIT

Kokouksen puolesta on ME!-lehden toimittaja K. Ikonen. K. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

Helsingin Sanomat

Itsenäisyyttä juhlitaan me-hengessä

Vantaalaisen opettajan Erik...
Kokouksen puolesta on ME!-lehden toimittaja K. Ikonen. K. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

Luvuista alkuun taltatut suomalaiset liput Suomen itsenäisyyden 90-vuotisjuhlavuoden kunniaksi.

Kokouksen puolesta on ME!-lehden toimittaja K. Ikonen. K. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

Kokouksen puolesta on ME!-lehden toimittaja K. Ikonen. K. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

Kokouksen puolesta on ME!-lehden toimittaja K. Ikonen. K. Ikonen on ollut Suomessa ja Suomessa.

Iloinen varti -kutsu kaikelle kansalle (150 000 kpl)
Inbjudningskort till den glada kvarten (150 000 st.)

STEFAN WALLIN is a MP of the Swedish Parliamentary Group from Turku. He is currently the Minister of Culture and Sport. Wallin has a Master's degree in Social Sciences.

Suomi – Finland 90 Anniversary Year 2007

THE ANNIVERSARY of independent Finland falls on the darkest time of the year. It has traditionally been a solemn and dignified day of celebration. This year, which marks the 90th anniversary of independence, we intend to lighten up a little, yet without forgetting the decisive importance that independence has had for Finland's development as a nation.

FINLAND gained independence on the 6th of December 1917. As a democracy Finland is certainly no late-comer. As early as 1806 the Parliament Act created Finnish democracy and provided for universal suffrage, giving all adult Finns the right to vote and stand

at school, at work, at home, at a nursing home, at a day-care centre, in a car, in the street, in the market place... The Finnish Broadcasting Company YLE will send a live radio and television broadcast of the Jyväskylä Quarter.

THE LOGO ME! (WE!) of the 90th anniversary year refers to the full range of "Finnesses" - original Finns, historical minorities, newsworld Finns and expatriates.

OVER THE centuries Finns have developed the Finnish way of life which we are now celebrating. With the WE! spirit, sometimes described as "sisu", Finland has gone from strength to strength.

WITHOUT an awareness of history and without an understanding of future events, we have no understanding of the future. The future is not a matter of fate. It does not happen, we make it for ourselves.

FINLAND's nature is unique, characterised by the four seasons; the four seasons clearly defined. Although independence celebrations usually take place in our mid-winter, this anniversary year has seen some extraordinary events in the summer as well.

DESIGN has always been prominently present at

MÄHALLÄ HABÄRLÄRE

San 7-8 Mart 2007

Finlandiya Islam Cemaatinin dini, milli-madani gazitise

Safar 1428

FINLANDIYÄNEŇ BÄYSEZLEGENÄ 90 YIL Bu sanda:

2007 nçe yıl Finlandiyada zur bairam yil ilep ötkerile. Çünki tuksan yıl elek vatansız bāysezlegenā irele. Fin hokūmāte bu vakiam ayrım programnar belān bilgelāp ötkāçik. 05.01.2007 tarhında, yirni bereñçe köndrenā inde, zur külmāde bāyram yiln açu māsrasme tārptānde. Bu māsrasingā kultur ministar Tarja Saarela çakru buynça Fin hokūmāte väkālere, Finlandiyāneñ törle madāni oyrma tämsāleäre häm veterānar Finlandiyā yorına çakıriganide. Cāmātebezden māhālā räise, Tampere māhālāse räise, FTB häm Yölkuznñ räisāre vä mötäväli häyāte azalan katnāçlar. Fin hokūmāte karar buynça bāyram yil ātı temaga bağçılān. Alar: "Tarih häm kilāçık", "Tabii häm çāy", "Tel häm madāniyāt", "Muzik", "Design" häm "Harikat belān spor". Bu bāyramda Finlandiyāneñ prezidēnte Tarja Halonen da hazir bulp māsrasme çarāvlānderib. U häk āidāda kñ köläme Mōshān üstātib. Prezidēnt

Finlandiya kürkām dēg Māmāllātebezne häm avākilārn yāçāçice häk barmāşen.

Milli şairebezgā 120 yıl

2. bit

Yāşlārneñ dinnār ara dialogı

3. bit

ebezneñ ar kitabı kürde

4. bit

Mikko Luotonen luo Suomen juhluvuoden ilmeen

► Suomi juhlii 90 vuottaan matalalla profiililla

Mikko Luotonen voittoehdotus.

Valtioneuvoston kanslia muun muassa Finland Festivals ja Helsinki Design Week.

masta: juhluvuoden avauksesta 4. tammikuuta, SuomiAreenan yhteydessä järjestettävistä uusi- ja ulkosuomalaispahtumasta 18. heinäkuuta Forssassa sekä illoista vartisten itsenäiselle Suomelle 5. joulukuuta 2007 ympäri Suomea.

Illoisen vartin aikana suomalaiset pyritään pysähdyttämään muun muassa kouluissa, työpaikoilla, kaduilla ja kaupissa laulamaan suomalaisen äänestäjän onnittelelaulu Suomelle. Juhluvuoden nettisivusto avautuu neljäs tammikuuta

Suomen värit: sininen ja vihreä

► Itsenäisyypäivänä lehmurat taas sinistillyt. Sinivalkeinen näkymi oli tuttu mutta juhallinen.

Mutta mistäs sitä tietää, mitä tapahtuu ensi vuonna. Eikä siniristilippumme on saanut silloin jo uuden, väriin pohjan.

Vihreä on nimittäin syrjäyttämässä kovaa vauhtia valkeista Suomen toisena kansallisevärinä.

Katsokaa nyt vaikka tällä viikolla julkaistun 90-vuotisjuhlanuoston sinisen ja vihreän, Suomen EU-puheenjohtajassa. Sininen ja vihreä hal-

tullut linan pilvua nykykuun. Vihreä sinisen rinnorekkaammalta ja vauhtin valjo valkoinen.

Kuonkin pitävät sinisen ja määtä. Vihreä väestö myydestä, oli sitä sitten oimālin aloitti silloisen Nevan 20 vuotta sitten.

ionmuutos tukee muu-tenkin leulas Lippuvalon as ja hanki Suomen, ovat

Annamari Sipilä

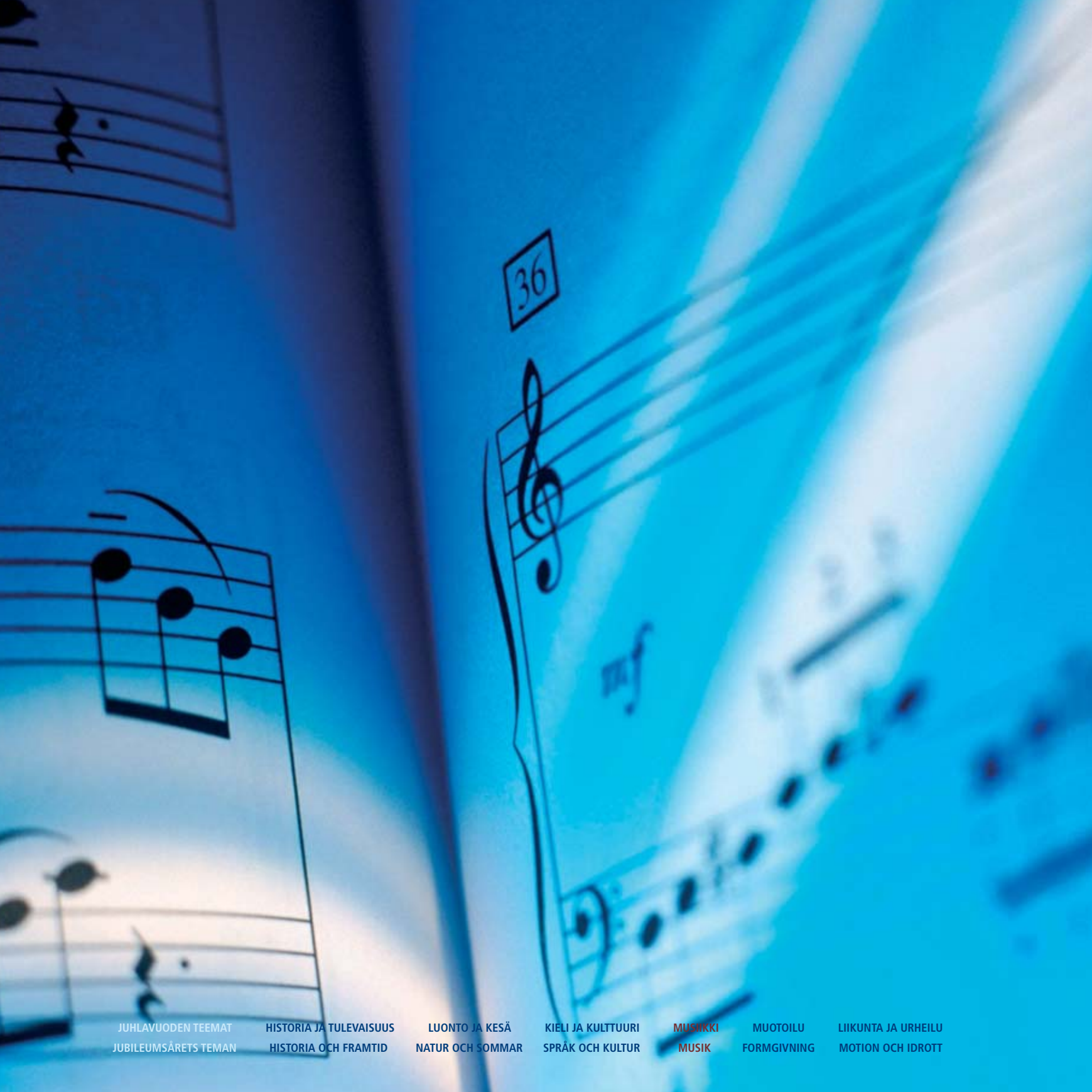
Helsingin Sanomat 6.12.2006

Helsingin Sanomat 10.12.2006

Helsingin Sanomat 10.12.2006

D8 Suomen kahdesta kansallisväristä toinen on vakavasti uhattuna.

JUHLAVUODEN TEEMAT
JUBILEUMSÅRETS TEMAN

HISTORIA JA TULEVAISUUS
HISTORIA OCH FRAMTID

LUONTO JA KESÄ
NATUR OCH SOMMAR

KIELI JA KULTTUURI
SPRÅK OCH KULTUR

MUSIKKI
MUSIK

MUOTOILU
FORMGIVNING

LIIKUNTA JA URHEILU
MOTION OCH IDROTT

JUHLAVUODEN VIESTINTÄ

Verkkosivusto www.suomi90finland.fi

Juhlavuosi-hankkeen keskeisin media oli verkkosivusto, joka pitkälti rakentui teemojen ja niihin liittyvien tapahtumien ympärille. Sivustoa ei enää ylläpidetä, mutta se on luettavissa vielä koko vuoden 2008 ajan, jonka jälkeen sivusto siirretään cd:lle arkistoitavaksi.

Verkkosivusto julkaistiin kokonaisuudessaan kaksikielisenä ja se sisälsi myös lyhennelmät saameksi, englanniksi, ranskaksi, saksaksi ja venäjäksi.

Suomi 90 Finland Tietovisa

Verkkosivuston etusivulle avattiin maalikuussa Älypää Oy:n tuottama tietovisajärjestelmä, jonka avulla pelaaja saattoi testata Suomi-tietouttaan. Sisältöalueina olivat Suomen 90-vuotisen itsenäisyyden historia sekä kulttuurin, politiikan ja urheilun merkkihenkilöt ja heidän saavutuksensa.

Pelaajista tietovisan loppuun saakka suorittaneita ja yhteystietonsa jättäneitä oli 13 019 pelaajaa. Kuukausittain arvottiin 15 kirjapalkintoa ja joulukuussa pääpalkinto, jonka voittaja sai kolmesta vaihtoehdosta itse valita: päiväkahvi Presidentinlinnassa; päivä INTissä; iltasauna perheelle valtioneuvoston edustuskartanossa Königstedtissä.

Tilastokeskus: Itsenäisyyden aika tilastojen valossa

Tilastokeskus julkaisi Suomen 90-vuotisjuhlavuoden aikana kerran kuukaudessa Suomi 90 -etusivulla esimerkkejä siitä, millaiseksi yhteiskunnan kehitys ja nykytila piirtyvät tilastojen valossa.

Suomen itsenäisyyden vuosikymmeniin mahtuu useita yhteiskunnallisia, taloudellisia, tieteellisiä ja teknologisia murroksia. Ne näkyvät selvästi myös yhteiskuntaa kuvaavissa tilastoissa – tilastot ovat yhteiskunnan kuva.

JUBILEUMSÅRETS KOMMUNIKATION

Webbplats www.suomi90finland.fi

Jubileumsårsprojektets viktigaste medium var webbplatsen som i hög grad byggdes upp på årets teman och evenemangen kring dem. Webbplatsen upprätthålls inte längre, men den kan ännu läsas under hela 2008, varefter webbplatsen överförs på cd för arkivering.

Webbplatsen publicerades i sin helhet som tvåspråkig och den innehöll även sammandrag på samiska, engelska, franska, tyska och ryska.

Suomi 90 Finland-frågesport

På ingångssidan till webbplatsen öppnades ett frågesport-system producerat av Älypää Oy i mars. Med systemet kunde spelaren testa sina kunskaper om Finland. Innehållet handlade om det självständiga Finlands 90-åriga historia och bemärkta personer inom kultur, politik och idrott och vad de uppnått.

Av dem som deltog fullföljdes frågesporten av 13 019 spelare som lämnade sin kontaktinformation. Varje månad lottade man ut 15 bokpris och i december lottade man ut huvudvinsten, som vinnaren fick välja av tre alternativ: eftermiddagskaffe på Presidenten slott; en dag i armén, bastuväll för familjen på statsrådets representationsherrgård Königstedt.

Statistikcentralen: Självständighetstiden i statistisk belysning

Statistikcentralen publicerade under jubileumsåret Finland 90-år en gång per månad på ingångssidan till Finland 90-webbplatsen exempel på hur samhällsutvecklingen och nu läget ter sig i statistisk belysning.

Flera omvälvningar av samhällelig, ekonomisk, vetenskaplig och teknisk art ryms i det självständiga Finlands

Tilastoiesimerkit auttavat kansalaisia tutustumaan juuriinsa ja historiaansa. Samalla ne auttavat kurkistamaan tilastojen taakse, lukemaan tilastoja paitsi numeroina myös numeroiden taakse kätkeytyvinä kertomuksina elämästä ja yhteiskunnasta.

Kuukauden juhlija

Kerran kuukaudessa etusivulla esiteltiin Suomi 90-juhlavuonna omia juhlavuosiaan viettäviä organisaatioita: tammikuussa Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto, sitten Suomenhevonen, Suomen Palloliitto, Allianssi, Punainen Risti, Suomen Unicef, Naisliitto, Salmiakkiyhdistys, Suomalaisen Työn Liitto, TAPIO, Suomen Olympiakomitea ja joulukuussa SITRA.

Tapahtumakalenteri

Keskeinen osa verkkosivustoa oli tapahtumakalenteri Nyt(t), joka täydentyi lähes viikottain. Kalenterissa oli kaikkiaan noin 130 tapahtumaa.

Julkaistut tiedotteet

Verkkosivustolla julkaistiin kaikkiaan 55 tiedotetta, joista juhlavuosihankkeen omia tiedotteita oli 22 kappaletta.

Iloisen Vartin viestintä

Suurin viestinnällinen haaste oli Iloisen Vartin tiedotus, josta tehtiin oma erillinen suunnitelmansa.

Verkkosivustolla Iloinen Vartti oli keskeisesti näkyvässä. Kaikilla sivuilla näkyi laskuri, joka mittasi kuukausien, päivien, tuntien ja sekuntien tarkkuudella, kuinka pitkä aika vielä oli Varttiin. Vartista luotiin myös materiaalipankki, josta organisaatiot saattoivat poimia valmiita ilmoituksia ja bannereita käyttöönsä.

Kevään ja kesän 2007 aikana lähetettiin lähes 7000 Iloisesta Vartista tiedottavaa kirjettä kouluille ja oppilaitoksille, kirjastoille, kunnille ja kuntayhtymille, valtionhallintoon

decennier. De märks också tydligt i den statistik som beskriver samhället – statistiken speglar samhället.

Med hjälp av de statistiska exemplen kan medborgarna bekanta sig med sina rötter och sin historia. Samtidigt hjälper oss att se bakom statistiken, att läsa statistik inte bara som siffror utan också som berättelser om det liv och det samhälle som är dolda bakom siffrorna.

Månadens jubilar

Under Finland 90-jubileumsåret presenterades en gång per månad organisationer som firade sitt eget jubileum: i januari Centralförbundet för Socialskydd och hälsa rf, sedan Finska hästen, Finlands bollförbund rf, Finlands Ungdomssamarbete – Allians rf, Röda Korset, Finska Unicef, finska kvinnoförbundet Suomalainen Naisliitto ry, föreningen Suomen Salmiakkiyhdistys ry, förbundet Suomalaisen Työn Liitto ry, Skogsbrukets utvecklingscentral TAPIO, Finlands Olympiska Kommitté och i december SITRA.

Evenemangskalender

En central del av webbplatsen utgjordes av evenemangskalendern Nyt(t), som kompletterades nästan varje vecka. I kalendern fanns det ca 130 evenemang.

Publicerade pressmeddelanden

På webbplatsen publicerades totalt 55 pressmeddelanden, varav 22 stycken var jubileumsprojektets egna pressmeddelanden.

Kommunikation kring Glada Kvarten

Den största kommunikationsutmaningen var informationen om Glada Kvarten, som följde en separat plan.

På webbplatsen var Glada Kvarten tydligt framme. På alla sidor fanns en räknare som angav hur många månader, dagar, timmar och sekunder det var kvar till Kvarten. Kvarten gjordes också till en materialbank där organisationerna kunde hämta färdiga annonser och webbannonser.

kokonaisuudessaan, erilaisille organisaatioille, yhteisöille ja yhdistysten kattojärjestöille sekä ulkomaanedustustoille.

Kutsuja Iloiseen Varttiin painettiin 150 000 kappaletta. Niitä jaettiin muun muassa yleisiin kirjastoihin edelleen jaettaviksi, samoin muutamille suurille ruokakauppaketuille sekä ”kädestä käteen” Helsingin Kampissa ja rautatieasemalla sekä Turun ja Helsingin kirjamesseilla.

Yleisradion käyttöön tietoisuiksi teetettiin kaksi animaatiota, joita YLE lähetti loka-marraskuun aikana.

Päivää ennen Varttia julkaistiin 34 sanomalehdessä maksettu Iloinen Vartti -ilmoitus, johon oli liitetty myös yleisöäänestyksen voittaneen laulun sanat.

Massamediat

Tiedotustilaisuudet ja lehdistötiedotteet

Virallisia tiedotustilaisuuksia medioille pidettiin kaikkiaan neljä:

- juhlavuoden ilmeen julkistaminen 5.12. 2006 opetusministeriössä
- juhlavuoden teemojen ja tapahtumien esittely avauksen yhteydessä Finlandia-talossa 4.1. 2007
- Suomi 90 -ikätovereiden koululaishaastattelut Suomi(90)Areenalla 18.7.2007
- Iloisen Vartin esittely ja yleisöäänestyksen voittaneen laulun julkistaminen 29.11. 2007 opetusministeriössä.

Valtioneuvoston kanslia ja opetusministeriö lähettivät yhteensä 16 virallista juhlavuositiedotetta laajan valtiollisen mediajakelun mukaisesti.

Yleisradioyhteistyö

Julkisen palvelun välineenä Yleisradio oli mitä luonnollisin yhteistyökumppani. YLE olikin alusta alkaen mukana Iloisen Vartin sisällönsuunnittelussa, markkinoinnin suunnittelussa sekä vastasi kokonaisuudessaan toteutuksesta. Muuten hyvin sujuneen yhteistyön ”heikoin lenkki” oli ohjelman markkinointi. Se jäi vain Suomi 90 -hankkeen tuottamien tietois-

Under våren och sommaren 2007 sändes det ut nästan 7 000 brev om Glada Kvarten till skolor och läroanstalter, bibliotek, kommuner och samkommuner, statsförvaltningen i sin helhet, olika organisationer, sammanslutningar och förningars takorganisationer samt beskickningar utomlands.

Inbjudningar till Glada Kvarten trycktes upp i 150 000 exemplar. De delades bl.a. ut till allmänna bibliotek för vidare utdelning, liksom till några stora matvarukedjor, och de delades ut för hand i Kampen och på järnvägsstationen i Helsingfors och på Åbo och Helsingfors bokmässa.

Två animationer gjordes som informationsinslag för Rundradion och de gick ut i sändningen i november-december.

Dagen före Kvarten publicerades en betald annons om Glada Kvarten i 34 tidningar och i den ingick även orden till den sång som röstas fram av allmänheten.

Massmedier

Presskonferenser och pressmeddelanden

Totalt ordnades fyra officiella presskonferenser för medierna:

- jubileumsårets grafiska profil ofentliggjordes på undervisningsministeriet den 5 december 2006
- jubileumsårets teman och evenemang presenterades i samband med öppningen av jubileumsåret i Finlandia-huset den 4 januari 2007
- skolelevers intervjuer med Jämnåriga med det 90-åriga Finland på Suomi(90)Areena den 18 juli 2007
- presentation av Glada Kvarten och den sång som röstades fram som gratulationssång på undervisningsministeriet den 29 november 2007.

Statsrådets kansli och undervisningsministeriet sände ut totalt 16 officiella meddelanden om jubileumsåret som utskick till medier i hela landet.

Rundradiosamarbete

Som medium för public service är Rundradion en naturlig samarbetspartner. Rundradion var därför från början med

kujen varaan. YLE ei lähettänyt yhtään ohjelmainserttiä itse ohjelman mainostamiseksi eikä myöskään markkinoinut ohjelmaa sanomalehtien ennakkotiedoissa.

Muut mediat

Yleisradioyhteistyö sulki pois - ilmeisen tehokkaasti - muut mediakanavat. Juhlavuoden tiedottamisen yhteydessä näkyi selvästi se, että juhluvuoden vietto ei ollut ”mediaseksikäs” aihe eivätkä mediat olleet halukkaita tekemään ”valtiollista talkootyötä”. Nähtävästi kilpailu mediamarkkinoilla on niin kovaa, ettei siellä yhteiskunnallista mainontaa – vaikka se koskettaisi kaikkia kansalaisia – nähdä muuta kuin häiritsevänä häirtatekijänä.

Sanomalehdistä Helsingin Sanomat lukuisista yhteydenotoista huolimatta ei ”mielipidejohtajana” osallistunut juhluvuoden tiedotukseen. Maksetun Iloinen Vartti -ilmoituksenkin se julkaisi hyvin näkymättömästi urheilusivuilla! Juhlavuoden kannalta aktiivisimpia olivat pienet paikallislehdet sekä jotkut maakuntalehdet.

Aikakauslehdet käyttivät jonkin verran materiaalinpankin valmista aineistoa Iloisen Vartin tiedottamisessa.

Ulkomaille suunnattua viestintää

Ulkomaille suunnatusta tiedottamisesta vastasi lähinnä ulkoasianministeriö. Se tuotti erikoisartikkeleita verkkosivustolle www.virtual.finland.fi, myös ulkomaanedustustojen verkkosivustoilla käsiteltiin juhluvuotta.

Vastaperustetussa englanninkielisessä Helsinki Times -sanomalehdessä julkaistiin ministeri Wallinin kolumni ja sivun kokoinen Suomi 90 -mainos.

i planeringen av innehållet och marknadsföringen av Glada Kvarten och ansvarade för genomförandet i sin helhet. Den svagaste punkten i samarbetet som i övrigt fungerade väl var marknadsföringen av programmet. Marknadsföringen gjordes enbart i de informationsinslag som Finland 90-projektet producerade. Rundradion sände inte själv några programinslag med reklam för programmet och marknadsförde inte heller programmet i den förhandsinformation som ingick i tidningarna.

Övriga medier

Samarbetet med Rundradion kom att utsluta – uppenbart effektivt – de övriga mediekanalerna. I samband med informationen om jubileumsåret kom det tydligt fram att firandet av jubileet inte var ett ”mediesexigt” ämne och medierna var inte heller intresserade av att utföra ”statligt talkoarbete”. Synbarligen är konkurrensen på mediemarknaden så hård att samhällelig reklam – även om den rör alla medborgare – uppfattas där främst som någonting störande.

Av dagstidningarna deltog inte Helsingin Sanomat, trots många påstötter, som ”opinionsbildare” i att informera om jubileumsåret. En betald annons om Glada Kvarten publicerade tidningen mycket osynligt på sportsidorna! Aktivast ur jubileumsårets synvinkel var de små lokaltidningarna och vissa landskapstidningar.

Tidskrifterna använde i någon mån det färdiga material som fanns i materialbanken för information om Glada Kvarten.

Kommunikation riktad till utlandet

Det var främst utrikesministeriet som ansvarade för den information som gick utomlands. Ministeriet producerade specialartiklar för sin webbplats www.virtual.finland.fi och även på utrikesrepresentationernas webbplatser behandla- des jubileumsåret.

I den nygrundade engelskspråkiga dagstidningen Helsinki Times publicerades minister Wallins kolumn och en Finland 90 -helsidesannons.

Juhlavuoden tuotteet

Kampanja-aineisto

Tiukan budjetin vuoksi hankeaineistoksi tuotettiin vain välttämättömin.

Esitejulistetta painettiin kaikkiaan 12 000 kappaletta ja jakelu oli laajaa. Paljon pyyntöjä tuli myös ulkomailta, jonne kolmikielisiä (su + ru + en) esitejulisteita lähetettiin lukuisia.

Taideteollisen korkeakoulun professori Marjatta Itkonen järjesti opiskelijoilleen syyskuussa julistetyöpajan, jonka teemana oli Suomi 90. Noin kymmenestä luonnoksesta jurytettiin kaksi voittajaa, joiden suunnitelmat toteutettiin. Kyseisten julisteiden painosmäärät olivat pieniä.

Julisteita suurempia (1m x 2m) tunnuskuvatelineitä ”roll-upeja” teetettiin kaikkiaan kymmenen. Niillä oli kova kysyntä ja niitä lainattiin ahkerasti erilaisiin Suomi 90 -tapahtumiin.

Eurooppa-jakelua varten teetettiin pinssin sisältäneitä ”Bryssel-kortteja”, joissa lyhyesti esiteltiin juhluvuotta kolmikielisesti: englanniksi, ranskaksi ja saksaksi.

Suosituin juhlavuosituote olivat pinssit, joita jaettiin kaikkiaan 5 000 kappaletta. Samoin jaettiin 5 000 ilmapalloa. Lisäksi painettiin 3 000 paperikassia.

Kaupalliset tuotteet

Juhlavuoden tunnuksen käyttöoikeus annettiin viidelle kaupalliselle tuottajalle sillä edellytyksellä, että myynnistä tuloutetaan noin 1 % tuotosta hyväntekeväisyyteen, jonka kohteeksi Suomi 90 -juhlavuosihanke oli määritellyt Suomi-koulut.

Juhlavuosituotteista kertyi tuloja kaikkiaan 5 039,07 euroa, jonka summan Suomi-Seura jakaa hakemusten perusteella koulujen kehittämishankkeille.

Tunnuksen käyttöoikeuden saivat Altia kuohuviiniin, Euromatches tulitikkuihin,

Leo Longlife kyniin, SolaVoima saippuaan sekä Warner Music Finland Suomi sävelin 2CDn -markkinointiin.

Jubileumsårets produkter

Kampanjmaterial

På grund av den strama budgeten producerades bara det nödvändigaste projektmaterialen.

Foldrar med affisch trycktes upp i totalt 12 000 exemplar, som delades ut med stor spridning. Från utlandet kom det också många förfrågningar och till utlandet sändes ett stort antal trespråkiga (fi + sv + en) foldrar.

I september ordnade professor Marjatta Itkonen vid Konstindustriella högskolan för sina studenter en affischverkstad med temat Finland 90. Av cirka tio utkast valde en jury ut två vinnare, vars förslag förverkligades. Affischerna trycktes upp i små upplagor.

Sammanlagt tillverkades tio logotypställ, s.k. roll-up, som till formatet var större än en affisch (1 m x 2 m). De var mycket efterfrågade och de lånades flitigt för olika Finland 90-evenemang.

För utdelning i Europa lät man göra ”Bryssel-kort” med ett pins och en kort presentation av jubileumsåret på tre språk: engelska, franska och tyska.

Den populäraste jubileumsprodukten var pinsen som delades ut i 5 000 exemplar. Likaså delades det ut 5 000 luftballonger. Det trycktes också upp 3 000 papperskassar.

Kommersiella produkter

Rätt att använda jubileumsårets logotyp gavs fem kommersiella producenter på det villkor att ca 1 % av försäljningen redovisas till sådan välgörenhet som riktats till Finlandskolorna som var det ändamål som jubileumsprojektet Finland 90 utsett.

Från jubileumsprodukterna inflöt inkomster för sammanlagt 5 039,07 euro, vilket belopp Suomi-Seura delar ut på ansökan till skolornas utvecklingsprojekt.

Rätten att använda logotypen fick Altia för mousserande vin, Euromatches för tändstickor, Leo Longlife för pennor, SolaVoima för tvål och Warner Music Finland för marknadsföring av 2 CD-skivor kallade ”Suomi sävelin”.

JUHLAVUODEN TEEMAT
JUBILEUMSÅRETS TEMAN

HISTORIA JA TULEVAISUUS
HISTORIA OCH FRAMTID

LUONTO JA KESÄ
NATUR OCH SOMMAR

KIELI JA KULTTUURI
SPRÅK OCH KULTUR

MUSIIKKI
MUSIK

MUOTOILU
FORMGIVNING

LIIKUNTA JA URHEILU
MOTION OCH IDROTT

JUHLAVUODEN TALOUS

Suomi 90 -juhlavuosi-hankkeen käyttöön oli valtion budjet-tivaroista myönnetty 100 000 euroa vuodelle 2006 ja 300 000 euroa vuodelle 2007, yhteensä 400 000 euroa.

Määrärahoista käytettiin

- hallintoon kuten palkkoihin ja matkakuluihin 7 %
- tunnuksen hankkimiseen opiskelijoille suunnatulla kilpailulla ja graafiseen ohjeeseen 5 %
- juhlavuoden ydinhankkeista avaustapahtumaan Finlandia-talossa 30 %, SuomiAreenaan 8 % ja Iloiseen Varttiin 14 % eli ydinhankkeet yhteensä 52 %
- yhteistyöhankkeisiin (mm. Eurooppa-päivä, Tali-Ihantala -elokuvan näytökset ja Juha-elokuva) 10 %
- verkkosivuston toteutukseen, ylläpitoon ja sisältöön yhteensä 15 % (mukana myös Älypää-tietovisa)
- juhlavuosituotteisiin (pinssit, paperikassit, julisteet ym.) 10 %
- muihin kuluihin 1 %.

Viestintäkulut sisältyvät merkittävinä menoerinä kaikissa kolmessa ydinhankkeessa.

Lisäksi opetusministeriö teki ennen juhlavuoden alkua periaatepäätöksen, että se rahoituksissaan antaa mahdollisuuksien mukaan etusijan kulttuurihankkeille, jotka toteuttavat itsenäisyyden juhlavuoteen liittyviä teemoja. Näin ollen opetusministeriö on ollut merkittävänä tukena juhlavuoden hankkeiden toteutuksessa.

JUBILEUMSÅRETS EKONOMI

För jubileumsprojektet Finland 90 hade beviljats statliga budgetmedel, 100 000 euro för 2006 och 300 000 euro för 2007, sammanlagt 400 000 euro.

Av anslaget användes

- 7 % till administration såsom löner och resekostnader,
- 5 % till anskaffning av en logotyp genom en tävling riktad till studerande och en grafisk guide,
- 30 % till öppningsevenemanget i Finlandia-huset, 8 % till SuomiAreena och 14 % till Glada Kvarten, dvs. sammanlagt 52 % till jubileumsårets kärnprojekt,
- 10 % till samarbetsprojekt (bl.a. Europadagen, Tali-Ihantala-filmens föreställningar och filmen Juha),
- sammanlagt 15 % till att ta fram och upprätthålla webbplatsen och innehållet (inklusive Älypää-frågesporten)
- 10 % till jubileumsprodukter (pins, papperskassar, affischer m.m.),
- 1 % till övriga utgifter.

Informationsutgifterna ingår som betydande utgiftsposter i alla tre kärnprojekt.

Innan jubileumsåret inleddes fattade undervisningsministeriet dessutom ett principbeslut om att ministeriet i sin finansiering, i mån av möjlighet, prioriterar kulturprojekt som genomför de teman som anknyter till självständighetsjubileet. Därmed har undervisningsministeriet avsevärt bistått genomförandet av jubileumsprojektet.

JUHLAVUODEN TEEMAT
JUBILEUMSÅRETS TEMAN

HISTORIA JA TULEVAISUUS
HISTORIA OCH FRAMTID

LUONTO JA KESÄ
NATUR OCH SOMMAR

KIELI JA KULTTUURI
SPRÅK OCH KULTUR

MUSIIKKI
MUSIK

MUOTOILU
FORMGIVNING

LIIKUNTA JA URHEILU
MOTION OCH IDROTT

VIESTI SUOMI 100 -JUHLAVUODEN VALMISTELIJOILLE

ME! VI! -tunnuksen uusiokäyttö

Suomi 90 -juhlavuoden tunnus osoittautui niin onnistuneeksi, että se saattaisi sopia myös satavuotisjuhlintaan. Juhlavuoden sanallinen ja kuvallinen tunnus lomittuivat oivallisesti yhteen, samoin suomen ja ruotsin kieli. Kääntämällä M-kirjain ylösalaisin saatiin esiin myös englanninkielinen muoto WE. Tunnus herätti kiinnostusta ja ihailua niin kotimaassa kuin ulkomailla, ja sitä pidettiin oivallisena esimerkkinä korkeatasoisesta suomalaisesta muotoilusta.

ME-teeman mukaisesti pyrittiin juhlavuoden avauksessa kansalaislähtöisyyteen kutsumalla jokaisesta Suomen kunnasta muutama eri-ikäinen ja eritaustainen kansalainen osallistumaan juhlavuoden avajaistapahtumaan, jonka avulla onnistuttiin aktivoimaan aitoa kansalaistoimintaa.

ME-tunnus parhaimmillaan viittaa kansalliseen identiteettiin, kulttuuriseen vuoropuheluun ja luovaan yhteisöllisyyteen, mutta tuo myös esiin säröisen moniäänisyyden.

Medioiden rooli ja Suomi-kuva maailmalla

Mikäli mahdollista, mediat tulisi voida sitouttaa juhlavuoteen alusta alkaen juhlavuoden aktiivisina toimijoina. Tulisi voida ylittää klassiset kilpailuasetelmat ja saada eri viestintävälineet toimimaan yhdessä – yhteisen aiheen piirissä. Näin syntyisi tervettä sisällöllistä kilpailua parhaasta yleisön palvelusta ja uutisoinnista. Medioiden mukaan saaminen vaatii hyvissä ajoin tehdyn viestinnän kokonaissuunnitelman.

Suomi 90 -juhlavuoden toteuttajat kannustavat Suomi 100 -juhlavuoden valmistelijoita suunnittelemaan huolella myös ulkomaille suunnattavan tiedottamisen ja markkinoinnin sekä juhlavuoden ulkomaisten tapahtumien tuottamisen.

BUDKAVEL TILL DEM SOM FÖRBEREDER FINLAND 100-JUBILEET

Återanvändning av logotypen ME ! VI

Logotypen för Finland 90-jubileumsåret visade sig vara så lyckad att den kanske lämpar sig även för hundraårsjubileet. Logotypen med text och bild vävdes på ett förträffligt sätt in i varandra, liksom de båda språken, finskan och svenskan. Vänder man bokstaven M upp och ned bildas logotypens engelskspråkiga form, WE, som står för "vi". Logotypen väckte intresse och beundran såväl hemma som utomlands och den har ansetts vara ett utomordentligt exempel på högklassig finsk formgivning.

I enlighet med ME ! VI-temat eftersträvade man vid planeringen av öppningsceremonin att inrikta sig på medborgarna genom att från varje kommun i Finland bjuda in några medborgare i olika åldrar och med olika bakgrund att delta i invigningen av jubileumsåret, genom vilket man lyckades aktivera till äkta medborgarverksamhet.

ME ! VI-logotypen är när den är som bäst en symbol för nationell identitet, kulturell dialog och kreativ gemenskap, men lyfter även fram en sprucken flerstämmighet.

Mediernas roll och Finlandsbilden ute i världen

Om det är möjligt borde medierna från första början kunna engageras i jubileumsåret som aktiva aktörer. Det vore nödvändigt att bortse från den klassiska konkurrenskonstellationen och få de olika medierna att samarbeta – inom ramen för ett gemensamt ämne. Då skulle det uppstå en sund konkurrens, med tanke på innehållet, om den bästa servicen och nyhetsförmedlingen till allmänheten. I syfte att få medierna med krävs det att en helhetsplan för kommunikationen görs i god tid.

Vartti Itsenäisyydelle itsenäisyyspäivän aattona

Idea Vartista Itsenäisyydelle itsenäisyyspäivän aattona kannattaneet säilyttää ja mahdollisesti elvyttää uudessa muodossaan, onhan se saanut hyvän vastaanoton niin Suomi 80 -juhlan kuin Suomi 90 -juhlinnan yhteydessä sekä kotimaassa että ulkomailla. Vartin tuottamisessa on tarpeen kiinnittää erityistä huomiota kaksikielisyyden vaatimukseen.

Selkeä projektioorganisaatio

Tavoitteeksi Suomi 100 -toiminnalle Suomi 90 -kokemusten perusteella esitetään, että tulee luoda hyvissä ajoin selkeä projektioorganisaatio, jossa

- toiminta ja rahoitus ovat samassa paikassa
- päätoimisen pääsihteerin apuna on tarpeellinen määrä projektityöntekijöitä
- toimintalinjaukset ja keskeiset päätökset tekee vain yksi toimielin: laaja-alainen tehtävään sitoutunut toimikunta.

Juhlavuoden tapahtumien dokumentointi kannattaa aloittaa varhaisessa vaiheessa keräämällä paljon painokelpoista (res 300 dpi) kuvamateriaalia loppuraportointia varten.

Suomi 100 -juhlintaa tuskin tehdään matalalla profiililla. Kun hanke käynnistetään, on oletettavaa, että kansalaiset aktivoituvat ja kansalaisaloitteita tulee mitä kekseliäimpinä ideoina...

De som genomfört jubileumsåret Finland 90 uppmuntar dem som förbereder jubileumsåret Finland 100 att omsorgsfullt planera även den information och marknadsföring som går utomlands samt produktionen av jubileumsårets utländska evenemang.

En Kvar för Självständigheten på självständighetsdagsaftonen

Idén med En Kvar för Självständigheten på självständighetsdagsaftonen kunde bevaras och eventuellt väcka till liv på nytt i ny form, den togs ju så väl emot i samband med festen Finland 80 och festligheterna Finland 90 såväl hemma som i utlandet. Vid genomförandet av Kvarten är det viktigt att fästa särskild uppmärksamhet vid tvåspråkighetskravet.

En klar projektorganisation

Som mål för verksamheten för Finland 100 utifrån erfarenheterna från Finland 90 föreslås att man i god tid skapar en tydlig projektorganisation med

- verksamhet och finansiering som finns på samma ställe
- en behövlig mängd projektanställda som stöd för en heltidsanställd generalsekreterare
- endast ett organ som drar riktlinjer för verksamheten och fattar centrala beslut: en kommission med bred bas som engagerar sig i uppgiften.

Det är klokt att inleda dokumentationen av jubileumsårets händelser i ett tidigt skede genom att samla mycket tryckfärdigt bildmaterial (res 300 dpi) för slutrapporten.

Festligheterna kring Finland 100 kommer knappast att genomföras med låg profil. När projektet drar i gång kan man anta att medborgarna aktiveras och medborgarinitiativ med de finurligaste idéer flyter in...

ME!
SUOMI 90 FINLAND

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIONEUVOSTO
p. (09) 16001, (09) 57811
f. (09) 1602 2165
www.vnk.fi

SNELLMANSGATAN 1, HELSINGFORS
PB 23, 00023 STATSRÅDET
tfn (09) 16001, (09) 57811
fax (09) 1602 2165
www.vnk.fi/svenska

ISBN 978-952-5631-57-9 (nid)
ISBN 978-952-5631-58-6 (pdf)
ISSN 0782-6028